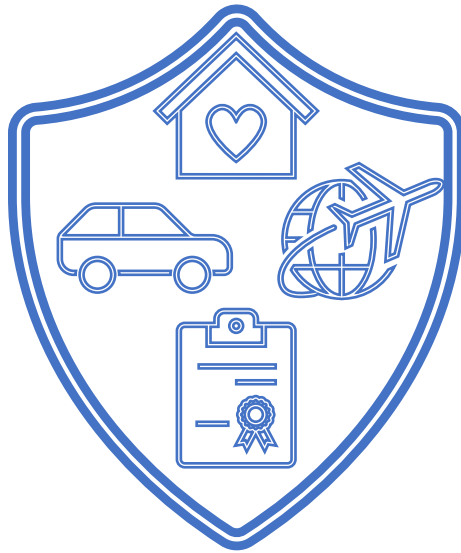

IFRS 17

Indvirkning på regnskabet

Gruppemedlemmer:

Jakob Brydsø Eskildsen

Mads Nygaard Christensen

Vejleder: Peter Thor Kellmer

Anslag: 168.593

Aalborg Universitet
Speciale cand.merc.aud.

Abstract

This Master thesis investigates what impact IFRS 17 has on non-life insurance companies' financial statement first time it is implemented.

IFRS 17 is a new accounting standard, which applies to listed companies from 1 January 2023. It replaces IFRS 4, which allowed insurance companies to use national accounting rules on insurance contracts. In Denmark they follow Regnskabsbekendtgørelsen.

For non-life companies, there are several differences from the previous IFRS 4 and Regnskabsbekendtgørelsen to IFRS 17. For instance, will some of the accounting lines change name and there will be reclassifications in the income statement and balance sheet. Additionally, liability for incurred claims must be split into an estimate of future cash flows and risk adjustment for the non-financial risks. The information must be provided in the notes.

There are three methods for recognition and measurement according to IFRS 17, which are general measurement model, premium allocation approach and variable fee approach. Non-life insurance companies will use the premium allocation approach, which is similar to the simplified method from Regnskabsbekendtgørelsen. IFRS 17 will also make it easier to see if the company issues onerous contracts.

There are also three transition methods, which are full retrospective approach, modified retrospective approach and fair value approach. The general rule is full retrospective approach, and it is expected, that most of the non-life insurance companies will use this method.

The most significant changes for the companies' income statement and balance sheet are reclassifications. However, there is also a difference in how they are affected in the result and on equity first time IFRS 17 is implemented. For example, Topdanmark expects equity to decrease, Alm. Brand expects it to increase and Tryg expects no changes in equity.

IFRS 17 makes it easier to compare insurance companies worldwide. In certain areas, IFRS 17 provides options, such as rules regarding the discount rate and risk adjustment for non-financial risks. This may lead to minor differences in the results.

Overall, it can be concluded that IFRS 17 have the effect on the non-life insurance companies' financial statement, that they must make several reclassifications and present the financial statements differently than before. Furthermore, it has been concluded that most non-life insurance companies will use a full retrospective approach for the transition and the premium allocation method for recognition and measurement. It can also be concluded that the implementation of IFRS 17 will improve the comparability of the financial statement.

Indholdsfortegnelse

Abstract.....	1
1.0 Problemfelt	6
1.1 Den danske forsikringsbranche.....	6
1.2 Ny regnskabsstandard for forsikringsvirksomheder	6
2.0 Problemformulering.....	8
3.0 Afgrænsning	9
4.0 Videnskabsteori	10
4.1 Paradigmevalg.....	10
4.2 Ontologi.....	10
4.3 Epistemologi.....	11
5.0 Metode.....	13
5.1 Fremgangsmåde.....	13
5.2 Interviewtilgang	14
5.3 Empiri	15
6.0 Tidligere regler	17
6.1 IFRS 4.....	17
6.2 Solvens II	19
6.3 Danske regler	20
6.3.1 Finanstilsynet	20
6.3.2 Lov om finansiel virksomhed	20
6.3.3 Regnskabsbekendtgørelsen	22
6.3.3.1 Fortjenst- og risikomargen.....	22
6.3.3.2 Præmie- og erstatningshensættelser.....	22
6.3.3.3 Forsikringsforpligtelser	24
6.3.3.4 Tabsgivende kontrakter	24
6.3.3.5 Noteoplysninger.....	24
7.0 IFRS 17.....	25
7.1 Anvendelsesområde	25
7.2 Sammenlægningsniveau	26
7.3 Indregningstidspunkt	27
7.4 Første indregning	27
7.5 Efterfølgende måling.....	29
7.6 Præmieallokeringsmetode.....	30
7.7 Tabsgivende kontrakter	32
7.8 Indgående genforsikringskontrakter	34

7.9 Præsentation.....	34
7.10 Oplysninger	35
8.0 Komparativ analyse af de tidligere regler og IFRS 17	37
8.1 Delkonklusion på komparativ analyse	44
9.0 Overgangsregler	46
9.1 Fuld retrospektiv tilgang	47
9.2 Ændret retrospektiv tilgang	47
9.3 Tilgangen med dagsværdi	50
9.4 Oplysninger	51
9.5 Delkonklusion på overgangsregler.....	53
10.0 Forsikringsvirksomhedernes årsregnskab.....	55
10.1 Tryg	55
10.1.1 Karakteristik	55
10.1.2 Indregningsmetode.....	56
10.1.3 Resultatopgørelse	56
10.1.4 Balance	59
10.1.5 Noter	60
10.1.6 Opsamling på Tryg	61
10.2 Topdanmark.....	62
10.2.1 Karakteristik	62
10.2.2 Indregningsmetode.....	62
10.2.3 Resultatopgørelse	63
10.2.4 Balance.....	65
10.2.5 Opsamling på Topdanmark	66
10.3 Alm. Brand	67
10.3.1 Karakteristik	67
10.3.2 Indregningsmetode.....	67
10.3.3 Resultatopgørelse	68
10.3.4 Balance	68
10.3.5 Opkøb af virksomhed.....	69
10.3.6 Opsamling på Alm. Brand.....	70
10.4 Admiral Group.....	71
10.4.1 Karakteristik	71
10.4.2 Indregningsmetode.....	72
10.4.3 Resultatopgørelse	72
10.4.4 Balance	73

10.4.5 Opsamling på Admiral Group.....	74
10.5 Delkonklusion på forsikringsvirksomhedernes årsregnskab.....	75
11.0 Opfyldelse af formålet med IFRS 17	77
11.1 Indregning og måling	77
11.2 Præsentation af årsregnskab	79
11.3 Opbygning IFRS 17	80
11.4 Delkonklusion på opfyldelse af formålet	81
12.0 Konklusion.....	83
13.0 Litteraturliste	86

1.0 Problemfelt

1.1 Den danske forsikringsbranche

En forsikring er, når en forbruger køber en ydelse af en forsikringsvirksomhed, som garanterer at dække for økonomiske tab. Langt de fleste danskere har en forsikring, og i dag kan man forsikre sig imod stort set alt (Forsikringsportalen, u.å., a).

Forsikringsbranchen er opdelt i skadesforsikring og livsforsikring. Skadesforsikringer vedrører forsikringer til at dække skader på personer eller ejendele. Det kan for eksempel være bilforsikring, indboforsikring, husforsikring, sundhedsforsikring og ulykkesforsikring. Livsforsikring sikrer de efterladte en indtægt, hvis en person dør. Pensionsforsikring kan også høre under livsforsikring (Forsikringsportalen, u.å., b).

Indenfor skadesforsikringer blev der i 2021 omsat for 70 milliarder danske kroner, og udbetalt erstatningsudgifter for 47 milliarder. Skadesforsikringerne bidrog i 2021 med et overskud på 11,41 milliarder (Finanstilsynet, 2022a). Indenfor livsforsikringer blev der i 2021 omsat for 185 milliarder, og de fik i 2021 et resultat på 3,69 milliarder (Finanstilsynet, 2022b). Den danske forsikringsbranche omsatte dermed samlet i 2021 for 255 milliarder.

Det danske bruttonationalprodukt var i 2021 på 2504 milliarder (Danmarks Statistik, u.å.). Det betyder, at den danske forsikringsbranches omsætning udgør 10,86 procent af Danmarks BNP.

De tre største danske virksomheder indenfor skadesforsikring er Tryg, Topdanmark og Alm. Brand (F&P, 2022a, s. 7). 97,5 procent af Trygs omsætning kommer fra skadesforsikringskontrakter (Tryg, 2023, s. 83). Både Topdanmark og Alm. Brand har for nylig solgt livsforsikringsområdet fra (Topdanmark, u.å., a; Lindeberg, 2021). De er alle tre børsnoterede, og skal derfor følge de internationale regnskabsregler (Winding, 2023).

1.2 Ny regnskabsstandard for forsikringsvirksomheder

Det er International Accounting Standards Board (IASB), der står for at udvikle og godkende International Financial Reporting Standards (IFRS), som blandt andet de danske børsnoterede virksomheder skal benytte i deres koncernregnskaber (IAS Plus, u.å.; Erhvervsstyrelsen, 2022).

I marts 2004 udstedte IASB IFRS 4 Forsikringskontrakter. IFRS 4 var en midlertidig standard, som skulle benyttes indtil IASB afsluttede sit projekt om forsikringskontrakter. Denne

standard tillod virksomhederne at anvende en bred vifte af regnskabspraksis for forsikringskontrakter inden for deres egne nationale regnskabsstandarder (IFRS, u.å.). For de danske skadesforsikringsvirksomheder er det Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser nr. 937 af 27. juli 2015, som også kaldes Regnskabsbekendtgørelsen (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015).

I maj 2017 afsluttede IASB sit projekt, om forsikringskontrakter med udstedelse af IFRS 17 Forsikringskontrakter. IFRS 17 erstatter IFRS 4 og opstiller principper for indregning, måling, præsentation og oplysning af forsikringskontrakter inden for rammerne af IFRS 17 (IFRS, u.å.). Selve formålet med IFRS 17 er at sikre sammenlignelighed i forsikringsregnskaberne på tværs af landegrænser, samt gennemsigtighed for interessenterne (Winding, 2023).

Oprindeligt skulle IFRS 17 træde i kraft den 1. januar 2021, men efter pres fra interessenter valgte IASB i juni 2020 at udskyde ikrafttrædelsen af IFRS 17. Standarden træder nu i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2023 eller senere, og med mulighed for at bruge standarden tidligere, hvis man også bruger IFRS 9 (BDO, 2020). Udskydelsen af IFRS 17 skyldes især European Financial Reporting Advisory Group (ERFAG) (IAS Plus, 2019). Det er en privat sammenslutning af diverse interessenter, som blev etableret på opfordring fra Europa-Kommissionen, og kommer med rådgivning og forslag til ændringer til IFRS-standarderne (ERFAG, u.å.). De sendte i september 2018 et brev til IASB, hvori der var beskrevet områder af IFRS 17, som de ønskede justeret (IAS Plus, 2019).

2.0 Problemformulering

Den nye IFRS 17 vil få betydning for de danske skadesforsikringsvirksomheders årsregnskaber, når der skiftes fra IFRS 4 og Regnskabsbekendtgørelsen til IFRS 17. Dette leder frem til følgende problemformulering og underspørgsmål:

Hvilken indvirkning har IFRS 17 på skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskab første gang den implementeres?

- ***Hvad er forskellen på de tidligere regler og IFRS 17?***
- ***Hvilke overgangsregler gælder første gang IFRS 17 anvendes?***
- ***Hvordan påvirker IFRS 17 skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskab i praksis?***
- ***Hvorledes opfylder IFRS 17 sit formål?***

3.0 Afgrænsning

Følgende afsnit omhandler, hvilke væsentlige områder specialet afgrænser sig fra.

Specialet fokuserer på skadesforsikring, og afgrænser sig fra livsforsikring og pension. De tre danske børsnoterede forsikringsvirksomheder Tryg, Topdanmark og Alm. Brand har alle solgt deres livsforsikring fra, og fokuserer hovedsageligt på skadesforsikring. Det er ligeså beskrevet i problemfeltet, at skadesforsikringsområdet giver det største overskud hos forsikringsvirksomhederne, hvilket også gør det mere interessant at undersøge.

IFRS 4 tillader forsikringsvirksomhederne at benytte de nationale regnskabsregler på en række områder (IFRS, u.å.). Når forskellene fra tidligere praksis til IFRS 17 skal analyseres, bliver der tages udgangspunkt i de danske regler for forsikringsvirksomheder. Derfor er det mest relevant at holde fokuset på de danske børsnoterede virksomheder, og hvordan IFRS 17 vil påvirke deres årsregnskab for den samlede koncern, hvor der undersøges, hvilken indvirkning IFRS 17 har på deres resultatopgørelse, balance og noter.

I IFRS 17 findes der tre metoder til indregning og måling af forsikringskontrakter. Der er den generelle metode, præmieallokeringsmetoden og variabel margenmetoden. Specialet afgrænser sig fra at skrive om variabel margenmetode, da den anvendes på forsikringerne med elementer af direkte deltagelse (Deloitte, u.å., s. 5-9). Disse udbetalinger er afhængige af afkastet på underliggende poster. Dette er blandt andet tilfældet på livsforsikringer med ret til bonus, hvorfor denne metode ikke er relevant at medtage (Deloitte, 2017, s. 4).

Det betyder også, at der afgrænses fra forsikringskontrakter med elementer af direkte deltagelse, idet det vedrører livsforsikring (Deloitte, 2017, s. 4). Derudover afgrænses der også fra investeringskontrakter med elementer af diskretionær deltagelse, da det er investeringsmæssigt, og er et finansielt instrument (IFRS 17, Appendiks A).

I IFRS 17 er der flere gange henvisninger til andre regnskabsstandarder, som dette speciale afgrænser sig fra. Det omhandler blandt andet IFRS 3 Virksomhedssammenslutninger, IFRS 9 Finansielle instrumenter og IFRS 15 Omsætning fra kontrakter med kunder. Det er ikke tilladt at anvende IFRS 17 uden, at IFRS 9 og IFRS 15 er anvendt (IFRS 17). Dog har forsikringsvirksomhederne har mulighed for at udskyde IFRS 9 til sammen med implementeringen af IFRS 17 (Ringsted & Gustavsén, u.å.).

4.0 Videnskabsteori

I dette afsnit beskrives specialets videnskabsteoretiske retning, hvor der vil være en beskrivelse af paradigmevalget, samt et afsnit om specialets ontologi og epistemologi.

4.1 Paradigmevalg

Specialets paradigmevalg er kritisk realisme. Det blev udviklet af Roy Bhaskar i 1970'erne, og er baseret på en realistisk ontologi. Kritisk realisme har en dyb forståelse af virkeligheden, og indeholder både det objektive og det subjektive (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 28-29). Dette ses som en styrke, da gruppen er klar over, at regnskabsstandarderne og lovgivningerne, der vedrører forsikringsvirksomhedernes årsregnskaber, som udgangspunkt er objektive. Der kan dog også være et subjektivt element af, hvordan der tolkes på de enkelte dele af IFRS 17, og hvilken regnskabspraksis forsikringsvirksomhederne anvender.

Det er også grunden til, at positivismen er fravalgt, da positiver har en holdning om, at der kun findes en sandhed (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 24-26). Thomas Ringsted, der er partner i Deloitte og medlem ERFAGs arbejdsgruppe om forsikringsregnskaber, mener også, at der kan være flere mindre fortolkninger af, hvordan IFRS 17 påvirker forsikringsvirksomhedernes årsregnskab (Winding, 2023). Hvis der kun tages udgangspunkt i en forsikringsvirksomheds eller en revisionsvirksomheds analyse af IFRS 17, så kan det give mindre forskelle i konklusionen, end hvis der benyttes flere forsikrings- og revisionsvirksomheders analyser af IFRS 17.

Socialkonstruktivismen er fravalgt grundet dennes syn, om at virkeligheden er ren subjektiv (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 35-40). I dette speciale er der analyseret på forsikringsvirksomhedernes regnskaber, hvis regnskabstal er objektive. Der bruges dog også interviews, hvor det er interviewpersonernes egen holdning til IFRS 17, som kommer til udtryk. Da der netop er elementer af både objektivitet og subjektivitet i kritisk realisme, så er dette specialets paradigme. I de kommende afsnit uddybes ontologien og epistemologien i kritisk realisme.

4.2 Ontologi

"Ontologi er teori om det værende, om hvad der eksisterer i verden og hvordan" (Buch-Hansen & Nielsen, 2014, s. 12). I kritisk realisme er ontologien opbygget ud fra en realistisk ontologi. Det vil sige, at kritiske realister forudsætter, at virkeligheden eksisterer uafhængigt af vores viden om denne virkelighed. Denne virkelighed består af komplekse objektiver, som kan være lige fra atomer eller stentyper til organisatoriske relationer og internationale

handelsmønstre. Ontologien består også af mere end, hvad man umiddelbart kan observere med de menneskelige sanser, hvilket er modsat positivismen, hvor ontologien blot er, det objektive man kan iagttage (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 29).

Udover det objektive, at virkeligheden eksisterer uafhængigt af vores viden om dette, så vedrører kritisk realisme også det subjektive. I denne sociale ontologi er kritiske realister klar over sammenspillet strukturer og aktørerne, der gør, at man ikke kun træffer valg ud fra det objektive element. Man bliver mødt af nogle eksisterende strukturer, der kan give begrænsninger såvel som muligheder for os. Ligeså kan aktørerne også have forskellige vurderinger om en given situation, men de kan hver især bidrage til udviklingen (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 30-31).

Kritisk realisme indeholder tre niveauer, som også kaldes domæner. De tre domæner er det empiriske, det faktiske og det dybe domæne. Det empiriske vedrører menneskers erfaringer og observationer. Det faktiske indeholder de fænomener og begivenheder, som eksisterer uagtet om man erfarer eller observerer dem. Det dybe domæne kan man ikke observere, men det er de underliggende strukturer og mekanismer, som påvirker fænomenerne og begivenhederne i det empiriske og faktiske domæne (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 29-30).

De tre domæner finder sted i et åbent system, hvilket især kommer til udtryk ved det dybe domæne, hvor strukturerne og mekanismerne påvirkes af forskellige faktorer (Nesgaard Nielsen, 2018, s. 30). Selve udformningen af IFRS 17 kan også være påvirket af forskellige strukturer og aktører såsom IASB, ERFAG og EU, hvilket også ses ved, at den har været udskudt og længe undervejs.

Dette specialets ontologi består af den nye IFRS 17, den tidligere IFRS 4, og anden lovgivning såsom Regnskabsbekendtgørelsen. Derudover vedrører det også forsikringsbranchen, som bliver påvirket af den nye regnskabsstandard.

4.3 Epistemologi

"Epistemologi er teori om viden, altså erkendelsesteori, og handler om, hvad vi kan vide om verden og hvordan". (Buch-Hansen & Nielsen, 2014, s. 12). Den kritiske realismes epistemologi har fokus mod det dybe domæne. Det dybe domæne består af ikke observerbare strukturer og mekanismer, som påvirker begivenheder og fænomener indenfor det empiriske- og faktiske domæne. I det dybe domæne kan man afdække hvilke

strukturer og mekanismer, som finder sted i det åbne system. Det vil sige, at kritiske realister er subjektive i den epistemologiske del. Kritiske realister har dog også rationel dømmekraft, og antager, at virkeligheden eksisterer, uanset om der er kendskab til det (Nesgaard Nielsen, 2018, 2. 31-33).

I kritisk realisme bruger man epistemologien, og især det dybe domæne til at afdække den pågældende problemstilling. Dette speciales epistemologi består blandt andet af de analyser, som revisionsvirksomhederne har lavet om IFRS 17. Her kan der være en grad af subjektivitet på, hvordan de forskellige revisionsvirksomhederne forstår de enkelte elementer af IFRS 17 (Winding, 2023). De kan dog alle være med til at besvare problemformuleringen, og bruges til at analysere, hvilke strukturer og mekanismer, der har en påvirkning på forsikringsvirksomhedernes årsregnskaber, som følge af den nye IFRS 17 standard.

5.0 Metode

I det følgende afsnit gennemgås specialets metode. Først beskrives det, hvordan underspørgsmålene skal hjælpe med at besvare problemformuleringen. Dernæst vil interviewtilgangen for de anvendte interviews blive beskrevet, og til sidst præsenteres det, hvorledes specialets indsamling af empiri er foretaget.

5.1 Fremgangsmåde

Specialets overordnede problemformulering er, *“Hvilken indvirkning har IFRS 17 på skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskab første gang den implementeres?”*. Her ønskes det undersøgt, hvordan den nye regnskabsstandard vil påvirke forsikringsvirksomhederne og hvilken indvirkning det får på deres årsregnskaber, hvor der analyseres på resultatopgørelsen, balancen og noterne for den samlede koncern. Til at hjælpe med at besvare dette, er der udarbejdet fire underspørgsmål.

Det første underspørgsmål, *“hvad er forskellen på de tidligere regler og IFRS 17?”*, skal være med til at besvare, om der er stor forskel på reglerne, som forsikringsvirksomhederne hidtil har skullet følge, og dem som de skal følge pr. 1. januar 2023. Ved at sætte reglerne op mod hinanden, giver det også mulighed for at vise, hvilke ændringer der finder sted, og hvor væsentlige disse er.

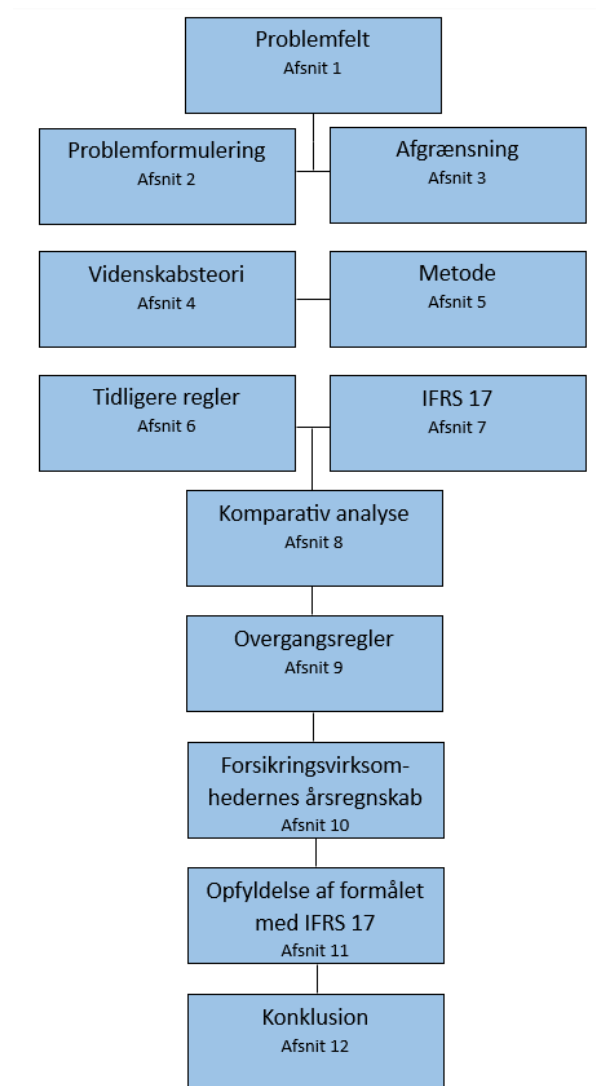
Herefter undersøges underspørgsmålet om, *“hvilke overgangsregler gælder første gang IFRS 17 anvendes?”*. Der vil det blive undersøgt, hvilke overgangsregler, som forsikringsvirksomhederne skal benytte, når de skal aflægge regnskab efter IFRS 17 for første gang. Her vil det også blive undersøgt, hvilken metode der vil blive den mest anvendte.

Det tredje underspørgsmål er, *“hvordan påvirker IFRS 17 skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskab i praksis”*. Her er der tages udgangspunkt i tre børsnoterede danske forsikringsvirksomheder – Tryg, Topdanmark og Alm. Brand. Der vil blive analyseret, hvordan IFRS 17 påvirker deres resultatopgørelse, balance og noter, og om der er væsentlig forskel på, hvordan den nye regnskabsstandard vil påvirke de enkelte forsikringsvirksomheder. Specialets udgangspunkt er på de danske forsikringsvirksomheder, men der vil også blive set på en udenlandsk virksomhed for at undersøge, om de bliver påvirket på andre parametre.

Det sidste underspørgsmål er, "hvordan IFRS 17 opfylder sit formål?". Her vil der blive undersøgt, om IFRS 17 lever op til formålet. Der vil blandt andet blive inddraget holdninger fra interviewpersonerne og andre eksperter, og disse vil blive holdt op imod hinanden, og der bliver foretaget en vurdering ud fra dette.

Opbygningen af specialet ses i nedenstående figur.

Figur 1: Designfigur

(Egen tilvirkning)

5.2 Interviewtilgang

Det har været en længere proces at få aftalt interviews, hvor der fra starten er forsøgt at få kontakt til certificerede revisorer på området, brancheorganisationen Forsikring & Pension, Finanstilsynet, FSR Regnskabsudvalg samt forsikrings- og revisionsvirksomheder. Til sidst er

det dog lykkedes at få to interviews. Den 21. april 2023 blev der lavet et interview med Senior Controller Casper Handsdal fra Alm. Brand (Bilag 1). Den 27. april 2023 blev der foretaget et med Berk Akbay, der er Senior Manager i Financial Services hos EY, og som reviderer og rådgiver forsikringsvirksomheder, og har været inddraget i implementeringen af IFRS 17 hos flere af forsikringsvirksomhederne (Bilag 2).

Før interviewene har interviewpersonerne fået tilsendt de emner, som interviewet vil omhandle. Dette er gjort, så de har haft mulighed for at forberede sig, hvilket er med til at give et bedre interview. Selve interviewene har været semistruktureret. Et semistruktureret interview gør, at der har været mulighed for at spørge ind undervejs, hvis der er nogle punkter, som gerne ønskes uddybet, og som kunne være interessant at spørge mere ind til. Derudover har det også givet plads til, at interviewpersonerne har bragt emner op, som kunne være brugbare for det videre arbejde (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 49 & 185).

Store dele af interviewet har også omhandlet interviewpersonernes egne holdninger til de forskellige elementer af IFRS 17. Derfor har det været relevant både at få et interview med en fra forsikringsbranchen og en fra revisionsbranchen for at undersøge, om de har de samme holdninger til IFRS 17 eller om der er nogle forskelle. Det har også betydet, at det har været de samme emner, som blev sendt til interviewpersonerne.

Interviewene er efterfølgende blevet transskriberet, og kan findes i henholdsvis bilag 1 for interviewet med Casper Handsdal og bilag 2 for interviewet med Berk Akbay, og de er vedhæftet separat.

5.3 Empiri

I specialet er der både benyttet primære og sekundære kilder. Af primære kilder er der benyttet love og standarder såsom IFRS 4, IFRS 17, Regnskabsbekendtgørelsen, Solvens II og Lov om finansiel virksomhed. Derudover er de foretagne interviews og virksomhedernes årsrapporter også primære kilder. Af sekundære kilder er der blandt andet benyttet revisionsvirksomhedernes analyser af IFRS 17, samt kilder fra eksempelvis Forsikring & Pension og Finanstilsynet.

De anvendte kilder har givet grundlag for at kunne besvare problemformuleringen. Gruppen har heller ikke beskæftiget sig med forsikringsbranchen før, og derfor har kilderne også været med til at give gruppen den nødvendige viden. For at finde frem til hvilken indvirkning

IFRS 17 har på skadesforsikringsvirksomhedernes årsrapporter, har det eksempelvis været nødvendigt at benytte IFRS 17 standarden, virksomhedernes årsrapporter, samt revisionsvirksomhedernes analyser af IFRS 17. Derfor vurderes kilderne som valide.

Der er analyseret på flere forsikringsvirksomheder, ligesom der er benyttet flere revisionsvirksomheders analyser. Dette er gjort for at opnå en høj reliabilitet. Derudover er der, som tidligere nævnt, både foretaget interviews med en fra forsikringsbranchen og en fra revisionsbranchen. De to interviewpersoner har haft forskellige holdninger til IFRS 17, og derfor har det været vigtigt at forholde sig objektiv ved bearbejdelsen af interviewene.

Samlet set vurderes specialets kilder som pålidelige.

6.0 Tidligere regler

Dette afsnit omhandler hvilke regler, som var gældende for de danske børsnoterede forsikringsvirksomheder, før IFRS 17 trådte i kraft. Først kommer der et afsnit om IFRS 4, som efterfølges af et afsnit om Solvens II. Herefter fokuseres der på specifikke danske regler på området, hvilket først indebærer en beskrivelse af Finanstilsynets rolle, hvorefter Lov om finansiel virksomhed og Regnskabsbekendtgørelsen vil blive præsenteret.

6.1 IFRS 4

Indtil den 1. januar 2023 har de danske børsnoterede forsikringsvirksomheder skullet benytte IFRS 4 Forsikringskontrakter, såfremt de aflagde regnskab efter IFRS (BDO, 2020).

Følgende afsnit gennemgår de væsentlige punkter fra IFRS 4.

Formålet med IFRS 4 har været at redegøre for den regnskabsmæssige behandling af forsikringskontrakter, og har altid været anset som en midlertidig standard, indtil IASB færdiggjorte projektet vedrørende IFRS 17 (IFRS 4.1).

En forsikringskontrakt defineres som en kontrakt, hvor den ene part (forsikringsgiver) påtager sig betydelige forsikringsrisici for den anden part (forsikringstager) ved at indvillige i at udbetale erstatning til forsikringstager, hvis den forsikrede begivenhed påvirker forsikringstageren negativt (IFRS 4, Appendiks A).

Forsikringsgiver defineres i IFRS 4 som den part, der har en forpligtelse i henhold til en forsikringskontrakt til at udbetale erstatning til forsikringstager, hvis en forsikret begivenhed opstår. Forsikringstager defineres som den part, der har ret til erstatning i henhold til en forsikringskontrakt, hvis en forsikret begivenhed opstår (IFRS 4, Appendiks A).

Der kan være tilfælde, hvor forsikringskontrakter kan indeholde både et forsikringselement og et opsparingselement, og i nogle tilfælde er det tilladt, at forsikringsgiver udskiller disse elementer. Udskillelse kræves, når forsikringsgiver kan måle opsparingselementet separat, og forsikringsgivers regnskabspraksis ikke kræver på anden måde indregning af alle forpligtelser og rettigheder, der vedrører opsparingselementet (IFRS 4.10). Før en udskillelse på en kontrakt kan ske, skal forsikringsgiver benytte IFRS 4 på forsikringselementet og benytte IFRS 9 på opsparingselementet (IFRS 4.12). IFRS 9 er der, som beskrevet i afsnit 3.0, afgrænset fra i dette speciale.

IFRS 4 kræver, at forsikringsgiver på hver balancedag skal vurdere, om de indregnede forsikringsforpligtelser er tilstrækkelige. I denne vurdering skal der bruges aktuelle skøn over de fremtidige pengestrømme på forsikringsgivers forsikringskontrakter. Hvis denne vurdering viser, at den regnskabsmæssige værdi er utilstrækkelig sammenlignet med de skønnede fremtidige pengestrømme, skal dette underskud indregnes i resultatet (IFRS 4.15).

IFRS 4 stiller ikke yderligere krav, hvis forsikringsgiver anvender en test af forpligtelsers tilstrækkelighed, der opfylder visse minimumskrav. Et af minimumskravene er, at testen skal omfatte aktuelle skøn over alle kontraktlige pengestrømme og over tilknyttede pengestrømme. Det kan være omkostninger til behandling af skadesanmeldelser, samt pengestrømme, som vedrører indbyggede optioner og garantier. Det andet krav er, at hvis testen viser, at forpligtelsen er utilstrækkelig, så skal hele underskuddet indregnes i resultatet (IFRS 4.16).

Der kan dog være tilfælde, hvor forsikringsgivers regnskabspraksis ikke kræver, at der udføres en test af forpligtelsers tilstrækkelighed efter ovennævnte minimumskrav. Hvis dette er tilfældet, skal forsikringsgiver opgøre de relevante forsikringsforpligtelsers regnskabsmæssige værdi med fradrag af den regnskabsmæssige værdi af eventuelle tilknyttede udskudte anskaffelsesomkostninger, og eventuelle tilknyttede immaterielle aktiver, som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning eller porteføljeoverdragelse (IFRS 4.17).

Der findes forsikringskontrakter, som både har et garantiement og skønsmæssigt element (IFRS 4.34). Et garantiement defineres som en forpligtelse til at betale de garanterede ydelser, der vedrører en kontrakt med et skønsmæssigt element. Et skønsmæssigt element er en kontraktlig ret til at modtage yderligere ydelser udover de garanterede (IFRS 4, Appendiks A).

Ved disse forsikringskontrakter er det ifølge IFRS 4 valgfrit, om forsikringsvirksomheden vil indregne garantiementet separat for det skønsmæssige. Hvis der ikke foretages en separat indregning, så skal hele kontrakten klassificeres som en forpligtelse. Såfremt der foretages en separat indregning, skal garantiementet klassificeres som en forpligtelse, mens den skønsmæssige del kan klassificeres som en forpligtelse eller et separat egenkapitalelement (IFRS 4.34).

Generelt skal forsikringsgiveren medtage oplysninger, der identificerer og redegør for beløb i årsregnskabet, der vedrører forsikringskontrakter (IFRS 4.36). Det betyder, at der blandt andet skal gives oplysninger, om den anvendte regnskabspraksis for forsikringskontrakterne, de indregnede aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger fra forsikringskontrakterne, samt metoden der bruges til at vurdere forudsætningerne, som har en væsentlig virkning på de indregnede beløb (IFRS 4.37).

Forsikringsgiver skal også give oplysninger om risici ved forsikringskontrakterne, så regnskabsbrugerne har mulighed for at vurdere dette (IFRS 4.38). Derfor skal der for eksempel oplyses om virksomhedens mål, politikker og procedurer omkring styring af risici (IFRS 4.39).

IFRS 4 har ingen specifikke regler for indregning og måling (IFRS 4). Generelt har der derfor været mulighed for at anvende nationale regler (IFRS, u.å.). Det vil sige, at danske virksomheder, som aflægger regnskab efter IFRS 4, kan benytte de danske regnskabsregler til deres forsikringskontrakter. De danske regler beskrives nærmere i afsnit 6.3.

6.2 Solvens II

Det er væsentligt at sikre, at forsikringsvirksomhederne har nok kapital til at udbetale kundernes krav. Her findes Solvens II direktivet fra Europa-Parlamentet, der blev vedtaget i 2009, og efter flere udskydelser blev den endeligt implementeret pr. 1. januar 2016 (Finanstilsynet, u.å., a).

I Solvens II findes der regler om kapitalkrav for forsikringsvirksomhederne, som sikrer, at det stemmer overens med deres risikoprofil. Formålet med reguleringen er at give beskyttelse til forsikringstagerne, sikre ens regler indenfor det indre marked og understøtte den finansielle stabilitet (Finanstilsynet, u.å., a). Solvens II er implementeret i dansk lovgivning, hvor blandt andet kapitalkravene er inkluderet i Lov om finansiel virksomhed (Erhvervsministeriet, 2021). Derfor bliver reglerne om kapitalkravene beskrevet i afsnit 6.3.2, der vedrører Lov om finansiel virksomhed.

Solvens II består af tre søjler, som er de kvantitative krav, de kvalitative krav og rapportering. De kvantitative krav omhandler, hvordan virksomhederne skal beregne kapitalbehovet. De kvalitative krav vedrører krav til virksomhedernes risikostyring og

tilsynsprocesser. Selve rapporteringen omhandler, at virksomhederne detaljeret skal indberette risikoplysninger (Finanstilsynet, u.å., a).

Som følge af Solvens II blev indført, kom der nye regler om opgørelse af risikomargen. Denne opgørelse skal sikre, at værdien af hensættelserne svarer til det beløb, en overtagende virksomhed vil kræve for at overtage forpligtelserne, der er forbundet med forsikringskontrakterne. I Solvens II fortolkes risikomargen, som beløbet, udover den risikofrie rente, der skal til, for at kunne forrente solvenskapitalkravet (F&P, 2012, s. 1).

Solvens II direktivet har fem risikomoduller, som bruges til solvenskapitalkravet, hvilket er forsikringsrisiko inden for skadesforsikring, forsikringsrisiko inden for livsforsikring, forsikringsrisiko inden for sygeforsikring, markedsrisiko og modpartsrisiko (Solvens II, 2009, artikel 104).

6.3 Danske regler

6.3.1 Finanstilsynet

Finanstilsynets opgave er at føre tilsyn med de finansielle virksomheder i Danmark, herunder forsikringsvirksomhederne. Man kan dele Finanstilsynets opgaver op i tre hovedområder, som er tilsynsvirksomhed, lovgivningsarbejde og information (Finanstilsynet, 2015).

Finanstilsynet skal føre solvenstilsyn. Det betyder, at de skal sikre, at virksomhederne har kapital nok, ud fra de risici, som de har påtaget sig. Derudover skal Finanstilsynet sikre, at virksomhederne overholder den gældende finansielle lovgivning, såsom Lov om finansiell virksomhed, som uddybes i afsnit 6.3.2. Finanstilsynet skal også undersøge, at virksomhederne overholder de gældende regnskabsbestemmelser, som for de børsnoterede virksomheder er en overholdelse af IFRS-standarderne (Finanstilsynet, 2015).

Udover at være tilsynsvirksomhed har Finanstilsynet også til opgave at udstede love og bekendtgørelser på det finansielle område. Desuden indsamler og formidler Finanstilsynet statistik og nøgletal for den finansielle sektor (Finanstilsynet, 2015).

6.3.2 Lov om finansiell virksomhed

De danske forsikringsvirksomheder er underlagt at følge Bekendtgørelse af lov om finansiell virksomhed nr. 406 af 29. marts 2022 (Lov om finansiell virksomhed, 2022).

Lov om finansiel virksomhed har nogle solvens- og minimumskapitalkrav, som forsikringsvirksomhederne skal efterleve, og de skal indsendes mindst en gang årligt til Finanstilsynet (Lov om finansiel virksomhed, 2022, §126c-d). Solvenskapitalkravet er beløbet, som forsikringsvirksomhederne skal have, så det med 99,5 procent sandsynlighed kan dække det største forventede tab inden for et år, mens minimumskapitalkravet skal dække 85 procent (F&P, u.å.).

Gruppe 1-forsikringsvirksomheder, som blandt andet er de børsnoterede skadesforsikringsvirksomheder, skal opgøre deres minimumskapitalkrav ud fra Solvens II reglerne. Det betyder, at de opgjorte minimumskapitalkrav ikke må være under 25 procent eller over 45 procent af deres solvenskapitalkrav, som kan opgøres ud fra en intern model. Der er en beløbsmæssig nedre grænse for minimumskapitalkrav for skadesforsikringsvirksomheder, og de er følgende: (Lov om finansiel virksomhed, 2022, §126d)

- 2,5 millioner euro.
- 3,7 millioner euro, hvis virksomheden udøver forsikringer indenfor ansvarsforsikring for motordrevne landkøretøjer, luftfartøjer eller fartøjer til sejlads, eller hvis virksomheden udøver forsikringer indenfor kredit og kaution (Lov om finansiel virksomhed, 2022, §126d).

Såfremt minimumskapitalkravet er opgjort til under 25 procent eller over 45 procent af virksomhedens solvenskapitalkrav, bliver minimumskapitalkravet fastsat til henholdsvis 25 og 45 procent. Lige så skal det indberettes til Finanstilsynet, hvis det er uden for grænserne (Lov om finansiel virksomhed, 2022, §126d).

Selvom de danske børsnoterede forsikringsvirksomheder overgår til IFRS 17, så skal de stadig følge kapitalkravene fra Solvens II, som er implementeret i Lov om finansiel virksomhed. Derudover skal forsikringsvirksomhederne også fortsat benytte Regnskabsbekendtgørelsen på deres dattervirksomheder, og som de indtil IFRS 17 også har skullet benytte på koncernregnskabet (Bilag 1, s. 1; Bilag 2, s. 1). I modsætning til de andre børsnoterede virksomheder, så har finansielle virksomheder, herunder forsikringsvirksomhederne, ikke mulighed for at tilvælge IFRS på modervirksomhedens regnskab (F&P, 2022b, s. 24-25).

6.3.3 Regnskabsbekendtgørelsen

Indtil den 1. januar 2023 har det som tidligere beskrevet været muligt for forsikringsvirksomhederne at anvende de nationale regnskabsregler til at udarbejde koncernregnskabet. Finansielle virksomheder følger ikke Årsregnskabsloven, men er underlagt nogle særlige regler (Ageras, u.å.). For de danske forsikringsvirksomheder betyder det, at de, udover Lov om finansiel virksomhed, følger Regnskabsbekendtgørelsen (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015).

6.3.3.1 Fortjenst- og risikomargen

Regnskabsbekendtgørelsen er, ligesom Lov om finansiel virksomhed, blevet opdateret efter Solvens II. Det indebærer blandt andet, at fortjenstmargen og risikomargen er blevet implementeret i Regnskabsbekendtgørelsen (Deloitte, 2017, s. 1).

Ifølge Regnskabsbekendtgørelsen §20a er fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter den forventede fortjeneste i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for de skadesforsikringskontrakter, som virksomheden har indgået (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §20a). Fortjenstmargen viser derfor den fremtidige indtjening ud over beløbet for risiko, som findes i risikomargen (Deloitte, 2017, s. 3).

Risikomargen defineres i Regnskabsbekendtgørelsen §21a, det beløb, som virksomheden forventer at betale en anden forsikringsvirksomhed for, at den vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens skadesforsikringskontrakter afviger fra de beløb, der er opføres under præmiehensættelser og erstatningshensættelser (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §21a). Man kan sige, det er merbeløbet, som en tredje mand kræver for at overtage virksomhedens forsikringskontrakter (F&P, u.å.).

Regnskabsbekendtgørelsen har ingen specifikke regler for beregning af risikomargen, så de fleste forsikringsvirksomheder benytter derfor Solvens II regler på området, som er beskrevet i afsnit 6.2 (Deloitte, 2017, s. 4).

6.3.3.2 Præmie- og erstatningshensættelser

Præmiehensættelser er ifølge Regnskabsbekendtgørelsen §20 nutidsværdien af forventede betalingsstrømme af fremtidige forsikringsbegivenheder og administration i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for de skadesforsikringskontrakter, som virksomheden har indgået (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §20). Præmiehensættelser er altså andelen af de

modtagne præmier, der vedkommer de kommende regnskabsperioder, og skal afsættes som en forpligtelse i balancen (Finanstilsynet, u.å., b).

Såfremt risikoperioden er mindre end et år, eller hvis det kan forventes at give nogenlunde samme resultat som ved brug af ovenstående opgørelse, kan præmiehensættelserne opgøres ud fra den forenklede metode. Det er dog ikke tilladt at indregne fortjenstmargen efter denne metode, men der er dog mulighed for at udgiftsføre anskaffelsesomkostningerne (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §69a). Regnskabsbekendtgørelsen §69a stk. 2 beskriver følgende om den forenklede metode:

- *“Stk. 2. Efter den forenklede metode opgøres præmiehensættelserne for alle forsikringer, hvis risikoperiode er påbegyndt inden regnskabsperiodens udgang, og skal udgøre den andel af modtagne og tilgodehavende bruttopræmier, der svarer til den del af risikoperioden, der forløber efter balancedagen. Gennemsnitsberegninger kan anvendes, når der er grund til at antage, at de tilnærmelsesvist vil føre til samme resultat som en beregning baseret på de enkelte forsikringer.”*
(Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §69a stk. 2).

Ifølge Regnskabsbekendtgørelsen §21 er erstatningshensættelser nutidsværdien af forventede fremtidige betalingsstrømme af forsikringsbegivenheder, som er sket i nuværende eller tidligere regnskabsår (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §21). Det betyder, at erstatningshensættelser er beløbet, som forsikringsvirksomheden har hensat til at dække betalingen for skader, som er sket (Finanstilsynet, u.å., b).

Erstatningshensættelser skal opgøres ud fra de forventede erstatningsomkostninger på følgende måde: (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §70 stk. 2)

- *“1) en sag-for-sag vurdering af anmeldte forsikringsbegivenheder, der i det mindste skal omfatte alle anmeldte forsikringsbegivenheder af betydelig omfang,”.*
- *“2) et erfaringsbaseret skøn over utilstrækkeligt oplyste forsikringsbegivenheder, der har været genstand for en sag-for-sag vurdering,”.*
- *“3) et erfaringsbaseret skøn over anmeldte forsikringsbegivenheder, der ikke har været genstand for sag-for-sag vurdering, og”.*

- *“4) et erfaringsbaseret skøn over forsikringsbegivenheder, som er indtruffet inden balancedagen, men som er uanmeldte på tidspunktet for regnskabet udarbejdelse.”*
(Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §70 stk. 2).

Derudover skal der også medregnes de indtægter og omkostninger vedrørende overtagelse og realisation af aktiver og rettigheder, som forsikringsvirksomheden opnår ret til, når erstatningerne udbetales (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §70 stk.3).

6.3.3.3 Forsikringsforpligtelser

Ser man på indregningstidspunktet, så skal forsikringsforpligtelser indregnes i balancen på tidspunktet, hvor risikoen overgår til forsikringsvirksomheden (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §63).

I forhold til de nutidsberegninger, som skal medtages til opgørelsen af hensættelser for forsikringsforpligtelserne, så er der krav, om at virksomheden skal benytte den risikofrie rente, som offentliggøres af EIOPA (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §65a). EIOPA er den europæiske tilsynsmyndighed for forsikrings- og arbejdsmarkedspensionsordninger (Den Europæiske Union, u.å.).

6.3.3.4 Tabsgivende kontrakter

Regnskabsbekendtgørelsen har krav til tabsgivende kontrakter. Hvis man som forsikringsvirksomhed forventer, at en kontrakt er tabsgivende som følge af omkostninger til forsikringsbegivenheden, skal præmiehensættelserne indeholde et beløb til at dække tabet, der skal opgøres under hensyn til risikomargen, og indregnes under hensatte forpligtelser (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §69a stk. 4 & §72 stk. 2).

6.3.3.5 Noteoplysninger

Der er krav om, at forsikringsvirksomheden skal opdele skadesforsikringskontrakterne ud fra dens risici. Det betyder, at kontrakter med nogenlunde samme risici kan sammenlægges og præsenteres på en linje. Oftest vil kontrakter inden for samme forsikringsklasse have de samme risici. Derfor er der også krav om, at forsikringsvirksomheden skal vise beløb fra blandt andet bruttopræmieindtægter og bruttoerstatningsudgifter separat for minimum de tre største forsikringsklasser. Det kan for eksempel være ulykkesforsikring, sundhedsforsikring, arbejdsskadesforsikring, bilforsikring og ansvarsforsikring (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §113).

7.0 IFRS 17

Følgende afsnit omhandler IFRS 17 Forsikringskontrakter, der træder i kraft for regnskabsår, som starter den 1.januar 2023 eller senere, og erstatter den tidligere IFRS 4 Forsikringskontrakter (IFRS, u.å.).

Formålet med den nye standard er at sikre, at forsikringsvirksomhederne giver relevante oplysninger, som på troværdig vis repræsenterer forsikringskontrakter. Oplysningerne skal give regnskabsbrugerne et grundlag for at vurdere, hvilken indflydelse forsikringskontrakterne har på den finansielle stilling og indtjening (IFRS 17.1).

I IFRS 17 findes der tre metoder til indregning og efterfølgende måling af forsikringskontrakter. Der er den generelle metode (general measurement model), præmieallokeringsmetoden (premium allocation approach) og variabel margenmetode (variable fee approach). Den generelle metode er hovedreglen, og kaldes også byggeklodsmetoden. Metoden bliver præsenteret under første indregning og efterfølgende måling. Efterfølgende beskrives præmieallokeringsmetoden, som er en forenklet metode til at indregne og måle forsikringskontrakter. Flere af reglerne fra første indregning og efterfølgende måling er også gældende ved brug af præmieallokeringsmetoden, hvilket er specificeret nede i selve afsnittet om præmieallokeringsmetoden (Deloitte, u.å., s. 5-9; PwC, 2019, s. 4). Variable margenmetode er der, som beskrevet i afsnit 3.0, afgrænset fra at skrive om i dette speciale.

7.1 Anvendelsesområde

Ser man først på IFRS 17 anvendelsesområder, så skal den anvendes på de forsikringskontrakter, herunder genforsikringskontrakter, som en forsikringsvirksomhed udsteder. IFRS 17 skal også benyttes på de genforsikringskontrakter, som virksomheden indgår, og de investeringskontrakter med elementer af diskretionær deltagelse, som virksomheden udsteder, forudsat at virksomheden også udsteder forsikringskontrakter (IFRS 17.3). Investeringskontrakter med elementer af diskretionær deltagelse er der afgrænset fra i dette speciale.

IFRS 17 skal ikke anvendes på forsikringskontrakter, hvor virksomheden er forsikringstager, medmindre disse kontrakter er indgående genforsikringskontrakter. Det vil sige, at standarden kun er til forsikringsvirksomheder, og ikke til virksomheder som optager forsikringer (IFRS 17.7g).

Der kan være nogle kontrakter, som opfylder kravene på en forsikringskontrakt, men hvor deres primære formål er levering af serviceydelser til en fast pris. Her kan man vælge mellem at anvende IFRS 15 i stedet for IFRS 17 på disse kontrakter (IFRS 17.8). Selve IFRS 15 er der afgrænset fra i dette speciale.

Der er også nogle kontrakter, der opfylder kravene på en forsikringskontrakt, men hvor erstatningen er begrænset til de forsikrede begivenheder til det beløb, som ellers kræves for at indfri den forpligtelse for forsikringstager, der er opstået som følge af kontrakten. Et eksempel kan være lån med afkald ved dødsfald. Her skal man vælge, om man følger IFRS 17 eller IFRS 9 på disse kontrakter. Virksomheden skal foretage dette valg for hver enkelt portefølje af forsikringskontrakter (IFRS 17.8A).

IFRS 17 beskriver, at der findes forsikringskontrakter, som kan indeholde et eller flere elementer, som hører under andre standarder, hvis det var separate kontrakter. Det kan være en forsikringskontrakt, som indeholder et investeringselement og serviceydelses-element. Man skal bruge IFRS 9 til at afgøre, om det er et afledt finansielt instrument, der skal udskilles, og hvordan man skal behandle det regnskabsmæssigt. Virksomheden skal udskille investeringselementet fra resten af forsikringskontrakten, hvis det er særskilt og ikke med elementer af diskretionær deltagelse, og anvende IFRS 9 på investeringselementet (IFRS 17.10-11). I specialet er der afgrænset fra IFRS 9.

7.2 Sammenlægningsniveau

Man skal ifølge IFRS 17 identificere porteføljer af forsikringskontrakter. En portefølje omfatter kontrakter, der har samme risici, og som administreres sammen. Forsikringskontrakter, der er inden for samme produktgruppe, vil oftest have lignende risici. Herefter skal man som minimum opdele en portefølje af forsikringskontrakter i følgende, såfremt det er til stede: (IFRS 17.14-16)

- En gruppe af kontrakter, som er tabsgivende ved første indregning.
- En gruppe af kontrakter, der ved første indregning ikke har nogen væsentlig risiko for efterfølgende at blive tabsgivende.
- En gruppe af de resterende kontrakter i porteføljen (IFRS 17.16).

Man skal ikke henføre forsikringskontrakter, som er udstedt med mere end et års mellemrum, til samme gruppe. En gruppe af forsikringskontrakter kan godt omfatte en

enkelt kontrakt (IFRS 17.22-23). I forsikringsbranchen mener man dog ikke, at det tilføjer en væsentlig værdi for regnskabet, at man ikke må sammenlægge kontrakter, som er udstedet med mere et års mellemrum. Derfor har den europæiske forsikringsbranche kæmpet for at være undtaget for denne regel, hvilket EU har accepteret. Det betyder, at det er valgfrit for forsikringsvirksomhederne indenfor EU, om de vil anvende reglen med de årlige grupperingskrav (F&P, 2021). Virksomhederne skal give noteoplysninger i regnskabet, hvis de anvender denne undtagelse (IAS Plus, 2021).

7.3 Indregningstidspunkt

Som forsikringsvirksomhed skal man indregne en gruppe af forsikringskontrakter, der udstedes, fra det tidligste af følgende tidspunkter: (IFRS 17.25)

- Ved begyndelsen af dækningsperioden for gruppen af kontrakter.
- Fra tidspunktet hvor den første betaling fra en forsikringstager i gruppen forfalder.
- For en gruppe af tabsgivende kontrakter, når de bliver tabsgivende (IFRS 17.25).

Såfremt der ikke er et forfaldstidspunkt i forsikringskontrakten, anser man første betaling fra forsikringstageren ved besiddelse. Virksomheden skal ved indregningen af forsikringskontrakter kun medtage de kontrakter, der hver især opfylder et af de ovennævnte kriterier. Man kan medtage flere kontrakter i gruppen efter regnskabsperiodens afslutning, så længe det er indenfor sammenlægningskravene, som er beskrevet i forrige afsnit. Kontrakter skal tilføjes i den regnskabsperiode, hvor den pågældende kontrakt opfylder et af de tre ovennævnte kriterier. Man skal benytte de genberegnete renter fra begyndelsen af den regnskabsperiode, hvor de nye kontrakter er tilføjet til gruppen (IFRS 17.26-28).

7.4 Første indregning

I dette og efterfølgende afsnit præsenteres den generelle metode.

Når forsikringsvirksomheden skal indregne en gruppe af forsikringskontrakter første gang, så skal det være det samlede beløb for opfyldelsespengestrømme og den kontraktmæssige servicemargen (IFRS 17.32). Her kan den kontraktmæssige servicemargen sammenlignes med fortjenstmargen fra Regnskabsbekendtgørelsen (Deloitte, u.å., s. 5).

Ser man først på opfyldelsespengestrømmene, så indebærer det følgende: (IFRS 17.32)

- Et skøn over de fremtidige pengestrømme.

- En justering som afspejler den tidsmæssige værdi af penge samt de finansielle risici, der er forbundet med de fremtidige pengestrømme, såfremt de finansielle risici ikke er med i skønnet over de fremtidige pengestrømme.
- En risikojustering for de ikke-finansielle risici (IFRS 17.32), hvilket på nogle områder kan sammenlignes med risikomargen fra Regnskabsbekendtgørelsen (Bilag 2, s. 12; Deloitte, 2017, s. 1 & 4).

De ovenstående punkter uddybes i de følgende afsnit.

Virksomheden skal ved skønnet medtage alle fremtidige pengestrømme ved måling af gruppen af forsikringskontrakter. Det er muligt at fortage skønnet på et højere sammenlægningsniveau, og herefter fordele de følgende opfyldelsespengestrømme til individuelle grupper af kontrakter. Selve skønnet over de fremtidige pengestrømme har følgende krav: (IFRS 17.33)

- Det skal på en uafhængig måde medtage alle rimelige og dokumenterede oplysninger, der er tilgængelige, og hvor man med stor sandsynlighed kan vurdere beløbet, tidspunktet og usikkerheden forbundet med de fremtidige pengestrømme.
- Det skal være ud fra virksomhedens synspunkt, og sikre at de relevante markedsvARIABLE stemmer overens med de tilhørende markedspriser.
- Alle skønnene og forudsætninger skal være aktuelle på målingstidspunktet (IFRS 17.33).

Disse pengestrømme skal høre under afgrænsningen for en forsikringskontrakt. Det er tilfældet, når det er fra materielle rettigheder og forpligtelser i den pågældende regnskabsperiode, hvor virksomheden kan tvinge forsikringstager til at betale præmier (IFRS 17.34). Virksomheden må ikke medtage beløb som aktiver eller forpligtelser, hvis det vedkommer forventede præmier eller forventede erstatningskrav, der ikke hører under afgrænsningen for en forsikringskontrakt (IFRS 17.35).

Ser man det andet punkt fra opfyldelsespengestrømmene, som er en justering for finansielle risici, så er der visse krav til diskonteringsraten, der skal bruges til skønnet over de fremtidige pengestrømme: (IFRS 17.36)

- Det skal vedrøre den tidsmæssige værdi af penge, være karakteristisk for pengestrømmene fra forsikringskontrakterne, og vedkomme kontraktens likviditetsregnskaber.
- Stemme overens med markedspriser på finansielle instrumenter med pengestrømme.
- Det må ikke vedrøre faktorer, der påvirker markedspriser, og som samtidig ikke påvirker de fremtidige pengestrømme (IFRS 17.36).

I forhold til risikjusteringen for de ikke-finansielle risici, så skal der justeres på skønnet af nutidsværdien for de fremtidige pengestrømme. Det skal gøres for at afspejle kompensationen, som virksomheden påtager sig, grundet usikkerhed med beløbet og tidspunktet for de pengestrømme, der finder sted ved de ikke-finansielle risici (IFRS 17.37).

Ved beløbet til første indregning skal der, som tidligere beskrevet, udover opfyldelsespengestrømme også medtages den kontraktmæssige servicemargen (IFRS 17.32). Det er en fortjeneste, der ikke er realiseret, og som virksomheden skal indregne for fremtidige forsikringsrelaterede serviceydelser (IFRS 17.38).

7.5 Efterfølgende måling

Ved den efterfølgende måling skal forsikringsvirksomheden for en gruppe af forsikringskontrakter beregne den regnskabsmæssige værdi som summen af hensættelser for den resterende dækningsperiode og hensættelser for indtrufne skader (IFRS 17.40).

Hensættelser for den resterende dækningsperiode svarer til præmiehensættelser fra Regnskabsbekendtgørelsen, og hensættelser for indtrufne skader svarer til erstatningshensættelser fra Regnskabsbekendtgørelsen (Tryg, 2022, s. 4).

Hensættelser for den resterende dækningsperiode indebærer en måling af opfyldelsespengestrømmene for de fremtidige serviceydelser samt den kontraktmæssige servicemargen. Hensættelser for indtrufne skader omhandler opfyldelsespengestrømmene for tidligere serviceydelser. Opfyldelsespengestrømmene skal i begge tilfælde måles på samme måde som ved første indregning, hvilket er beskrevet i forrige afsnit (IFRS 17.40).

Når der skal indregnes ændringer i den regnskabsmæssige værdi af hensættelser for den resterende dækningsperiode, så kan det indebære følgende: (IFRS 17.41)

- Indtægter som følge af at forpligtelsen bliver nedsat.

- Udgifter grundet tab for visse forsikringskontrakter, som uddybes i afsnit 7.7.
- Finansielle indtægter eller udgifter grundet ændringer i den tidsmæssige værdi af penge og den finansielle risiko (IFRS 17.41).

Ser man på indregningen af indtægter og udgifter ved hensættelser for indtrufne skader, så kan det være udgifter til forsikringservice, ligesom der kan komme ændringer i opfyldespengestrømmene, samt i de finansielle indtægter og udgifter (IFRS 17.42).

Den kontraktmæssige servicemargen er ved efterfølgende måling fortjenesten på gruppen af forsikringskontrakter, der ikke er medtaget i resultatet, da det vedkommer den fremtidige serviceydelse. Her skal der i regnskabsperioden tilpasses for følgende: (IFRS 17.43-44)

- Påvirkning ved erhvervelse af nye forsikringskontrakter.
- Renter.
- Justeringer i opfyldespengestrømmene. Undtaget er dog, hvis stigningen i opfyldespengestrømmene er større end den regnskabsmæssige værdi af den kontraktmæssige servicemargen, eller hvis faldet kan fordeles på tabelementet for forpligtelsen.
- Valutakursforskelle.
- Forsikringsindtægter der er indregnet som følge af overdragelsen af forsikringsrelateret serviceydelser, og der er fastlagt ved allokeringen af den kontraktmæssige servicemargen over dækningsperioden (IFRS 17.44).

7.6 Præmieallokeringsmetode

Det er tilladt at bruge præmieallokeringsmetoden, som er en forenklet metode til at måle hensættelser for den resterende dækningsperiode på en gruppe af forsikringskontrakter, hvis man ved første indregning forventer, at anvendelsen af præmieallokeringsmetoden vil give et mere retvisende billede (Deloitte, u.å., s. 7). Det gælder dog kun, hvis man forventer, at resultatet fra præmieallokeringsmetode ikke vil afvige nævneværdigt fra resultatet, der ville være kommet frem til, hvis man benyttede de generelle regler vedrørende indregning. Derudover kan den også bruges, hvis dækningsperioden er under et år (IFRS 17.53). Det er dog ikke tilladt at bruge præmieallokeringsmetoden på gruppen af forsikringskontrakter, som før er blevet målt efter den generelle metode (Deloitte, u.å., s. 7).

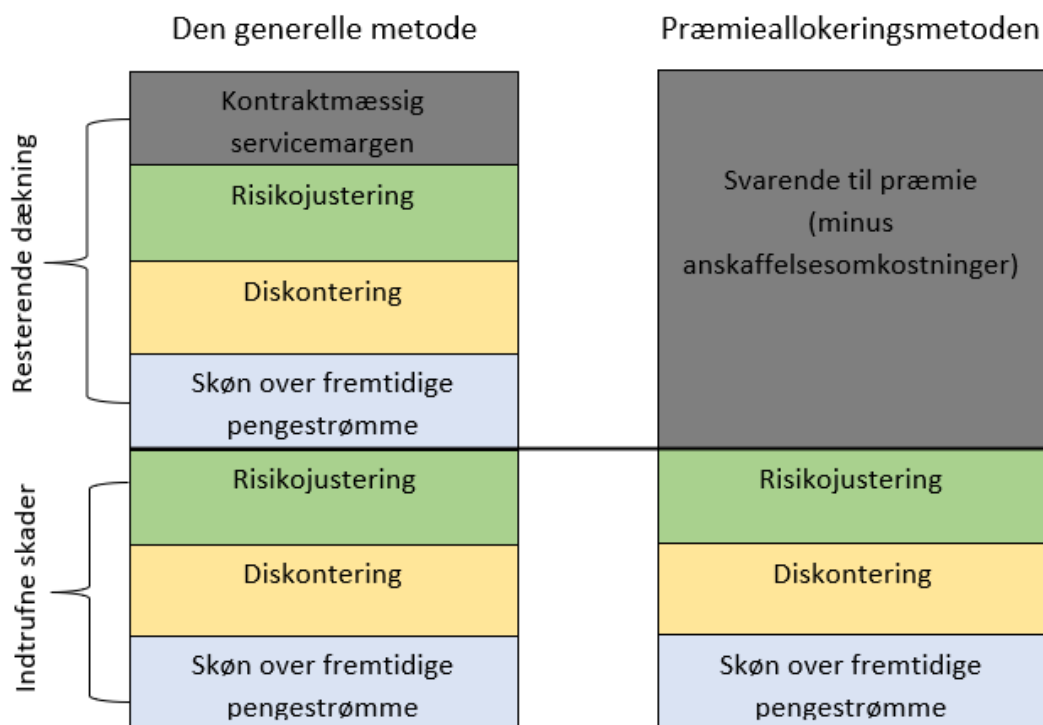
Hvis forsikringsvirksomheden vælger at bruge præmieallokeringsmetoden, skal den måle hensættelser for den resterende dækningsperiode som følgende: (IFRS 17.55)

- Ved første indregning er den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen de præmier, som modtages ved første indregning med et fradrag af eventuelle pengestrømme i forbindelse med erhvervelse af forsikringer. Der er også tillæg eller fradrag af alle beløb vedrørende ophør af indregning.
- I de efterfølgende regnskabsperiodes afslutning er den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen lig med den regnskabsmæssige værdi ved regnskabsperiodens begyndelse med tillæg af de præmier, som er modtaget i løbet af året (IFRS 17.55).

Når virksomheden anvender præmieallokeringsmetoden, så kan man i modsætning til den generelle metode vælge at indregne anskaffelsesomkostninger med det samme. Det er dog forudsat, at dækningsperioden for hver enkelt forsikringskontrakt i gruppen ved første indregning er maksimalt et år. Virksomheden skal også måle hensættelser for indtrufne skader for gruppen af forsikringskontrakter ved de opfyldelsespengestrømme, som vedrører indtrufne skader. Disse opfyldelsespengestrømmene skal opgøres på samme måde, som det er beskrevet i afsnit 7.4. Virksomheden er dog ikke forpligtet til at justere fremtidige pengestrømme for den tidsmæssige værdi af penge og virkningen af finansiel risiko, såfremt det forventes, at disse pengestrømme er betalt eller modtaget inden for et år fra tidspunktet, hvor der er kommet et erstatningskrav (IFRS 17.59).

I nedenstående figur 2 ses forskellen på den generelle metode og præmieallokeringsmetoden. Den øverste del af figuren er hensættelser for den resterende dækningsperiode, og nederste del er hensættelser for indtrufne skader. Den store forskel er, at man i præmieallokeringsmetoden ikke skal lave skøn over de fremtidige pengestrømme, diskontering og risikojusteringen for de ikke-finansielle risici på hensættelser for den resterende dækningsperiode, men i stedet udregnes præmien ud fra den modtagne præmie minus anskaffelsesomkostninger (Institute and Faculty of Actuaries, 2019, s. 3). Ved brug af præmieallokeringsmetoden er virksomheden heller ikke forpligtet til at foretage en måling af den kontraktmæssige servicemargen. Det kan reducere virksomhedens omkostninger, idet de ikke løbende skal opgøre den kontraktmæssige servicemargen (Sheaf, 2021). Dog er den kontraktmæssige servicemargen indirekte med i opgørelsen af hensættelser for den resterende dækningsperiode under præmieallokeringsmetoden (Bilag 1, s. 3).

Figur 2: Forskel på den generelle metode og præmieallokeringsmetoden

Egen tilvirkning med inspiration fra: (Institute and Faculty of Actuaries, 2019, s. 3)

De danske børsnoterede skadesforsikringsvirksomheder, Tryg, Topdanmark og Alm. Brand, forventer alle at benytte præmieallokeringsmetoden ved implementering af IFRS 17 (Tryg, 2022, s. 3; Topdanmark, 2023, s. 90; Alm. Brand, 2023, s. 95). Det betyder, at de på forsikringskontrakter med mere end et års varighed skal sikre, at resultatet ved brug af præmieallokeringsmetoden ikke afviger væsentligt i forhold til, hvis de havde benyttet den generelle metode (Deloitte, u.å., s.7). Derfor skal man også have en forståelse for disse regler.

7.7 Tabsgivende kontrakter

Forsikringsvirksomheden kan have kontrakter, som er tabsgivende. Ved den første indregning er det tilfældet, hvis de tilhørende opfyldelsespengestrømme, tidligere indregnede pengestrømme og pengestrømme vedrørende kontrakten samlet set giver en nettoudstrømning. Dette skal indregnes som et tab i resultatopgørelsen, og den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen er det samme som opfyldelsespengestrømmene, mens den kontraktmæssige servicemargin er nul. Derudover skal de tabsgivende kontrakter præsenteres særskilt fra kontrakter, som ikke er tabsgivende (IFRS 17.47).

Ved den efterfølgende måling skal der også indregnes et tab i resultatopgørelsen, når en gruppe af forsikringskontrakter bliver tabsgivende eller mere tabsgivende. Det sker, når ændringer vedrørende fremtidige serviceydelser for opfyldelsespengestrømmene overstiger den regnskabsmæssige værdi af den kontraktmæssige servicemargen (IFRS 17.48). Den kontraktmæssige servicemargen kan i dette tilfælde ikke forøges, og der kan først indregnes omsætning igen, når det tidligere indregnet tab er tilbageført i resultatopgørelsen, og som indgår i dækningsudgifterne (Deloitte, u.å., s. 8).

Virksomheden skal fastlægge tabselementet på hensættelser for den resterende dækningsperiode for den tabsgivende gruppe af forsikringskontrakter. Selve tabselementet afgør beløbet, der skal præsenteres i resultatopgørelsen som en tilbageførsel af tab på den tabsgivende gruppe, og som derfor ikke kan indgå til fastlæggelsen af forsikringsindtægterne (IFRS 17.49).

Virksomheden skal ved indregning af et tab på den tabsgivende gruppe af forsikringskontrakter fordele det på følgende måde: (IFRS 17.50)

- Ændringerne i opfyldelsespengestrømmene på hensættelser for den resterende dækningsperiode, som systematisk er fordelt mellem tabselementet på forpligtelsen og selve forpligtelsen eksklusiv tabselementet.
- Kun på tabselementet indtil den er nul (IFRS 17.50).

Ved brug af præmieallokeringsmetoden skal tab på tabsgivende kontrakter altid indregnes med det samme (Sheaf, 2021).

Nedenstående tabel 1 viser et eksempel på en tabsgivende kontrakt. Ved skønnet over de fremtidige pengestrømme forventes der efter diskontering at være indgående pengestrømme på 950 og udgående pengestrømme på 1000, hvilket netto giver -50. Risikojusteringen for de ikke-finansielle risici fastsættes til 5 procent af skønnet over de fremtidige udgående pengestrømme, og beløbet er derfor -50. Det betyder, at opfyldelsespengestrømmene er -100, hvilket skal indregnes som en tabsgivende kontrakt (BDO, 2022).

Tabel 1: Eksempel på en tabsgivende kontrakt

Skøn over de fremtidige pengestrømme ind	950
Skøn over de fremtidige pengestrømme ud	1000
Skøn over de fremtidige pengestrømme netto	-50
Risikojusteringen for de ikke-finansielle risici	-50
Opfyldelsespengestrømme	-100

Egen tilvirkning med inspiration fra: (BDO, 2022)

7.8 Indgående genforsikringskontrakter

IFRS 17 gælder også for indgåede genforsikringskontrakter (IFRS 17.3). Genforsikring er, når en forsikringsvirksomhed afgiver deres forsikringsmæssige risici til en anden forsikringsvirksomhed. Nogle virksomheder er specialiseret i genforsikring og beskæftiger sig kun med dette, mens andre benytter dette i et mindre omfang (Finanstilsynet, u.å., b).

Generelt gælder mange af de samme bestemmelser for genforsikringskontrakter, som ved deres forsikringskontrakter i forhold til sammenlægningsniveau, indregningstidspunkt, indregning og efterfølgende måling. Der er dog også nogle mindre forskelle (IFRS 17.60).

Under sammenlægningsniveau skal punkterne om tabsgivende kontrakter ændres til kontrakter, der ved første indregning har en nettogevinst. Det skyldes, at indgåede genforsikringskontrakter ikke kan være tabsgivende. Ved skønnene over nutidsværdien af de fremtidige pengestrømme for genforsikringskontrakterne, skal der medtages en risiko for udsteders manglende overholdelse af genforsikringskontrakten. Risikojusteringen for de ikke-finansielle risici skal ved genforsikringskontrakter opgøres, så det stemmer overens med risikobeløbet, som overdrages til udstederen af kontrakter. Den kontraktmæssige servicemargen ændres til nettoomkostning eller nettogevinst som følge af genforsikringskøbet (IFRS 17.61-68).

Det er også muligt at anvende præmieallokeringsmetoden på genforsikringskontrakter, hvor det dog skal justeres, så det er udgiftsnedbringelse i stedet for indtægter (IFRS 17.69).

7.9 Præsentation

Der er ifølge IFRS 17 visse krav for forsikringsvirksomheden til præsentationen i årsregnskabet (IFRS 17.78-92).

Under balancen skal virksomheden præsentere forsikringskontrakter, som er henholdsvis aktiver og forpligtelser hver for sig. I resultatopgørelsen skal virksomheden særskilt

præsentere punkterne i forsikringsresultatet, der indebærer forsikringsindtægter, forsikringsudgifter, genforsikring, samt finansielle indtægter og udgifter fra forsikringsaktiviteten (Deloitte, u.å., s. 8).

Forsikringsindtægterne er vederlaget, som virksomheden regner med at få som modydelse for serviceydelser fra gruppen af forsikringskontrakter. Forsikringsudgifterne er udgifter til forsikringservice, der blandt andet indebærer indtrufne skader. De finansielle forsikringsindtægter og -udgifter vedrører ændringen i den regnskabsmæssige værdi fra gruppen af forsikringskontrakten, som stammer fra effekten og ændringen af den tidsmæssige værdi af penge, og lige så effekten og ændringen af den finansielle risiko (IFRS 17.83-85).

For de finansielle forsikringsindtægter og –udgifter skal virksomheden foretage et valg af regnskabspraksis, om den ønsker at præsentere disse samlet i resultatopgørelsen eller opdele det på resultatopgørelsen og anden totalindkomst. Såfremt virksomheden vælger at opdele de finansielle forsikringsindtægter og –udgifter, bliver beløbet indregnet i anden totalindkomst med tiden overført til resultatopgørelsen (Deloitte, u.å., s. 8-9).

7.10 Oplysninger

IFRS 17 beskriver krav til noteoplysninger, som forsikringsvirksomheden skal overholde (IFRS 17.93-132).

Overordnet set skal virksomheden give oplysninger om beløbene, der er indregnet i årsregnskabet for forsikringskontrakterne, væsentlige vurderinger og ændringer i løbet af regnskabsåret, samt en beskrivelse af risici vedrørende kontrakterne. Det er op til den enkelte virksomhed at vurdere, hvor specifikke oplysningerne skal være, før de opfylder kravene (IFRS.17.93-94).

For de indregnende beløb skal der blandt andet gives følgende oplysninger for det pågældende regnskabsår:

- Ændringen i regnskabsmæssige nettoværdi af kontrakterne (IFRS 17.98).
- Oplysninger som gør det muligt for regnskabsbrugerne at identificere ændringer fra pengestrømme og beløb, der er medtaget i opgørelsen (IFRS 17.99).
- Afstemning mellem primo- og ultimobalancen for nettoforpligtelser/nettoaktiver for den resterende dækningsperiode uden tabselementer, selve tabselementet, samt hensættelser for indtrufne skader (IFRS 17.100).

- Separat vise serviceydelser tilknyttet forsikringsomsætning og forsikringserviceudgifter (IFRS 17.103).

Derudover er der nogle specifikke regler for oplysningerne i forhold til om virksomheden benytter præmieallokeringsmetoden, som er beskrevet i afsnit 7.6. I så fald, skal der, udover ovenstående punkter, gives oplysninger, om de kriterier der er opfyldt for at anvende præmieallokeringsmetoden, om der foretages justeringer af den tidsmæssige værdi af penge og effekten af den finansielle risiko, samt om metoden der er brugt til indregningen af pengestrømme, når der erhverves nye forsikringer (IFRS 17.97).

Såfremt præmieallokeringsmetoden ikke er anvendt, skal der, udover punkter for de indregnede beløb, også gives oplysninger om, skønnet over nutidsværdien af de fremtidige pengestrømme, risikojusteringen for de ikke-finansielle risici og den kontraktmæssige servicemargen. Der skal dog også gives oplysninger vedrørende pengestrømme og risikojusteringen på hensættelser for indtrufne skader, hvis virksomheden benytter præmieallokeringsmetoden (IFRS 17.100-101).

I forhold til oplysninger om væsentlige vurderinger og ændringer i løbet af regnskabsåret, så skal der oplyses om input, forudsætninger og estimationsmetoderne (IFRS 17.117). Her skal virksomheden også give oplysninger om, hvilken metode der bruges til at fastslå risikojusteringen for de ikke-finansielle risici såsom konfidensniveauet (IFRS 17.119). Konfidensniveauet viser sandsynligheden for, at det reelle resultat er mindre end den del af forpligtelsen i den givne periode, som er tilsvarende det valgte sandsynlighedsniveau (Deloitte, 2010, s. 13). Derudover skal der også oplyses om rentekurven, der benyttes til diskontering af pengestrømmen (IFRS 17.120).

For oplysninger om risici ved kontrakter skal virksomheden give oplysninger, så regnskabsbrugere kan vurdere arten, beløbet, tidspunktet og usikkerheden forbundet med de fremtidige pengestrømme. Det indebærer blandt andet en beskrivelse af finansielle risici, som ofte omhandler markedsrisiko, kreditrisiko og likviditetsrisiko (IFRS 17.121-123).

8.0 Komparativ analyse af de tidligere regler og IFRS 17

Følgende afsnit besvarer det første underspørgsmål, og analyserer forskellene mellem de tidligere regler og IFRS 17 for de danske børsnoterede forsikringsvirksomheder. Disse regler er beskrevet i de forrige afsnit. Efter IFRS 17 er trådt i kraft, betyder det, at de ikke længere skal følge IFRS 4 og Regnskabsbekendtgørelsen. Derfor omhandler dette afsnit de væsentlige forskelle fra IFRS 4 og Regnskabsbekendtgørelsen til IFRS 17.

Anvendelsesområde:

Både IFRS 4 og IFRS 17 har regler om, hvad forsikringskontrakter dækker over, og hvornår der skal ske udskillelse af kontrakter. Under IFRS 4 beskrives det, at kan der ske udskillelse, når forsikringskontrakter både indeholder et forsikringselement og et opsparingselement. Her skal opsparingselementet måles efter IFRS 9 (IFRS 4.10-12). Ligeså beskrives der under IFRS 17, at der er tilfælde, hvor man skal udskille investeringselementet fra serviceydelseselementet, og måle investeringselementet efter IFRS 9 (IFRS 17.10-11).

Ved begge regnskabsstandarder er der altså afsnit om, hvornår der skal ske udskillelse af kontrakter til IFRS 9, ligesom der også er regler om, hvornår kontrakten eller dele af den hører under andre regnskabsstandarder som eksempelvis IFRS 15. Generelt er der dog ikke de store forskelle på fra de tidligere regler til IFRS 17 på dette område, ligesom klassifikationen af hvornår der er tale om en forsikringskontrakt, vil være det samme (Deloitte, 2017, s. 3).

Sammenlægningsniveau:

Efter Regnskabsbekendtgørelsen skal man blot opdele forsikringskontrakterne inden for samme risici og produktgruppe (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §113). Ved brug af IFRS 17 er der nu større krav til opdeling af forsikringskontrakter, hvor det skal ske på tre niveauer. Først skal der ske en inddeling i samme risici og produktgruppe, som under Regnskabsbekendtgørelsen, men herefter skal kontrakterne yderligere opdeles i henholdsvis tabsgivende, ikke tabsgivende og resterende kontrakter. Derefter skal kontrakterne opdeles i antal år, da kontrakter som er udstedt med mere end et års mellemrum ikke må grupperes sammen (IFRS 17.14-24). De danske forsikringsvirksomheder har dog, sammen med resten af forsikringsvirksomhederne indenfor EU, valgfrihed om de vil opfylde reglen med de årlige grupperingskrav (F&P, 2021).

Opdelingen i flere grupper gør, at der skal foretages flere beregninger. Det stiller større krav til virksomhedernes data og modeller til at beregne lønsomheden (Deloitte, 2017, s. 3). De nye regler for sammenlægningsniveau gør det nemmere for regnskabsbrugerne at sammenligne de forskellige forsikringsvirksomheders porteføljer, og gennemskue hvilke typer forsikringer de har.

Indregningstidspunkt:

Ved brug af Regnskabsbekendtgørelsen er indregningstidspunktet for forsikringskontrakter, når risikoen er overgået til forsikringsvirksomheden (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §63). Dette er tilfældet, når virksomheden er bundet af kontraktens vilkår (Deloitte, 2017, s. 2). Under IFRS 17 skal forsikringskontrakterne indregnes fra det tidligste tidspunkt af enten begyndelse af dækningsperioden, tidspunktet for første betaling fra forsikringstageren eller hvis kontrakten er tabsgivende (IFRS 17.25).

Indregningskriteriet under Regnskabsbekendtgørelsen var de samme som ved Solvens II. De nye regler får derfor den betydning, at ved forsikringskontrakter med en positiv kontraktmæssig servicemargen vil der være forskel på, hvornår det skal indregnes i regnskabet og solvensbalancen (Deloitte, 2017, s. 2).

Første indregning og efterfølgende måling:

Til indregning og efterfølgende måling har IFRS 17 tre metoder som kan anvendes, hvilket er den generelle metode, præmieallokeringsmetoden, og variabel margenmetode (Deloitte, u.å., s. 5-9). I dette speciale vil der ikke blive set på variabel margenmetode. Den generelle metode har mange ligheder med Regnskabsbekendtgørelse og Solvens II, men der er dog også nogle forskelle (Deloitte, 2017, s. 1).

Efter IFRS 17 skal forsikringsvirksomhederne vise, hvad præmiehensættelserne udgør. Her skal de vise, hvad der vedrører de fremtidige pengestrømme, diskontering, risikojusteringen for de ikke-finansielle risici og den kontraktmæssige servicemargen. Før, altså efter Regnskabsbekendtgørelsen, kunne virksomhederne blot vise, hvor meget af den kontraktbestemte præmie, de har til gode. Nu skal de efter IFRS 17 både vise nutidsværdien af den tilbageværende præmieindtjening, samt forventet profit og risiko forbundet med indtjeningen (Winding, 2023).

Der er også øgede krav til erstatningshensættelserne, hvor virksomhederne efter IFRS 17 skal opdele dette i to puljer, som er et skøn over de fremtidige pengestrømme og en til risikojustering for de ikke-finansielle risici. Det vil give et bedre indblik i, hvad virksomhederne regner med at udbetale, og hvor stor en usikkerhed de forventer at have (Winding, 2023).

Ændringerne i præmiehensættelserne gælder kun såfremt virksomhederne anvender den generelle metode, mens de øgede krav til erstatningshensættelser også er gældende under præmieallokeringsmetoden (Institute and Faculty of Actuaries, 2019, s. 3).

Efter IFRS 17 skifter præmiehensættelser navn til hensættelser for den resterende dækningsperiode, og erstatningshensættelser skifter navn til hensættelser for indtrufne skader (Tryg, 2022, s. 4).

Præmieallokeringsmetode:

Både Regnskabsbekendtgørelsen og IFRS 17 beskriver, at virksomhederne kan anvende præmieallokeringsmetoden, som kaldes den forenkede metode under Regnskabsbekendtgørelsen, hvis man forventer, at resultatet af forpligtelserne vil være tilnærmelsesvis det samme som ved brug af de generelle regler for indregning eller hvis dækningsperioden på forsikringskontrakterne er under et år (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §69a; IFRS 17.53). Ved Regnskabsbekendtgørelsen kan metoden kun bruges på skadesforsikringskontrakter, mens den under IFRS 17 både kan bruges på skades- og livsforsikringskontrakter (Deloitte, 2017, s. 2).

Præmieallokeringsmetoden vil også medføre forskelle i kvartalsrapporterne i forhold til tidligere. Det sker på baggrund af ændringer i, hvordan resultatopgørelsen skal præsenteres, hvilket analyseres nærmere under forskelle i præsentation og oplysninger længere nede i denne komparative analyse. Berk Akbay giver et eksempel på en forsikringsvirksomhed, der kun har etårige forsikringskontrakter, hvor de fleste tegnes og fornyes den 1. januar. Under Regnskabsbekendtgørelsen blev de fleste af årets præmier allerede vist i det første kvartalsregnskab. Det blev vist på den øverste linje i resultatopgørelsen, og man skulle længere nede i resultatopgørelsen for at finde den reelle omsætning efter periodisering. Efter IFRS 17 vises den periodiserede omsætning på den øverste linje. Berk

Akbay mener, at denne ændring vil gøre det nemmere for ikke regnskabskyndige at læse et forsikringsregnskab (Bilag 2, s. 3-4).

Fortjenstmargen:

Fortjenstmargen blev medtaget i Regnskabsbekendtgørelsen i 2016 i forbindelse med at Solvens II udkom (Deloitte, 2017, s. 3). Den er også en del af IFRS 17, hvor det kaldes for den kontraktmæssige servicemargen (Deloitte, u.å., s. 5). Betydning er den samme, og vedrører den fremtidige indtjening ud over beløbet for risiko, som findes i risikomargen (Deloitte, 2017, s. 3).

Under Regnskabsbekendtgørelsen skal man blot regulere fortjenstmargen, når forsikringskontrakten indgås og når dækningsperioden udløber. I IFRS 17 er der kommet regler for, hvordan man skal regulere den kontraktmæssige servicemargen under dækningsperioden. Her skal virksomhederne medtage den i årets resultat i takt med, at den kontraktmæssige servicemargen bliver mindre (Deloitte, 2017, s. 3). Ved afslutningen af regnskabsperioden er den kontraktmæssige servicemargen derfor fortjenesten, som endnu ikke er indregnet i årets resultat (IFRS 17.43).

Risikomargen:

I Regnskabsbekendtgørelsen er der ikke en specifik metode til at opgøre risikomargen, hvorfor mange forsikringsvirksomheder har valgt at følge Solvens II regler på området (Deloitte, 2017, s. 1 & 4). Ifølge Berk Akbay kan risikomargen fra de tidligere regler sammenlignes med risikojusteringen for de ikke-finansielle risici fra IFRS 17 (Bilag 2, s. 12).

Der er dog også nogle forskelle. Under Solvens II skal risikomargen afspejle en markedsrisiko, hvilket ikke er tilfældet i IFRS 17, hvor det skal afspejle forsikringsvirksomhedens egen risikoaversion for de ikke-finansielle risici. Derudover er genforsikring en del af risikomargen i Solvens II, mens det i IFRS 17 skal vise risikoen før genforsikring (Deloitte, 2017, s. 1 & 4). Det forventes ifølge Deloitte og Berk Akbay, at de fleste virksomheder fortsætter opgørelsen af risikojusteringen med udgangspunkt i Solvens II med forbehold for de nævnte forskelle, og eksempelvis fortage ændringer ved, at den operationelle risiko ikke må inkluderes i opgørelsen under IFRS 17 (Deloitte, 2017, s. 4; Bilag 2, s. 11).

Diskonteringsrente:

I forhold til den diskonteringsrente der skal bruges til beregning af nutidsværdien af kommende indtægter, så skal man under Regnskabsbekendtgørelsen benytte EIOPAS risikofrie rente, mens der efter IFRS 17 er valgfrihed med visse betingelser (Winding, 2023). Disse betingelser er beskrevet under afsnit 7.4. Derudover er der i IFRS 17 valgfrihed om virksomhederne vil præsentere ændringer i diskonteringskurven under resultatopgørelsen eller anden totalindkomst (Deloitte, 2017, s. 5).

Tabsgivende kontrakter:

Den nye IFRS 17 vil gøre det nemmere at se om forsikringsvirksomhederne udsteder tabsgivende kontrakter. Det skyldes, at de, som tidligere analyseret i afsnit 7.7, nu skal foretage en opdeling i, om kontrakterne er tabsgivende eller ej. Derudover skal det også vises på en separat linje under virksomhedens udgifter, som det ses i figur 3 (IFRS 17.16 & 103). Ifølge Thomas Ringsted bliver det formentlig ikke en stor post i forsikringsregnskaberne, men selve tiltaget er krævende og dyrt at implementere (Winding, 2023).

Præsentation og oplysninger:

Der er i IFRS 17 afsnit 7.9 og 7.10 beskrevet diverse krav, som forsikringsvirksomhederne skal overholde ved præsentation af regnskabet og oplysninger i noterne. Til forskel fra IFRS 4 så er der nu øgede krav for forsikringsvirksomhederne vedrørende præsentation og oplysninger (PwC, 2019, s. 133).

Virksomhederne skal efter IFRS 17 vise mere specifikke beregninger, som viser, hvorledes nettoværdien af forsikringskontrakterne har ændret sig i løbet af regnskabsperioden grundet ændringerne i pengestrømmene. Ligeså er der også øgede krav vedrørende afstemningen mellem primo- og ultimobalancen, hvor det nu skal være separat for de forskellige elementer i forsikringsaftalens forpligtelser. Det omhandler blandt andet nettoforpligtelser/nettoaktiver for den resterende dækningsperiode uden tabselementer, selve tabselementet, samt hensættelser for indtrufne skader (PwC, 2019, s. 133; IFRS 17.98-100).

Derudover er der mere detaljerede krav til de oplysninger, som skal gives for skønnet over nutidsværdien af de fremtidige pengestrømme, risikjusteringen for de ikke-finansielle risici og den kontraktmæssige servicemargin (PwC, 2019, s. 134; IFRS 17.101).

Der er også forskelle i, hvordan resultatopgørelsen nu vil blive præsenteres. En af ændringerne er, at præmieindtægter fremover bliver præsenteret som forsikringsomsætning (Winding, 2023). Under omsætningen skal virksomhederne efter IFRS 17 ved forsikringskontrakter, hvor præmieallokeringsmetoden ikke er benyttet, vise årets ændringer i hensættelser for den resterende dækningsperiode, hvor de separate punkter, der skal oplyses om, kan ses i figur 3 (IFRS 17.106; PwC, 2019, s. 58). Ser man på selve præmierne, skal virksomhederne fremover indregne dem under forsikringsomsætningen, når de er optjent, fremfor når virksomhederne modtager præmierne (IFRS, 2017).

For virksomhedernes omkostninger er der også nogle ændringer, idet man efter IFRS 17 samler de forsikringsrelaterede omkostninger og skader under posten forsikringserviceudgifter. Derudover skifter det forsikringstekniske resultat navn til forsikringsresultat. Efter Regnskabsbekendtgørelsen var den forsikringstekniske rente en del af dette resultat, men i IFRS 17 bliver den i stedet en del af forsikrings- og investeringsresultatet (Tryg, 2022, s. 3). Den forsikringstekniske rente kommer af, at forsikringstagerne betaler præmierne forud, og forsikringsvirksomhederne udbetaler erstatningerne bagud (Finanstilsynet, u.å., b).

Efter IFRS 17 skal underpunkterne fra forsikringsomsætning og -omkostninger først oplyses i noterne modsat Regnskabsbekendtgørelsen, hvor det også vises i resultatopgørelsen. Derudover bliver genforsikring efter IFRS 17 samlet på en linje i modsætning til under Regnskabsbekendtgørelsen, hvor indtægterne og udgifterne fra genforsikring skulle vises særskilt i resultatopgørelsen. De separate oplysninger for genforsikring skal i stedet gives i noterne (Bilag 2, s. 2-3).

Forskellene i resultatopgørelsen fra Regnskabsbekendtgørelsen til IFRS 17 er vist i nedenstående figur.

Figur 3: Resultatopgørelse - Regnskabsbekendtgørelsen kontra IFRS 17

<u>Regnskabsbekendtgørelsen</u>	<u>IFRS 17</u>
Bruttopræmier	Forventede indtrufne skader og andre udgifter til forsikringservice
Afgivne forsikringspræmier	Ændring i risikojusteringen for de ikke-finansielle risici
Ændring i præmiehensættelser	Den kontraktmæssige servicemargen
Ændring i fortjenstmargen	Allokering af pengestrømme ved erhvervelse af forsikringer
Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser	Forsikringsindtægter fra kontrakter målt under præmieallokeringsmetoden
Præmieindtægter	Forsikringsomsætning
Forsikringsteknisk rente	Indtrufne skader
Udbetalte erstatninger	Amortisering af pengestrømme ved erhvervelse af forsikringer
Modtaget genforsikringsdækning	Ændringer i opfyldelsepengestrømme vedrørende hensættelser for indtrufne skader
Ændring i erstatningshensættelser	Tab på tabsgivende kontrakter og tilbageførsel af disse
Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	Forsikringserviceudgifter
Erstatningsudgifter	Genforsikring
Ændring i risikomargen	<u>Forsikringsresultat</u>
Bonus og præmiehensættelser	Investeringsindkomst
Erhvervesomkostninger	Forsikringsfinansieringsudgifter
Administrationsomkostninger	<u>Forsikrings og investeringsresultat</u>
Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber	Andre indtægter
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	Andre omkostninger
<u>Forsikringsteknisk resultat</u>	<u>Resultat før skat</u>
Investeringsafkast	Skat
Forretning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	<u>Årets resultat</u>
Investeringsafkast efter forretning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	
Andre indtægter	
Andre omkostninger	
<u>Resultat før skat</u>	
Skat	
<u>Årets resultat</u>	

Egen tilvirkning med inspiration fra: (Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, bilag 4; PwC, 2019, s. 8 & 58; IFRS 17.103 & 106)

8.1 Delkonklusion på komparativ analyse

De danske børsnoterede forsikringsvirksomheder har hidtil skulle benytte IFRS 4 til deres forsikringskontrakter. Denne standard tillader dog at anvende også de nationale regnskabsregler, hvorfor virksomhederne også har anvendt Regnskabsbekendtgørelsen. Pr. 1. januar 2023 er IFRS 17 trådt i kraft, som skal give en ensretning for hvordan danske og udenlandske børsnoterede forsikringsvirksomheder skal behandle deres forsikringskontrakter i årsregnskabet. Det betyder derfor, at der er nogle forskelle fra de tidligere regler til IFRS 17, som de danske børsnoterede forsikringsvirksomheder skal forholde sig til.

I Regnskabsbekendtgørelsen kunne virksomhederne nøjes med at opdele forsikringskontrakterne inden for samme risici og produktgruppe. Efter IFRS 17 skal virksomhederne, udover førnævnte, også fortage en opdeling efter, om kontrakterne er tabsgivende eller ej, som er med til at gøre det nemmere for regnskabsbrugerne at vurdere, om virksomhederne udsteder tabsgivende kontrakter. Derudover må kontrakter udstedt med mere end et års mellemrum heller ikke grupperes sammen – en regel forsikringsvirksomhederne indenfor EU dog har valgfrihed med.

Indregningstidspunktet for forsikringskontrakterne er under Regnskabsbekendtgørelsen, når risikoen er overgået til forsikringsvirksomheden, mens det efter IFRS 17 er det tidligste tidspunkt af dækningsperiodens begyndelse eller tidspunkt for første betaling fra forsikringstageren.

IFRS 17 har tre metoder til indregning og måling, som er den generelle metode, præmieallokeringsmetoden, og variabel margenmetode. De danske skadesforsikringsvirksomheder forventer at anvende præmieallokeringsmetoden, som kan sammenlignes med den forenkede metode fra Regnskabsbekendtgørelsen. En anden ændring for dem er blandt andet, at de nu skal opdele hensættelser for indtrufne skader i et skøn over de fremtidige pengestrømme og risikojusteringen for de ikke-finansielle risici.

Ved brug af den generelle metode skal der også udarbejdes en kontraktmæssig servicemargen, som kan sammenlignes med fortjenstmargen fra Regnskabsbekendtgørelsen. Med implementering af IFRS 17 er der nu krav om, at man skal regulere den kontraktmæssige servicemargen under dækningsperioden.

I forhold til de tidligere regler er der også større krav til forsikringsvirksomhedernes noteoplysninger. Efter IFRS 17 skal der vises mere specifikt, hvordan værdien af forsikringskontrakterne har udviklet sig i regnskabsperioden, ligesom oplysningskravene til skønnet over nutidsværdien af de fremtidige pengestrømme, risikojusteringen for de ikke-finansielle risici og den kontraktmæssige servicemargen er øget.

Der er også forskel i, hvordan resultatopgørelsen vil blive præsenteret. Blandt andet bliver præmieindtægter til forsikringsomsætning, mens forsikringsteknisk resultat bliver til forsikringsresultat. Derudover bliver virksomhedens forsikringsrelaterede omkostninger samlet under forsikringserviceudgifter, ligesom aktiviteterne fra genforsikring bliver samlet på en linje.

Der er altså en række forskelle fra de tidligere regler til IFRS 17 for de danske børsnoterede forsikringsvirksomheder. De skal dog stadig følge kapitalkravene fra Solvens II, som er implementeret i Lov om finansiel virksomhed. Derudover skal virksomhederne fortsat anvende Regnskabsbekendtgørelsen på deres modervirksomhed og dattervirksomheder.

9.0 Overgangsregler

Følgende afsnit besvarer det andet underspørgsmål og omhandler hvilke overgangsregler, der er gældende hos forsikringsvirksomhederne, når de skal anvende IFRS 17 for første gang.

Tidspunktet for hvornår forsikringsvirksomhederne skal anvende IFRS 17 første gang, er begyndelsen af regnskabsåret, hvor de første gang benytter IFRS 17. Overgangstidspunktet er begyndelsen af regnskabsåret, som ligger umiddelbart forud for tidspunktet for førstegangsanvendelsen (IFRS 17, Appendiks C2).

Der findes tre metoder vedrørende overgangsreglerne, som er følgende: (IFRS 17, Appendiks C3-C5)

- Fuld retrospektiv tilgang.
- Ændret retrospektiv tilgang.
- Tilgangen med dagværdi.

Hovedreglen er, at hvis det er muligt, så skal virksomheden anvende overgangsreglerne med tilbagevirkende kraft, som er fuld retrospektiv tilgang. Såfremt det er praktisk umuligt at bruge IFRS 17 med tilbagevirkende kraft, så har virksomheden valgfrihed mellem ændret retrospektiv tilgang eller tilgangen med dagsværdi. Har virksomheden rimelige og dokumenterede oplysninger til at anvende ændret retrospektiv tilgang, bør den benyttes fremfor tilgangen med dagsværdi (IFRS 17, Appendiks C3-C6).

IASB anerkender, at de forskellige metoder kan gøre det sværere at sammenligne virksomhederne, så længe forsikringskontrakter fra før overgangsdatoen er medtaget i regnskaberne. De vurderer dog, at omkostningerne ved fuld retrospektiv tilgang og ændret retrospektiv tilgang kan overstige fordelene, hvis de ikke har nok oplysninger på overgangsdatoen. Derfor giver IASB også virksomhederne mulighed at anvende tilgangen med dagsværdi, hvis deres oplysninger er for begrænset (PwC, 2020, s. 5).

Metoderne uddybes i de følgende afsnit.

9.1 Fuld retrospektiv tilgang

Udgangspunktet er, at IFRS 17 skal anvendes med tilbagevirkende kraft. Såfremt det er muligt, skal virksomheden på overgangstidspunktet gøre følgende: (IFRS 17, Appendiks C3-C4).

- Identificere, indregne og måle alle grupper af forsikringskontrakter, som om de altid har benyttet IFRS 17.
- Identificere, indregne og måle ethvert aktiv opstået ved pengestrømme under erhvervelse af forsikringskontrakter, som om de altid har benyttet IFRS 17.
- Stoppe indregning af aktuelle saldi, der ikke vil finde sted, hvis IFRS 17 altid har været brugt.
- Indregne eventuelle nettoforskel i egenkapitalen, som følge af ovenstående punkter (IFRS 17, Appendiks C4).

Det forventes, at nogle forsikringsvirksomheder mangler de historiske data til at benytte fuld retrospektiv tilgang, og disse kan være umulige at genskabe. Det kan især være tilfældet ved virksomhedernes langtidskontrakter, hvor det kan være svært at måle en gruppe af forsikringskontrakter på overgangsdatoen, idet beløbene kun kan bestemmes i bagklogskab. Det kan for eksempelvis skønnet over pengestrømme, diskonteringsatsen og risikojusteringen for de ikke-finansielle risici fra første indregning. Ligeså kan det være ændringer i skøn, som ville være indregnet i resultatet for hver regnskabsperiode, da de ikke angik den fremtidige service, samt i hvor høj grad ændringer i opfyldelsespengestrømmene ville blive ført på tabselementet (PwC, 2020, s. 7-8). Størstedelen af kontrakterne hos skadesforsikringsvirksomhederne er korte, hvorfor de historiske data kan være mindre relevant for dem (Leutert & Hönig, 2023).

9.2 Ændret retrospektiv tilgang

Ændret retrospektiv tilgang har til formål at komme så tæt på hovedreglen, altså fuld retrospektiv tilgang. Det gør den ved, at man bruger rimelige og dokumenterede oplysninger, der er tilgængelig uden urimelige omkostninger og tid. Virksomheden skal medtage så mange oplysninger som muligt, som ville være brugt under fuld retrospektiv tilgang. For at overholde formålet med ændret retrospektiv tilgang er det kun tilladt at benytte metoden, når det er praktisk umuligt at anvende fuld retrospektiv tilgang (IFRS 17, Appendiks C6-C8).

Idet ændret retrospektiv tilgang har til formål at komme tæt på fuld retrospektiv tilgang, forventes der heller ikke en væsentlig forskel i resultatet, uanset hvilken af de to metoder virksomheden anvender. Hver enkelt oplysning i forhold til fuld retrospektiv tilgang som virksomheden ikke kan medtage under ændret retrospektiv tilgang, vil være med til at øge forskellen i resultatet mellem de to metoder (PwC, 2020, s. 2-5).

Hvis man benytter ændret retrospektiv tilgang, skal man fastsætte, hvordan grupper af forsikringskontrakter identificeres ved brug af sammenlægningsreglerne, som er beskrevet i afsnit 7.2. Dog må virksomheden ved førstegangsanvendelse af IFRS 17 gerne gruppere ældre kontrakter, som er udstedt med mere end et års mellemrum (IFRS 17, Appendiks C9-C10). IASB anerkender nemlig, at det ikke altid vil være muligt at gruppere kontrakter, som er udstedt i samme år med tilbagevirkende kraft (PwC, 2020, s. 13).

Forsikringsvirksomheden skal ved forsikringskontrakter uden elementer af direkte deltagelse fastsætte den kontraktmæssige servicemargen eller tabelementet på hensættelser for den resterende dækningsperiode på overgangstidspunktet. Der skal også foretages et skøn over de fremtidige pengestrømme på tidspunktet for første indregning af en gruppe af forsikringskontrakter, som svarer til beløbet for de fremtidige pengestrømme på overgangstidspunktet. Der kan også vælges et tidligere tidspunkt, såfremt det er muligt at fastsætte dette med tilbagevirkende kraft. De fremtidige pengestrømme skal justeres for de pengestrømme, der menes at være foregået mellem første indregning og overgangstidspunktet. Dette omhandler pengestrømme fra kontrakter, der stoppede med at eksistere før overgangstidspunktet (IFRS 17, Appendiks C11-C12).

Forsikringsvirksomheden skal fastlægge diskonteringsratserne, som var gældende på tidspunktet ved første indregning for en gruppe af forsikringskontrakter ud fra en observerbar rentekurve, der i mindst tre år før overgangstidspunktet nærmer sig den rentekurve, som blev skønsmæssigt fastsat, hvis altså denne findes. Er der ikke sådan en observerbar rentekurve, så fastsættes de diskonteringsratser, som gjaldt på tidspunktet for første indregning, skønsmæssigt ved at fastsætte et gennemsnitligt spænd mellem en observerbar rentekurve og den rentekurve, der blev skønsmæssigt fastsat. Spændet skal have et gennemsnit på mindst tre år før overgangstidspunktet (IFRS 17, Appendiks C13).

Ifølge IFRS 17 skal man fastsætte risikjusteringen for de ikke-finansielle risici, på tidspunktet for første indregning af en gruppe forsikringskontrakter ved at tilpasse denne med den forventede frigivelse af risiko før overgangstidspunktet. Den forventede frigivelse af risiko fastsættes ved at henvise til frigivelsen af risiko for tilsvarende forsikringskontrakter, der udstedes på overgangstidspunktet. Udarbejder virksomheden delårsregnskaber, så er det valgfrit om man vil ændre de regnskabsmæssige skøn fra tidligere delårsregnskaber. Virksomheden skal fastlægge den kontraktmæssige servicemargen eller tabelementet på overgangstidspunktet, som om den ikke havde udarbejdet delårsregnskaber før overgangstidspunktet (IFRS 17, Appendiks C14-C14A).

Hvis ovenstående giver en kontraktmæssig servicemargen på tidspunktet ved første indregning, så skal virksomheden fastsætte den kontraktmæssige servicemargen skønsmæssigt ved at fastsætte de diskonteringssatser, som gælder ved første indregning, og bruge dennes rentesatser til at beregne renten af den kontraktmæssige servicemargen. Derefter skal beløbet fastsættes for den kontraktmæssige servicemargen, som indregnes i resultatet grundet overdragelsen af serviceydelser før overgangstidspunktet. Det gøres ved at sammenligne de tilbageværende dækningsenheder i forhold til før overgangstidspunktet. Hvis det i stedet giver et tabelement for hensættelser for den resterende dækningsperiode på tidspunktet for første indregning, skal virksomheden fastsætte beløbet, der allokeres til tabelementet før overgangstidspunktet ved brug af et systematisk allokeringgrundlag (IFRS 17, Appendiks C15-C16).

Det er tilladt for grupper af forsikringskontrakter, der er udstedt med mere end et års mellemrum at fastsætte diskonteringssatserne for tidspunktet for første indregning. Bruges præmieallokeringsmetoden, må diskonteringssatserne fastsættes til overgangstidspunktet i stedet for tidspunktet for første indregning eller for hvornår skaden skete. Der gælder stor set samme regler for forsikringskontrakter, som er inddelt i grupper med et års mellemrum med diskonteringssatserne, hvor alle forsikringskontrakter skal fastsættes ud fra tidspunktet for første indregning (IFRS 17, Appendiks C18-C19).

Vælger virksomheden at opdele finansielle forsikringsindtægter og –udgifter på resultatopgørelsen og anden totalindkomst, så er det tilladt at fastsætte det kumulative beløb til nul, eller den kan på overgangstidspunktet fastlægge det kumulative beløb, som er medtaget i anden totalindkomst (IFRS 17, Appendiks C18-C19).

9.3 Tilgangen med dagsværdi

Tilgangen med dagsværdi er den eneste, som kan anvendes, hvis forsikringsvirksomheden ikke har de nødvendige oplysninger til at benytte de to ovenfor omtalte metoder (PwC, 2020, s. 14).

Ser man på denne metode, så skal virksomheden på overgangstidspunktet fastlægge den kontraktmæssige servicemargin eller tabselementet på hensættelser for den resterende dækningsperiode, som differencen mellem dagsværdi for en gruppe af forsikringskontrakter og de målte opfyldelsespengestrømme på tidspunktet (IFRS 17, Appendiks C20). Tilgangen med dagsværdi er mindre krævende, idet den ikke kræver historiske data eller en retrospektiv sporing af den kontraktmæssige servicemargin (PwC, 2020, s. 14).

Generelt forventes det, at dagsværdien for en gruppe af forsikringskontrakter vil være større end forpligtelsen på overgangsdatoen, som betyder, at der skal indregnes en kontraktmæssig servicemargin. Der er dog også nogle tilfælde, hvor forpligtelsen vil være større end dagsværdien. Et eksempel kan være, at forpligtelsen er 95 og dagsværdien er 100. Her indregnes 100 på opfyldelsespengestrømmene, mens selve forskellen på de 5 vil ikke blive indregnet, da det ikke er tilladt at indregne en negativ kontraktmæssig servicemargin. I stedet vil det blive identificeret som et tabselement for den resterende dækningsperiode (PwC, 2020, s. 18-19).

Ved tilgangen med dagsværdi er det lige så også væsentligt at få fastlagt, hvordan virksomheden skal identificere grupper af forsikringskontrakter, og hvordan virksomheden skal identificere de fastsatte pengestrømme på forsikringskontrakter uden elementer af direkte deltagelse (IFRS 17, Appendiks C21).

Ifølge IFRS 17 kan det gøres ved at bruge rimelige og dokumenterede oplysninger, som findes på overgangstidspunktet, eller benytte rimelige og dokumenterede oplysninger ud fra, hvad der forventes, at virksomheden ville have fastlagt i forhold til kontraktens vilkår og markedsvilkår på kontrakttidspunktet (IFRS 17, Appendiks C22).

Under tilgangen med dagsværdi har virksomheden på overgangstidspunktet dog også mulighed for at sammenlægge grupper af kontrakter, der er udstedt med mere end et års mellemrum. Det er nemlig kun tilladt at sammenlægge forsikringskontrakter, som er udstedt

med mindre end et år, hvis virksomheden har rimelige og dokumenterede oplysninger om dette på overgangstidspunkter (IFRS 17, Appendiks C23).

Vedrørende diskonteringsratserne giver IFRS 17 mulighed for at fastlægge disse på tidspunktet for første indregning på en gruppe af forsikringskontrakter. Anvender virksomheden præmieallokeringsmetoden på gruppen, så må diskonteringsratserne fastsættes til overgangstidspunktet i stedet for tidspunktet for første indregning eller for hvornår skaden skete (IFRS 17, Appendiks C23).

Har virksomheden valgt at foretage en opdeling af finansielle forsikringsindtægter eller –udgifter i resultatopgørelsen og anden totalindkomst, så giver tilgangen med dagsværdi nogle muligheder på overgangstidspunktet. Det er muligt at fastlægge det kumulerede beløb, som er indregnet i anden totalindkomst med tilbagevirkende kraft, hvis virksomheden har rimelige og dokumenterede oplysninger om dette. Ligeså er det også en mulighed at sætte det til nul (IFRS 17, Appendiks C24).

Tilgangen med dagsværdi kan give i et meget forskelligt resultat sammenlignet med fuld retrospektiv tilgang eller ændret retrospektiv tilgang. For eksempel kan der for tabsgivende kontrakter ikke beregnes nogen kontraktmæssig servicemargin ved anvendelse af de to andre metoder, hvilket der kan ved brug af tilgangen med dagsværdi under overgangsreglerne (PwC, 2020, s. 5).

En udfordring med tilgangen med dagsværdi er, at de ikke altid er muligt at finde information til at bestemme dagsværdien af forsikringskontrakterne. Virksomheden kan dog undersøge dens diskonterede modeller, historiske data, samt nuværende salgs- og prisoplysninger (PwC, 2020, s. 15).

Tilgangen med dagsværdi bruges især til at bestemme den kontraktmæssig servicemargin (PwC, 2020, s. 14). De danske skadesforsikringsvirksomhederne forventer, som nævnt i afsnit 7.6, at benytte præmieallokeringsmetoden, hvor der ikke opgøres en kontraktmæssig servicemargin (Sheaf, 2021). Derfor vil det for de fleste skadesforsikringsvirksomheder ikke være relevant at anvende tilgangen med dagsværdi.

9.4 Oplysninger

IFRS 17 beskriver, at virksomhederne skal give oplysninger om, hvilken metode de har anvendt til at måle forsikringskontrakterne på overgangstidspunktet, og hvordan denne

måling er fastsat (IFRS 17.115). KPMG har undersøgt, hvilken overgangsmetode skadesforsikringsvirksomhederne forventer at benytte. Her vil de fleste vælge fuld retrospektiv tilgang, mens et mindretal vil anvende ændret retrospektiv tilgang (Leutert & Hönig, 2023). Berk Akbay forventer også, at de fleste skadesforsikringsvirksomheder vil vælge fuld retrospektiv tilgang. Det skyldes, at når de bruger præmieallokeringsmetoden, så er det uvæsentligt at kigge på historiske data, da de eksempelvis ikke har hensættelser for den resterende dækningsperiode fra før overgangen. Derfor ligger alle de relevante data hos skadesforsikringsvirksomhederne indenfor den seneste regnskabsperiode. Såfremt de historiske data var væsentlige, ville det også betyde, at skadesforsikringsvirksomhederne ikke kunne benytte præmieallokeringsmetoden (Bilag 2, s. 7-8). KPMG forklarer også, at de historiske data let er tilgængelige for skadesforsikringsvirksomhederne på grund af deres korte kontrakter, hvorfor det giver bedst mening at vælge fuld retrospektiv tilgang (Leutert & Hönig, 2023).

Ved overgangen til IFRS 17 skal forsikringsvirksomhederne også oplyse sammenligningstal for et år. Det betyder, at de skal udarbejde åbningsbalancen for 1. januar 2022 og resultatet for 2022 ud fra IFRS 17-reglerne (Deloitte, 2017, s. 5).

Derudover er det valgfrit, om virksomhederne vil give sammenligningstal for mere end et regnskabsår. Vælger de ikke at gøre dette, så skal det oplyses tydeligt, hvilke områder, der ikke er tilpasset. Ligeså skal det beskrives, at de er udformet på et andet grundlag, og hvordan dette er sket (IFRS 17, Appendiks C25-C27). Virksomhederne skal dog tilpasse femårsoversigten (Deloitte, 2017, s. 5).

Virksomhederne er ej heller forpligtet til at give oplysninger vedrørende udviklingen på erstatningskrav, som er sket fem år eller tidligere, og som ikke tidligere har været offentliggjort. Hvis virksomheden ikke giver oplysningerne, skal det beskrives (IFRS 17, Appendiks C28).

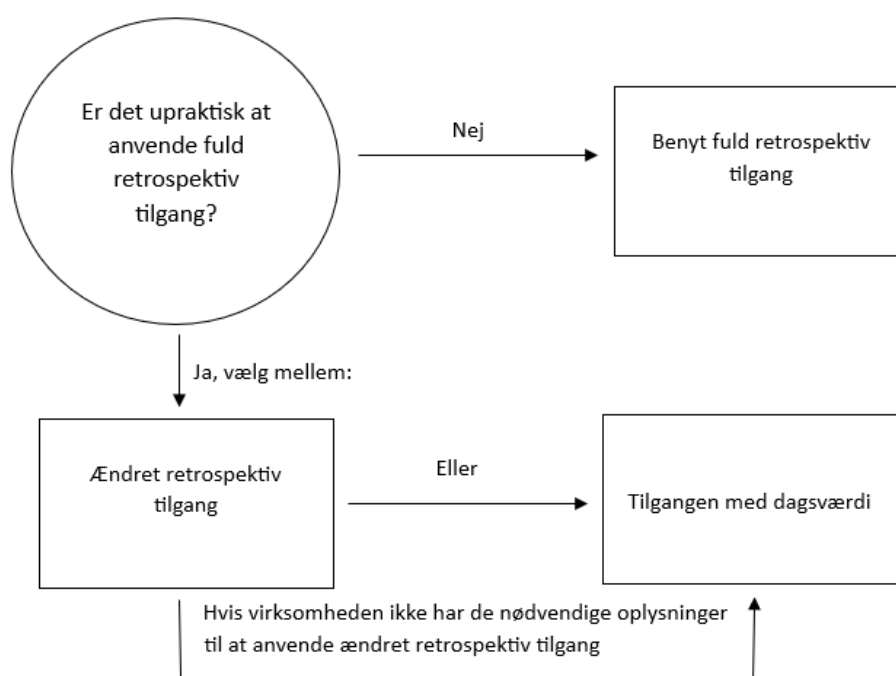
Virksomhederne skal dog give oplysninger, som gør regnskabsbrugere i stand til at identificere virkningen af forsikringsindtægterne i de kommende perioder på grupper af forsikringskontrakter, som er målt på overgangstidspunktet ved brug af ændret retrospektiv tilgang eller tilgangen med dagsværdi. Derudover skal der separat oplyses om

forsikringsindtægter for forsikringskontrakter, som fandt sted på overgangstidspunktet, og de resterende forsikringskontrakter (IFRS 17.114).

Vælger virksomhederne at opdele forsikringsindtægter- og udgifter i resultatopgørelsen og anden totalindkomst, skal der vises afstemningen mellem primo- og ultimobalancen for de kumulerede beløb. Den skal blandt andet vise gevinst og tab, der er indregnet i anden totalindkomst, eller som tidligere blev indregnet i anden totalindkomst, men nu er med taget under resultatopgørelsen (IFRS 17.116).

9.5 Delkonklusion på overgangsregler

Figur 4: Valg mellem overgangsregler

Egen tilvirkning med inspiration fra: (PwC, 2020, s. 4)

Når forsikringsvirksomhederne skal overgå til IFRS 17, så er der nogle overgangsregler, som de skal følge første gang, de anvender IFRS 17.

Der findes tre metoder, som er fuld retrospektiv tilgang, ændret retrospektiv tilgang og tilgangen med dagsværdi. Udgangspunktet er, at virksomhederne skal bruge fuld retrospektiv tilgang. Såfremt virksomhederne ikke har de nødvendige oplysninger for denne metode, så kan de vælge imellem ændret retrospektiv tilgang og tilgangen med dagsværdi. Har virksomhederne de nødvendige oplysninger til at benytte ændret retrospektiv tilgang,

så bør denne metode vælges fremfor tilgangen med dagsværdi. Virksomhederne skal oplyse om den valgte metode, ligesom der som minimum skal gives sammenligningstal for et år.

Formålet med fuld retrospektiv tilgang er at måle forsikringskontrakterne, som om virksomheden altid har benyttet IFRS 17. De fleste af skadesforsikringsvirksomhedernes kontrakter er på et år, hvilket kan gøre det nemmere for dem at anvende fuld retrospektiv tilgang, da de ikke skal flere år tilbage for at finde de relevante data.

Ændret retrospektiv tilgang har til formål at komme så tæt på fuld retrospektiv tilgang som muligt. Derfor skal virksomhederne medtage så mange oplysninger som muligt, som ville være brugt under fuld retrospektiv tilgang. Resultatet skal derfor gerne minde om det resultat, som virksomhederne ville opnå, såfremt de har mulighed for at anvende fuld retrospektiv tilgang.

Tilgangen med dagsværdi bruges især til at bestemme den kontraktmæssig servicemargin ved overgangen. Her skal virksomhederne fastlægge den kontraktmæssige servicemargin, som forskellen på dagsværdien af forsikringskontrakterne og opfyldelsespengestrømmene. Tilgangen med dagsværdi vil give et væsentlig anderledes resultat end ved brug af fuld retrospektiv tilgang eller ændret retrospektiv tilgang. Skadesforsikringsvirksomhederne indregner deres forsikringskontrakter ved brug af præmieallokeringsmetoden, som ikke opgør den kontraktmæssige servicemargin.

Fuld retrospektiv tilgang forventes at blive den mest benyttede overgangsmetode for skadesforsikringsvirksomhederne, når de skal anvende IFRS 17 første gang.

10.0 Forsikringsvirksomhedernes årsregnskab

Følgende afsnit besvarer det tredje underspørgsmål og analyserer, hvordan skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskab i praksis vil blive påvirket af IFRS 17. I analysen er der taget udgangspunkt i, hvordan virksomhedernes 2022-regnskab påvirkes i henholdsvis resultatopgørelsen, balancen og noterne. Her er der analyseret på de tre danske børsnoterede skadesforsikringsvirksomheder – Tryg, Topdanmark og Alm. Brand. Til sidst vil der også blive inddraget en udenlandsk skadesforsikringsvirksomhed ved Admiral Group for at undersøge, om der er forskel på, hvordan danske og udenlandske virksomheder påvirkes af IFRS 17.

For Tryg og Topdanmark er der medtaget en tabel, om hvordan deres resultatopgørelse og balance bliver påvirket af IFRS 17. Dette er ikke inddraget i analysen af Alm. Brand og Admiral Group, idet de ikke har oplyst størstedelen af de tal i deres årsrapport, som skal bruges til at lave tabellerne. Alm. Brands afsnit vil derfor i højere grad fokusere på, hvilken indflydelse IFRS 17 har på deres nylige opkøb af Codan (Alm. Brand, u.å.). Analysen af Admiral Group omhandler forskellene til de danske skadesforsikringsvirksomheder.

10.1 Tryg

10.1.1 Karakteristik

Tryg er den største skadesforsikringsvirksomhed i Skandinavien. De har 22,4 procent af markedet i Danmark, hvilket gør dem til den største aktør i Danmark indenfor skadesforsikringer. I Sverige er Tryg den tredje største med en markedsandel på 17,3 procent, og i Norge har de 14,7 procent, hvilket gør dem til den fjerde største aktør i Norge (Tryg, 2023, s. 5).

Trygs rødder går næsten 300 år tilbage, hvor Kjøbenhavns Brandforsikring opstår som Danmarks første forsikringsselskab i 1731 på kongelig forordning efter den største brand i Københavns historie nogle år forinden. Efter en række fusioner i starten af 1900-tallet opstår Andels-Anstalten Tryg. I 1974-1975 sker der igen en række fusioner, herunder mellem Kjøbenhavns Brandforsikring og Andels-Anstalten Tryg, som betyder, at Tryg Forsikring opstår. Tryg bliver børsnoteret i 2005 og bliver hurtigt en del af OMXC20-indekset, som er de 20 mest omsatte aktier på Københavns fondsbørs. I løbet af de kommende år foretager Tryg endnu flere fusioner og opkøb, hvor de største er Alka Forsikring, som opkøbes i 2018, og RSA Scandinavia, der opkøbes i 2021. Opkøbet af RSA Scandinavia betyder, at Tryg overtager Tryg Hansa, Codan Norge og 50 procent af Codan

Danmark. Senest har Tryg dog solgt deres andel af Codan Danmark til Alm. Brand (Tryg, u.å.).

I 2022 har Tryg fået præmieindtægter for 33,9 milliarder danske kroner, mens årets resultat efter skat er på 2,2 milliarder. I 2018 havde Tryg præmieindtægter på 18,7 milliarder, og et overskud på 1,7 milliarder. 97,5 procent af Trygs omsætning kommer fra skadesforsikring, mens de resterende 2,5 procent stammer fra gruppelivsforsikring med en dækningsperiode på et år. Derudover har Tryg i 2022 en balancesum på 114,1 milliarder, og en egenkapital på 42,5 milliarder (Tryg, 2023, s. 60, 63 & 83).

10.1.2 Indregningsmetode

Der findes tre indregningsmetoder i IFRS 17, som er den generelle metode, præmieallokeringsmetoden og variabel margenmetoden (Deloitte, u.å., s. 5-9). Tryg har fokus på skadesforsikringer og kontrakter med en kort dækningsperiode, og skriver derfor, at de vælger at benytte præmieallokeringsmetoden, som er beskrevet i afsnit 7.6. Tryg mener også, at der ikke er en nævneværdig forskel i hensættelser for den resterende dækningsperiode i forhold til at bruge præmieallokeringsmetoden fremfor den generelle metode (Tryg, 2022, s. 3).

Præmieallokeringsmetoden stemmer overens med Trygs nuværende indregningsmetode, som er den forenkede metode efter Regnskabsbekendtgørelsen (Tryg, 2022, s. 3; Regnskabsbekendtgørelsen, 2015, §69a stk. 2).

10.1.3 Resultatopgørelse

Under resultatopgørelsen er der en række ændringer, som vil påvirke Trygs årsregnskab. I de fleste tilfælde er det omklassificeringer, hvilket vil påvirke forskellige regnskabsposter i resultatopgørelsen.

Ser man på Trygs indtægter, så vil indregningstidspunktet for disse være den samme efter implementeringen af IFRS 17. Posten bruttopræmieindtægter vil udgå i IFRS 17, og bliver nu kaldt forsikringsomsætning. Derudover bliver Trygs forsikringsrelaterede omkostninger og skader kombineret i en ny post kaldet forsikringserviceudgifter. Disse ændringer er med til at forenkle regnskabet og gøre det lettere for investorer at vurdere rentabiliteten (Tryg, 2022, s. 3-5).

Trygs omsætning vil stige som følge af implementeringen af IFRS 17. Det skyldes, at bonus og præmierabatter ikke længere er en del af beregningen for forsikringsomsætningen, men i stedet skal det inkluderes i den nye post forsikringserviceudgifter. I 2022 har Tryg bonus og præmierabatter på 877 millioner, som er modregnet i bruttopræmieindtægter. Ændringen betyder, at omsætningen vil stige med 877 millioner som følge af omklassificeringen af bonus og præmierabatter. Det forsikringstekniske resultat, som nu kaldes forsikringsresultat vil stadig være det samme, idet beløbet i stedet vil få forsikringserviceudgifterne til at stige med 877 millioner (Tryg, 2022, s. 3-5; Tryg, 2023, s. 60-61).

En anden ændring, der vil påvirke Trygs årsregnskab, er på området tabsgivende kontrakter. Ser man først på selve beregningen af tabskomponentet, så minder det meget om Trygs nuværende koncept med deres hensættelser for ikke afløben risiko (Tryg, 2022, s. 3). Dette indgår i de samlede forsikringsmæssige hensættelser, og skal afsættes, når hensættelser for den resterende dækningsperiode ikke er tilstrækkelige til at dække de fremtidige erstatningsudgifter (Finanstilsynet, u.å., b). Det fremgår af noterne, at Trygs hensættelser for ikke afløben risiko lige nu er en del af beregningen for præmieindtægten. Efter IFRS 17 bliver det en del af forsikringserviceudgifter, hvor de under dette skal vise det forventede tabskomponent til de tabsgivende kontrakter (Tryg, 2022, s. 3). Ændringen gør det ifølge Thomas Ringsted nemmere at se, om virksomheder som Tryg udsteder tabsgivende kontrakter (Winding, 2023).

Tryg har i 2022 hensættelser for ikke afløben risiko på minus 1 millioner. Omklassificeringen får den effekt, at forsikringsomsætningen og forsikringserviceudgifter begge vil stige med 1 million. Derfor har det heller ingen indflydelse på forsikringsresultatet (Tryg, 2022, s. 3-5; Tryg, 2023, s. 84).

Trygs omkostninger til uddannelse og udvikling er efter IFRS 17 ikke længere en del af forsikringsresultatet, da det skal flyttes fra driftsomkostninger ned til andre omkostninger. Selve beløbet til uddannelse og udvikling kan ikke findes 2022-årsrapporten, da det er en del af personaleomkostninger under de forsikringsmæssige driftsomkostninger. I 2020 har Tryg dog opgivet beløbet til at være 120 millioner, hvilket der er taget udgangspunkt i ved tabel 2 for Trygs resultatopgørelse før og efter IFRS 17 (Tryg, 2022, s. 3-5; Tryg, 2023, s. 85).

I de hidtidige årsregnskaber for Tryg er den forsikringstekniske rente en del af forsikrings-serviceudgifterne, men bliver efter IFRS 17 en del af forsikrings- og investeringsresultatet. I 2022 er der et positivt beløb under den forsikringstekniske rente på 152 millioner. I det den efter IFRS 17 bliver flyttet ud af forsikringsresultatet, så er det med til at mindske dette resultat (Tryg, 2022, s. 3-5, Tryg, 2023, s. 60).

Noget andet der skal flyttes fra forsikringsresultatet, og i stedet præsenteres under forsikrings- og investeringsresultatet er Trygs inflationsswaps (Tryg, 2022, s. 3). Disse inflationsswaps bruges til at afdække inflationsrisici i forbindelse med skader på arbejdsulykker, hvor forsikringsvirksomhederne ofte skal udbetale et beløb i en række år (Bilag 1, s. 6-7). Hidtil har Trygs inflationsswaps været en del af deres forsikrings-serviceudgifter, dog uden at beløbet er vist særskilt i resultatopgørelsen eller oplyst i noterne. Værdijusteringen af Trygs inflationsswaps har gennem årene bevæget sig i begge retninger, og er påvirket af ændringer i den forventede inflation (Tryg, 2022, s. 3-5).

Hidtil har Tryg skullet give oplysninger om ændring i genforsikringsandel af præmie-hensættelser og ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser, som et underpunkt under henholdsvis indtægterne og udgifterne (Tryg, 2022, s. 61). Efter IFRS 17 skal genforsikring samles på en linje. Tryg skal dog stadig give separate oplysninger i noterne vedrørende indtægter og udgifter fra genforsikringskontrakterne (Bilag 2, s. 2-3).

Samlet vil IFRS 17 resultere i en mindre negativ effekt for Trygs forsikringstekniske resultat. Årets resultat forventes dog uændret som følge implementeringen af IFRS 17. Det skyldes, at præmieallokeringsmetoden minder om Tryg hidtidige indregningsmetode (Tryg, 2022, s. 3-5).

Alle ændringer er vist i nedenstående tabel.

Tabel 2: Trygs resultatopgørelse før og efter IFRS 17

Tryg 2022 (DKKm) - Resultatopgørelsen	Før IFRS 17	Efter IFRS 17	Forskel	Procent
Forsikringsomsætning (præmieindtægt)	33.938	34.816	878	2,59%
Indtrufne skader (udbetalte erstatninger)	-22.407	-23.284	-877	3,91%
Tab på tabsgivende kontrakter	-	-1	-1	-
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-4.783	-4.663	120	-2,51%
Forsikringstekniske rente	152	0	-152	-
Forsikrings-serviceudgifter	-27.038	-27.948	-910	3,37%

Genforsikring	-723	-723	0	-
Forsikringsresultat (forsikringsteknisk resultat)	6.177	6.145	-32	-0,52%
Forsikrings- og investeringsresultat (investeringsafkast)	-1.193	-1.041	152	-12,74%
Andre indtægter og omkostninger	-1.933	-2.053	-120	6,21%
Resultat før skat	3.051	3.051	0	-
Skat	-804	-804	0	-
Resultat	2.247	2.247	0	-

Egen tilvirkning med inspiration fra: (Tryg, 2022; Tryg, 2023)

10.1.4 Balance

IFRS 17 vil medføre, at Tryg skal lave en række omklassificeringer i deres balance, ligesom det også vil påvirke deres endelige balancesum.

Under posten samlede hensættelser for forsikringskontrakter sker der nogle ændringer. Her vil erstatningshensættelser skifte navn til hensættelser for indtrufne skader, mens præmiehensættelser bliver til hensættelser for den resterende dækningsperiode. Posten hensættelser for indtrufne skader vil stige, da gæld fra direkte forsikring fjernes, og i stedet tillægges under hensættelser for indtrufne skader. Beløbet, der skal omklassificeres, er i 2022 på 895 millioner. Posten hensættelser for den resterende dækningsperiode vil blive mindskes med tilgodehavende fra forsikringstager, som tidligere hørte under aktivposten samlede tilgodehavender. Det vil betyde, at de samlede aktiver og passiver reduceres. I 2022 har Tryg et tilgodehavende fra forsikringstager på 1,621 milliarder. Efter IFRS 17 skal dette beløb i stedet modregnes i passivposten hensættelser for den resterende dækningsperiode (Tryg, 2022, s. 4-6; Tryg, 2023, s. 63).

Hidtil har Trygs forsikringshensættelser blot været et skøn over de fremtidige pengestrømme. Efter implementeringen af IFRS 17 skal Tryg også medtage risikojusteringen for de ikke-finansielle risici i beregningen af deres forsikringshensættelser. Selve opdelingen skal vises i noterne (Tryg, 2022, s. 4). Det giver et bedre indblik i, hvad Tryg forventer med at udbetale, og hvor stor en usikkerhed de forventer at have (Winding, 2023).

Ser man på genforsikringerne, så bliver alle genforsikringsposter samlet under aktiver for genforsikringskontrakter (Tryg, 2022, s. 6; Tryg, 2023, s. 63).

Trygs egenkapital forventes ligesom årets resultat at være uændret. Dog vil balancesum mindskes efter IFRS 17 (Tryg, 2022, s. 4-6).

Alle ændringer er vist i nedenstående tabel.

Tabel 3: Trygs balance før og efter IFRS 17

Tryg 2022 (DKKm) - Aktiver	Før IFRS 17	Efter IFRS 17	Forskel	Procent
Immaterielle aktiver	32.716	32.716	0	-
Materielle aktiver	871	871	0	-
Investeringsaktiver	71.626	71.626	0	-
Aktiver for genforsikringskontrakter	1.851	2.226	375	20,26%
Tilgodehavende fra forsikringstager	1.621	0	-1.621	-
Tilgodehavende fra forsikringselskaber	498	0	-498	-
Andre tilgodehavende	414	414	0	-
Samlede tilgodehavender	2.533	414	-2.119	-83,66%
Andre aktiver	3.516	3.516	0	-
Periodeafgrænsninger	1.000	1.000	0	-
Samlede aktiver	114.113	112.369	-1.744	-1,53%
Tryg 2022 (DKKm) - Passiver	Før IFRS 17	Efter IFRS 17	Forskel	Procent
Egenkapital	42.505	42.505	0	-
Ansvarlig lånekapital	4.154	4.154	0	-
Hensættelser for resterende dækningsperiode (præmiehensættelser)	7.700	6.079	-1.621	-21,05%
Hensættelser for indtrufne skader (erstatningshensættelser)	39.227	40.122	895	2,28%
Hensættelser for bonus og præmierabatter	1.843	1.843	0	-
Samlede hensættelser for forsikringskontrakter	48.770	48.044	-726	-1,49%
Hensatte forpligtelser	3.721	3.721	0	-
Gæld vedrørende direkte forsikring	895	0	-895	-
Gæld vedrørende genforsikring	123	0	-123	-
Anden gæld	13.893	13.893	0	-
Samlede gæld	14.911	13.893	-1.018	-6,83%
Periodeafgrænsninger	52	52	0	-
Samlede passiver	114.113	112.369	-1.744	-1,53%

Egen tilvirkning med inspiration fra: (Tryg, 2022; Tryg, 2023)

10.1.5 Noter

IFRS 17 stiller, som medtaget i afsnit 8.0 under præsentation og oplysninger, øget krav til noteoplysninger, hvor der skal vises mere specifikke oplysninger på flere områder. Det omhandler blandt andet oplysninger om ændringen i den regnskabsmæssige nettoværdi, og oplysninger der gør, at regnskabsbrugerne kan identificere ændringer fra pengestrømme og beløb, der er medtaget i opgørelsen. Derudover er der øget krav for Tryg vedrørende afstemningen mellem primo- og ultimobalancen for nettoforpligtelser/nettoaktiver for den

resterende dækningsperiode uden tabselementer, selve tabselementet, samt hensættelser for indtrufne skader (PwC, 2019, s. 133; IFRS 17.98-100).

Efter sammenlægningen af Trygs forsikringsrelaterede omkostninger og skader i den nye post forsikringserviceudgifter, skal beløbet for omkostningerne og skaderne oplyses særskilt i noterne. Det er for eksempel vedrørende indtrufne skader og tab på tabsgivende kontrakter. I opgørelsen af forsikringserviceudgifterne vil bonus og præmierabatterne, som tidligere analyseret, også indgå. Her skal beløbet for bonus og præmierabatterne også præsenteres under noterne (Tryg, 2022, s. 3).

I forhold til Trygs forsikringshensættelser, så skal de i noterne også vise opdelingen af skønnet over de fremtidige pengestrømme og risikjusteringen for de ikke-finansielle risici (Tryg, 2022, s. 4; IFRS 17.100c).

Ændringerne i noterne er ikke medtaget i analyserne af de efterfølgende virksomheder, idet princippet er det samme som analyseret for Tryg.

10.1.6 Opsamling på Tryg

Der er analyseret, at der for Trygs vedkommende ikke forventes de store talmæssige ændringer som følge af IFRS 17. I resultatopgørelsen vil der være en mindre stigning på 2,59 procent i forsikringsomsætningen, mens forsikringserviceudgifterne forventes at stige med 3,37 procent. Selve resultatet forventes at være uændret. Balancesummen vil mindskes med 1,42 procent grundet omklassificeringen, mens egenkapitalen er upåvirket (Tabel 2; Tabel 3).

Grunden til, at der ikke forventes de store talmæssige ændringer er, at de danske regler på flere områder minder om IFRS 17. Tryg benytter for eksempel allerede en metode, som ligner præmieallokeringsmetoden (Tryg, 2022, s. 3). Derudover mener Casper Handsdal, at Tryg har opgjort deres risikjustering på samme måde, som de tidligere opgjorte deres risikomargen, hvilket også er med til, at der ikke er de store talmæssige ændringer i selve regnskabet (Bilag 1, s. 3).

De største ændringer er derfor selve præsentationen af regnskabet, hvor der, som analyseret, vil være nogle omklassificeringer. Casper Handsdal mener ikke, at omklassificeringerne som eksempelvis flytningen af uddannelse- og udviklingsomkostninger samt modregningen i balancen er med til at give regnskabsbrugerne flere informationer. (Bilag 1,

s. 6). Berk Akbay kan dog ikke se problemet i modregningen, og udtaler følgende: *“Det er en smagssag, men jeg kan ikke se problemet i det. For det bliver alligevel specificeret ud i noterne”* (Bilag 2, s. 4).

På andre områder er IFRS 17 dog med til at øge værdien for regnskabsbrugerne, idet de har større mulighed for at undersøge, om Tryg udsteder tabsgivende kontrakter. Derudover er det også nemmere for regnskabsbrugerne at finde frem til, hvad Tryg forventer at udbetale i erstatning, og hvor meget usikkerhed de regner med at have på det (Winding, 2023).

IFRS 17 stiller, som analyseret, øget krav til noteoplysningerne. Tryg giver dog allerede nu flere oplysningerne i noterne end eksempelvis Alm. Brand, da det i højere grad har været muligt at finde oplysningerne til tabellerne for Tryg.

10.2 Topdanmark

10.2.1 Karakteristik

Topdanmarks historie går tilbage til 1898/99, hvor Mejeriernes Ulykkesforsikring og Arbejdernes Ulykkesforsikring grundlægges, og de er grundstenene for det Topdanmark man kender i dag. De to selskaber fusionerer i 1972 og bliver til AU/MLU Forsikring gs, og to år senere skifter AU/MLU Forsikring gs navn til Topsikring gs. I 1985 omdannes Topsikring gs fra et gensidigt selskab til et aktieselskab, og skifter i den forbindelse navn til Topdanmark. De har lavet flere opkøb og fusioner igennem tiden, mens de i 2022 har frasolgt deres livsforsikrings- og pensionsselskab til Nordea (Topdanmark, u.å., b).

Topdanmark er, efter at Alm. Brand har opkøbt Codan, rykket ned som Danmarks tredje største skadesforsikringsvirksomhed (F&P, 2022a, s. 7; Alm. Brand, u.å.). I 2022 har Topdanmark en præmieindtægt på 9,90 milliarder kroner, og årets resultat efter skat er på 2,05 milliarder. Topdanmark havde i 2018 præmieindtægt på 8,61 milliarder kroner og årets resultat efter skat var på 1,33 milliarder. Desuden har Topdanmark i 2022 en balancesum på 23,02 milliarder, og en egenkapital på 6,50 milliarder (Topdanmark, 2023, s. 11 & 45).

10.2.2 Indregningsmetode

Topdanmark oplyser i årsrapporten, at de vil anvende præmieallokeringsmetoden på deres forsikringskontrakter som følge af IFRS 17, idet de fleste af deres kontrakter er med en dækningsperiode på maksimalt et år. Præmieallokeringsmetoden minder på mange områder om Topdanmarks nuværende indregningsmetode (Topdanmark, 2023, s. 90).

Der er i afsnit 7.2 beskrevet, hvordan virksomhederne skal sammenlægge forsikringskontrakterne efter IFRS 17, herunder at man bør sammenlægge kontrakter indenfor samme gruppe produktgruppe og risici. Topdanmark beskriver også, at de vil gruppere kontrakterne ud fra risici, samt hvilket forretningsområde kontrakterne tilhører (Topdanmark, 2023, s. 91).

IFRS 17 foreskriver også, at indregningstidspunktet på forsikringskontrakterne er det tidligste tidspunkt af dækningsperiodens begyndelse eller tidspunktet for første betaling fra forsikringstager, hvilket er beskrevet i afsnit 7.3. Hos Topdanmark er dækningsperiodens begyndelse og forfaldsdatoen den samme (Topdanmark, 2023, s. 91).

Desuden oplyser Topdanmark, at deres anvendte overgangsmetode vil være fuld retrospektiv tilgang (Topdanmark, 2023, s. 92).

10.2.3 Resultatopgørelse

Ser man på Topdanmarks omklassificeringer i resultatopgørelsen, så skal bonus og præmierabatterne samt de tabsgivende kontrakter ikke længere modregnes i omsætningen, men skal i stedet flyttes ned under forsikringserviceudgifterne. I 2022 har Topdanmark bonus og præmierabatter på 92 millioner, mens beløbet for de tabsgivende kontrakter ikke er oplyst (Topdanmark, 2023, s. 44 & 96).

Hidtil har diskonteringen af præmiehensættelserne og rentetilskrivningen påvirket forsikringsomsætningen og forsikrings- og investeringsresultat i modsatte retninger. Efter IFRS 17 skal Topdanmark ikke tilbagediskontere præmiehensættelserne, som har skiftet navn til hensættelser for den resterende dækningsperiode, ligesom der ikke længere vil være påløbne renter. Denne ændring er med til at mindske Topdanmarks omsætning, og samlet set forventes det, at Topdanmarks omsætning vil falde med 5 millioner som følge af implementeringen af IFRS 17 (Topdanmark, 2023, s. 96-97).

Efter IFRS 17 er der flere valgmuligheder vedrørende diskonteringsrenten, hvor man under Regnskabsbekendtgørelsen skulle benytte EIOPAS risikofrie rente (Winding, 2023).

Topdanmark beskriver i årsrapporten for 2022, at de stadig vil anvende EIOPAS risikofrie rente dog uden deres volatilitetsjustering (Topdanmark, 2023, s. 90). Det er et tillæg til den risikofrie rente, hvor formålet er at mindske den irrationelle markedsudvikling, som kan medføre ubegrundede ændringer i kreditspændet (F&P, u.å.).

I forhold til omklassificeringen af inflationsswaps, så vil resultatet af disse nu fragå forsikringserviceudgifterne, og i stedet blive en del af posten værdijusteringer under forsikrings- og investeringsresultatet. Topdanmark oplyser, at resultatet for disse inflationsswaps i 2022 er 317 millioner (Topdanmark, 2023, 96-97). Beløbet er særlig højt, hvilket ifølge Casper Handsdal kan skyldes den høje inflation (Bilag 1, s. 7).

Derudover vil Topdanmarks omkostninger til uddannelse og udvikling samt den forsikrings-tekniske rente ikke længere være en af forsikringsudgifterne, men vil i stedet blive omklassificeret til henholdsvis andre omkostninger og forsikrings- og investeringsresultatet. De præcise tal er ikke oplyst i Topdanmarks årsrapport (Topdanmark, 2023, 96-97).

Topdanmark nævner også, at de vil fortsætte deres nuværende praksis med at udgiftsføre deres anskaffelsesomkostninger, når de afholdes. På nogle af deres længerevarende forsikringskontrakter vil anskaffelsesomkostningerne dog blive aktiveret (Topdanmark, 2023, 96).

I IFRS 17 er der, som medtaget i afsnit 7.9, valgfrihed om man vel opdele de finansielle forsikringsindtægter- og udgifter i resultatopgørelsen og anden totalindkomst, eller om man vil præsentere dem samlet under resultatopgørelsen. Topdanmark vælger at præsentere de finansielle forsikringsindtægter- og udgifter i resultatopgørelsen (Topdanmark, 2023, s. 91).

Samlet set forventer Topdanmark, at resultatet vil stige med 131 millioner efter implementeringen af IFRS 17. Det skyldes især udeladelsen af volatilitetsjusteringen, hvormed der er en faldende effekt på hensættelser for indtrufne skader i løbet af året (Topdanmark, 2023, s. 90 & 97). Det er altså modsat Tryg, som ikke forventer nogle ændringer i årets resultat efter implementeringen af IFRS 17 (Tryg, 2022, s. 3-5).

Ændringerne i Topdanmarks resultatopgørelse er vist i nedenstående tabel.

Tabel 4: Topdanmarks resultatopgørelse før og efter IFRS 17

Topdanmark 2022 (DKKm) - Resultatopgørelsen	Før IFRS 17	Efter IFRS 17	Forskel	Procent
Forsikringsomsætning (præmieindtægt)	9.903	9.898	-5	-0,05%
Forsikringserviceudgifter	-7.796	-7.851	-55	0,71%
Genforsikring	-276	-272	4	-1,45%
Forsikringsresultat (forsikringsteknisk resultat)	1.831	1.775	-56	-3,06%
Værdijusteringer	-1.637	-1.320	317	-19,36%

Andre aktiviteter fra forsikrings- og investeringsresultat	1.131	1.068	-63	-5,57%
Forsikrings- og investeringsresultat (investeringsafkast)	-506	-252	254	-50,20%
Andre indtægter og omkostninger	-85	-140	-55	64,71%
Resultat før skat	1.240	1.383	143	11,53%
Skat	-280	-305	-25	8,93%
Resultat efter skat på ophørte aktivitet	1.089	1.102	13	1,19%
Resultat	2.049	2.180	131	6,39%

Egen tilvirkning med inspiration fra: (Topdanmark, 2023)

10.2.4 Balance

I forhold til Topdanmarks balance forventer de, at deres hensættelser stiger, når de skal anvende risikojusteringen for de ikke-finansielle risici fra IFRS 17 i stedet for risikomargen fra Solvens II, omklassificere gælden vedrørende direkte forsikring, samt det at de ikke længere anvender EIOPAS volatilitetsjustering. Omklassificeringen vedrørende tilgodehavende fra forsikringstager vil dog få Topdanmarks hensættelser til at falde. I 2022 har Topdanmark et tilgodehavende fra forsikringstager på 196 millioner, som efter IFRS 17 skal modregnes i hensættelser for den resterende dækningsperiode. Samlet set forventer Topdanmark, at deres hensættelser til forsikringskontrakter vil falde med 44 millioner (Topdanmark, 2023, s. 94-95).

Virksomhederne skal i deres 2023-regnskab vise åbningsbalancen for 2022 samt resultatet for 2022 ud fra IFRS 17 til brug for sammenligning (Deloitte, 2017, s. 5). Topdanmark forventer, at egenkapitalens åbningsbalance for 2022 bliver påvirket negativt med 280 millioner. Det skyldes, at risikojusteringen ikke længere skal opgøres efter Solvens II, samt at Topdanmark ikke vil anvende EIOPAS volatilitetsjustering efter implementeringen af IFRS 17. Ændringen i opgørelsen af risikojusteringen påvirker Topdanmarks åbningsbalance negativt med 91 millioner, mens ændringen i diskonterings-satsen påvirker det negativt med 176 millioner. De resterende 13 millioner er fra Topdanmarks livsforsikringer, som dog er frasolgt i løbet af året, og derfor ikke vil påvirke ultimobalancen (Topdanmark, 2023, s. 90).

Nettoeffekten på egenkapitalens ultimobalance for 2022 er minus 149 millioner, og forskellen fra minus 280 millioner til minus 149 millioner er 131 millioner, hvilket svarer til stigningen i årets resultat. Topdanmark forventer altså, modsat Tryg, at deres egenkapital vil blive påvirket af overgangen til IFRS 17, idet de forventer, at den vil blive reduceret med 149 millioner (Topdanmark, 2023, s. 90).

De samlede ændringer for balancen er vist i nedenstående tabel.

Tabel 5: Topdanmarks balance før og efter IFRS 17

Topdanmark 2022 (DKKm) - Aktiver	Før IFRS 17	Efter IFRS 17	Forskel	Procent
Immaterielle aktiver	1.314	1.314	0	-
Materielle aktiver	832	832	0	-
Investeringsaktiver	19.107	19.107	0	-
Aktiver for genforsikringskontrakter	526	591	65	12,36%
Tilgodehavende fra forsikringstager	196	0	-196	-
Tilgodehavende fra forsikringselskaber	262	0	-262	-
Andre tilgodehavende	175	185	10	5,71%
Samlede tilgodehavender	633	185	-448	-70,77%
Andre aktiver	326	287	-39	-11,96%
Periodeafgrænsninger	286	286	0	-
Samlede aktiver	23.024	22.602	-422	-1,83%
Topdanmark 2022 (DKKm) - Passiver	Før IFRS 17	Efter IFRS 17	Forskel	Procent
Egenkapital	6.498	6.349	-149	-2,29%
Ansvarlig lånekapital	1.100	1.100	0	-
Hensættelser for resterende dækningsperiode (præmiehensættelser)	2.389	2.254	-135	-5,65%
Hensættelser for indtrufne skader (erstatningshensættelser)	10.890	10.981	91	0,84%
Samlede hensættelser for forsikringskontrakter	13.279	13.235	-44	-0,33%
Hensatte forpligtelser	745	655	-90	-12,08%
Gæld vedrørende direkte forsikring	18	0	-18	-
Gæld vedrørende genforsikring	121	0	-121	-
Anden gæld	1.214	1.214	0	-
Samlede gæld	1.353	1.214	-139	-10,27%
Periodeafgrænsninger	49	49	0	-
Samlede passiver	23.024	22.602	-422	-1,83%

Egen tilvirkning med inspiration fra: (Topdanmark, 2023)

10.2.5 Opsamling på Topdanmark

Topdanmark forventer altså både ændringer i årets resultat og på egenkapitalen som følge af IFRS 17. De regner med, at årets resultat stiger med 6,39 procent, mens egenkapitalen forventes at falde med 2,29 procent. Derudover vil den samlede balancesum for 2022 falde med 1,83 procent som følge af IFRS 17 (Tabel 4; Tabel 5).

Grunden til at Topdanmark, modsat Tryg, forventer ændringer i årets resultat og egenkapitalen skyldes især, at Topdanmark ikke længere anvender EIOPAS volatilitetsjustering efter implementeringen af IFRS 17 (Topdanmark, 2023, s. 90).

Topdanmark forventer kun, at de samlede forsikringsmæssige hensættelser vil falde med 0,33 procent. Det skyldes blandt andet, at de opgør risikojusteringen ud fra IFRS 17 i stedet for risikomargen fra Solvens II. Det får nemlig deres forsikringsmæssige hensættelser til at stige modsat omklassificeringen vedrørende tilgodehavender fra forsikringstager, som får dem til at falde (Topdanmark, 2023, s. 94-95).

For Topdanmark og de andre forsikringsvirksomheder der skal følge IFRS 17, vil der være forøgede omkostninger forbundet med at implementere den nye standard. Denne omkostninger vil i sidste ende blive lagt på forbrugeren (Bilag 1, s. 10).

10.3 Alm. Brand

10.3.1 Karakteristik

Alm. Brand blev grundlagt i år 1792 ved kongelig anordning, og Alm. Brands formål var udelukkende at tilbyde brandforsikringer for ejendomme uden for København og købstæderne. Alm. Brand solgte i 2021 deres livsforsikring fra, og i dag har Alm. Brand fokus på skadesforsikring på både privatkunder og erhvervs-kunder. Alm. Brand har også lavet en del opkøb og fusioner, senest har de opkøbt Codan Danmark (Alm. Brand, u.å.).

Alm. Brand er den næststørste skadeforsikringsvirksomhed i Danmark med en markedsandel på cirka 17 procent. I 2022 har Alm. Brand en bruttopræmieindtægt på 9,6 milliarder danske kroner, og årets resultat efter skat er på 794 millioner. I 2018 havde Alm. Brand præmieindtægter på 5,2 milliarder, og et overskud 513 millioner. Derudover har Alm. Brand i 2022 en balancesum på 36,9 milliarder, og en egenkapital på 13,8 milliarder (Alm. Brand, 2023, s. 3, 17 & 48).

10.3.2 Indregningsmetode

Alm. Brand vil, ligesom Tryg og Topdanmark anvende præmieallokeringsmetoden til opgørelsen af deres forsikringskontrakter. Det skyldes, at Alm. Brand stor set kun har forsikringskontrakter med en dækningsperiode på et år eller derunder. For kontrakter med en dækningsperiode på over et år har Alm. Brand beregnet, at forskellen i resultatet mellem

den generelle metode og præmieallokeringsmetoden er uvæsentligt (Alm. Brand, 2023, s. 95).

Præmieallokeringsmetoden minder om Alm. Brands nuværende indregningsmetode, hvorfor de ikke forventer, at årets resultat vil ændre sig væsentligt som følge af IFRS 17. Alm. Brand vil dog skulle foretage nogle omklassificeringer, som vil påvirke deres resultatopgørelsen og balance (Alm. Brand, 2023, s. 95).

10.3.3 Resultatopgørelse

Alm. Brand vil skulle foretage de samme omklassificeringer i resultatopgørelsen, som der er analyseret for Tryg og Topdanmark. En forskel er dog, at Alm. Brands bonus og præmierabatter er et positivt beløb, hvor det i 2022 er på 5 millioner. Det kommer af, at de har positivt beløb på 13 millioner under erhvervsforsikringer og et negativt beløb på 8 millioner under private forsikringer (Alm. Brand, 2023, s. 51).

Efter IFRS 17 er bonus og præmierabatter, som analyseret hos Tryg og Topdanmark, ikke længere er del af beregningen for forsikringsomsætningen, men skal i stedet medtages i den nye post forsikringserviceudgifter. Derfor vil omklassificeringen mindske Alm. Brands forsikringsomsætning og forsikringserviceudgifter med 5 millioner.

10.3.4 Balance

I balancen skal Alm. Brand også oplyse, hvad hensættelser til forsikringskontrakterne udgør, hvor de skal vise, hvad der henholdsvis er hensættelser for indtrufne skader og hensættelser for den resterende dækningsperiode. Derudover skal aktivposten tilgodehavende fra forsikringstager modregnes i hensættelser for den resterende dækningsperiode. I 2022 har Alm. Brand et tilgodehavende fra forsikringstager på 791 millioner. Efter denne omklassificering reduceres Alm. Brands balancesum derfor med 791 millioner (Alm. Brand, 2023, s. 47 & 95).

Alm. Brand forventer modsat Topdanmark, at deres egenkapital vil forøges som følge af IFRS 17. Alm. Brand oplyser i årsrapporten, at egenkapital forøges med 65-85 millioner ved overgang til IFRS 17 (Alm. Brand, 2023, s. 96).

10.3.5 Opkøb af virksomhed

I regnskabsåret 2022 opkøbte Alm. Brand Codans danske forretning fra Intact og Tryg, og der vil i dette afsnit blive analyseret, hvilke områder af IFRS 17, som vil påvirke Alm. Brands opkøb (Alm. Brand, 2023, s. 93).

Codan Forsikring A/S og Privatsikring A/S, hvilket er de to selskaber som Alm. Brand overtager, skal ikke følge IFRS 17, men derimod Regnskabsbekendtgørelsen, når de aflægger regnskab. Det er kun moderselskabet (Alm. Brand), der skal aflægge regnskab efter IFRS 17, når de laver koncernregnskab. Selve opkøbet skal behandles efter bestemmelserne i IFRS 3, men til enkelte områder, skal IFRS 17 bruges, idet opkøbet finder sted i overgangsperioden 2022 (Alm. Brand, 2023, s. 93 & 95). Selve IFRS 3 er der dog, som beskrevet i afsnit 3.0, afgrænset fra i dette speciale.

Efter IFRS 17 skal de overtagne forsikringskontrakter derfor opgøres under de samme vilkår og forudsætninger, der var på overtagelsestidspunktet, fremfor de vilkår og forudsætninger der blev brugt tidligere. Derudover må Alm. Brand ikke gruppere de overtagne forsikringskontrakter sammen med nye udstedte kontrakter. Det betyder, man skal samle de overtagne kontrakter i en særskilt portefølje i hele dækningsperioden (Alm. Brand, 2023, s. 95).

På det tidspunkt Alm. Brand overtager forsikringskontrakterne, betragtes dette som indgåelse af en ny kontrakt. Risikoen som Alm. Brand overtager, bliver risikoen for, at der ikke er hensat et tilstrækkeligt beløb til at dække indtrufne skader, i stedet for risikoen for at skaderne indtræffer. Det betyder, at de hensættelser for indtrufne skader som Alm. Brand overtager fra Codan, skal behandles som hensættelser for den resterende dækningsperiode på overtagelsestidspunktet fremfor hensættelser for indtrufne skader (Alm. Brand, 2023, s. 95).

På grund af, at de overtagne hensættelser for indtrufne skader skal betragtes som hensættelser for den resterende dækningsperiode, så kan Alm. Brand ikke benytte præmieallokeringsmetoden på den overtagne portefølje. Det skyldes, at dækningsperioden på de overtagne forsikringskontrakter svarer til udbetalingsperioden, hvilket er mere end et år, og på flere af produkterne væsentligt mere, hvorfor præmieallokeringsmetoden ikke kan benyttes. Det vil sige, at de overtagne kontrakter skal opgøres efter den generelle metode.

Alm. Brand oplyser, at målingen af Codans hensættelser på overtagelsestidspunktet er det samme efter den generelle metode og præmieallokeringsmetoden. Der vil derfor kun være en omklassificering i balancen fra hensættelser for indtrufne skader til hensættelser for den resterende dækningsperiode (Alm. Brand, 2023, s. 95).

IFRS 17 betragter opkøb af en forsikringsvirksomhed med en tilhørende erstatningshensættelse som en ny forsikringsrisiko, der fremkommer og overdrages i transaktionen med sælger. Det betyder, at den samlede kompensation for risikooverdragelsen indgår i købsaftalen. Balancen vil stor set være uændret af opkøbet, men Alm. Brands resultatopgørelse vil i de kommende år blive påvirket. Det sker ved, at Alm. Brand gennem årene får øget deres omsætning med afløbet af kompensationsbeløbet, og i samme periode stiger erstatningsudgifterne med afløbet af passivet. Periodiseringen sker i takt med de forventede betalingsstrømme på det overtagne passiv. Det vil sige, at den overtagne erstatningshensættelse fra opkøbet af Codan medtages som både indtægter og udgifter i koncernens resultatopgørelse frem til, at hensættelsen er afviklet. Dette betyder, at koncernens resultatopgørelse får nogle kunstigt høje forsikringsindtægter og –udgifter. Alm. Brand forventer dog ikke, at det vil have en væsentlig indflydelse på resultatet og egenkapitalen (Alm. Brand, 2023, s. 96).

10.3.6 Opsamling på Alm. Brand

Alm. Brand forventer ingen væsentlige ændringer i årets resultat som følge af IFRS 17. Det skyldes, at præmieallokeringsmetoden, som de vil anvende, minder om deres nuværende indregningsmetode. Alm. Brand forventer dog, at egenkapitalen vil stige mellem 65-85 millioner efter IFRS 17 (Alm. Brand, 2023, s. 95-96).

Sammenligner man Alm. Brand med analysen af Tryg og Topdanmark, så forventer Tryg ingen ændringer i egenkapitalen, mens Topdanmark regner med, at egenkapitalen vil falde, når IFRS 17 skal implementeres. Det betyder altså, at de tre danske børsnoterede skadesforsikringsvirksomheder forventer, at deres egenkapital påvirkes på tre forskellige måder, hvor det er i primo egenkapitalen, at effekten ses. En forklaring på forskelle kan ifølge Berk Akbay blandt andet være, at de hver især har haft forskellig regnskabspraksis tidligere i forhold til deres risikomargen og præmiehensættelser, hvor forskellen i hensættelserne dog vil blive udlignet over tid (Bilag 2, s. 12-13).

Alm. Brand har også opkøbt en anden forsikringsvirksomhed. Det betyder blandt andet, at de ikke kan benytte præmieallokeringsmetoden på den opkøbte virksomhed, men i stedet skal anvende den generelle metode på den opkøbte virksomheds forsikringskontrakter. Opkøbet betyder også, at Alm. Brand får nogle kunstigt høje forsikringsindtægter og –udgifter i de kommende regnskabsår (Alm. Brand, 2023, s. 95-96).

10.4 Admiral Group

Hovedfokuset i specialet er på de danske børsnoterede skadesforsikringsvirksomheder. Følgende afsnit vil dog indeholde en analyse af en udenlandsk forsikringsvirksomhed. Den er medtaget for at undersøge, hvordan udenlandske forsikringsvirksomheder vil blive påvirket af IFRS 17, og om der er væsentligt forskel i forhold til de danske forsikringsvirksomheder.

Der er valgt at tage udgangspunkt i Admiral Group, idet de er en af de største britiske forsikringsvirksomheder og udelukkende beskæftiger skadesforsikringer (Admiral Group, 2023, s. 10). Der er valgt en britisk forsikringsvirksomhed, da det britiske forsikringsmarked er stort og kompleks, hvilket der også gives eksempler på i analysen, hvad det har af betydning. I analysen vil der også medtages interviews med seks andre udenlandske skadesforsikringsvirksomheder fra blandt andet Canada, Holland og Australien, som er foretaget af InsuranceERM (Moody's Analytics, 2020, s. 2). Det er et onlinemedie, der beskæftiger sig med alle områder forsikringsbranchen (InsuranceERM, u.å.).

10.4.1 Karakteristik

Admiral Group PLC blev grundlagt i 1993, og de forsikrer kunder i Storbritannien, Frankrig, Italien, Spanien, USA. Hovedkvarteret for Admiral Group er i Wales, og de er den eneste walisiske virksomhed i FTSE 100, hvilket er et aktieindeks bestående af 100 virksomheder med den største markedsværdi på London Stock Exchange (Admiral Group, u.å.).

I 2022 har Admiral Group en præmieindtægt på 2,71 milliarder britiske pund, hvoraf cirka 75 procent stammer fra Storbritannien, og et resultat efter skat på 371 millioner. Derudover har Admiral Group en balancesum på 8,94 milliarder, og en egenkapital på 955 millioner (Admiral Group, 2023, s. 6, 226 & 228).

10.4.2 Indregningsmetode

Admiral Group forventer at anvende præmieallokeringsmetoden ved implementering af IFRS 17, og oplyser, at det på mange områder minder om deres nuværende indregningsmetode (Admiral Group, 2022, s. 6). De seks udenlandske skadesforsikringsvirksomheder regner ligeledes med at benytte præmieallokeringsmetoden. Dog forventer nogle af dem også, at de skal anvende den generelle metode på langvarige og komplekse forsikringskontrakter som eksempelvis på bygge- og anlægskontrakter (Moody's Analytics, 2020, s. 2). Forsikringsvirksomhederne er også blevet spurgt ind til, hvordan de sikrer, at resultatet ved brug af præmieallokeringsmetoden ikke afgiver væsentligt, som hvis de havde benyttet den generelle metode. Der testes her på forskellige scenarier, ligesom der både anvendes kvalitative og kvantitative oplysninger (Moody's Analytics, 2020, s. 4).

Valget af indregningsmetode for de udenlandske skadesforsikringsvirksomheder stemmer overens med analysen af de danske skadesforsikringsvirksomheder, som også forventer at benytte præmieallokeringsmetoden fra IFRS 17. Derudover har både de danske og udenlandske benyttet en lignende indregningsmetode før IFRS 17.

Admiral Group har dog i modsætning til de danske forsikringsvirksomheder ikke mulighed for at benytte undtagelsen med de årlige grupperingskrav, idet denne undtagelse kun kan benyttes af børsnoterede virksomheder indenfor EU (F&P, 2021). Udover at gruppere forsikringskontrakter i forhold til år, så grupperer Admiral Group også efter land og branche (Admiral Group, 2023, s. 233-234).

Admiral Groups overgangsmetode til IFRS 17 er fuld retrospektiv tilgang (Admiral Group, 2023, s. 234). Det er også analyseret i afsnit 9.4, at denne metode forventes at blive benyttet af de fleste skadesforsikringsvirksomheder.

10.4.3 Resultatopgørelse

Admiral Group skal lave de samme omklassificeringer i resultatopgørelsen som de danske forsikringsvirksomheder. De forventer ingen ændringer i årets resultat som følge af IFRS 17, hvilket blandt andet skyldes, at præmieallokeringsmetoden minder om deres nuværende indregningsmetode (Admiral Group, 2022, s. 17 & 22).

Admiral Group har hidtil indregnet provisionsindtægter på garanterede hjælpeprodukter med det samme (Admiral Group, 2023, s. 233). Et hjælpeprodukt kan være en forsikring, der

kan tilkøbes billigt eller fås gratis ved køb af hovedproduktet (Pendry, 2021). Efter IFRS 17 skal de nu indregnes over dækningsperioden som en forsikringsindtægt. Det skyldes, at IFRS 17 ikke anser provisionsindtægten som et element, der kan udskilles. Ændringen betyder, at Admiral Group udskyder en del af denne indtægt, som blev indregnet i ultimo 2021 efter deres tidligere praksis (Admiral Group, 2023, s. 233).

Det britiske forsikringsmarked, som Admiral Group blandt andet befinder sig i, skiller sig ud i forhold det danske ved, at der er mange mellemmand, som sælger forsikringer, og risikoen til forsikringsvirksomhederne. Det betyder, at prisen bliver presset i bund, og gør, at der skal indregnes flere tabsgivende kontrakter (Bilag 2, s. 9). Når Admiral Group skal undersøge nærmere, om der skal indregnes en tabskomponent, så sammenligner de opfyldelsespengestrømmene for den resterende dækning, som de måler ved hjælp af den generelle metode herunder ved at medtage risikjusteringen for de ikke-finansielle risici med den indregnede hensættelse for den resterende dækningsperiode. Såfremt der er en forskel, bliver det indregnet som tabsgivende (Admiral Group, 2023, s. 233).

Skadesforsikringsvirksomhederne er også blevet spurgt, hvordan de finder frem til, om en kontrakt er tabsgivende. Nogen benytter en lignende metode som Admiral Group, mens andre anvender en intern model (Moody's Analytics, 2020, s. 5).

Admiral Group oplyser, at de vil anvende muligheden for at opdele de finansielle forsikringsindtægter- og udgifter i resultatopgørelsen og anden totalindkomst. Det betyder, at de forskelle som opstår ved ændringer i diskonteringsrentekurven, vil blive præsenteret under anden totalindkomst (Admiral Group, 2023, s. 234). Det er modsat Topdanmark, som vælger at præsentere de finansielle forsikringsindtægter- og udgifter samlet under resultatopgørelsen (Topdanmark, 2023, s. 91).

10.4.4 Balance

Admiral Groups balancesum vil i lighed med de danske forsikringsvirksomheder blive mindsket efter IFRS 17 grundet modregningen med tilgodehavende fra forsikringstager. Admiral Group forventer også, at deres egenkapital bliver reduceret, hvor de forventer, at egenkapitalen i åbningsbalancen vil blive reduceret med mellem 100-130 millioner britiske pund, hvilket svarer til en reducere på cirka 12 procent. Uvisheden om det præcise beløb skyldes ifølge Admiral Group nogle tekniske vurderinger i forbindelse med beregningen af

risikojusteringen for de ikke-finansielle risici. Derudover skyldes reduktionen i egenkapitalen også afskrivningen på udskudte anskaffelsesomkostninger, som kommer af, at de tidligere skulle udskyde indregningen af anskaffelsesomkostninger, men hvor de efter IFRS 17 kan udgiftsføre dem med det samme ved brug af præmieallokeringsmetoden (Admiral Group, 2023, s. 228 & 233-234). Det er altså modsat de danske forsikringsvirksomheder, som også tidligere har kunnet udgiftsføre deres anskaffelsesomkostninger efter Regnskabsbekendtgørelsen §69a, hvilket blandt andet Topdanmark også har benyttet sig af (Topdanmark, 2023, s. 96).

Ifølge Berk Akbay har de britiske forsikringsvirksomheder tidligere opgjort deres bedste skøn af de forsikringsmæssige hensættelser ud fra IFRS 4, og så blot lagt en margin oveni. Derimod har de danske i højere grad fulgt Solvens II, og herunder gjort brug af deres opgørelse af risikomargen. Ved indførelsen af IFRS 17 kommer de danske og britiske skadesforsikringsvirksomheder til at følge de samme regler for opgørelsen af hensættelserne (Bilag 2, s. 9).

Admiral Group oplyser også, at der bliver en forskel fra tidligere i, hvordan de skal opgøre hensættelser for den resterende dækningsperiode og hensættelser for indtrufne skader. Ved hensættelser for den resterende dækningsperiode er det mere sandsynligt, at der vil ske indregning af tabskomponenten, mens der også kommer en øget opdeling af for eksempel nye forretninger. Ved opgørelse af hensættelser for indtrufne skader forventer Admiral Group, at der vil ske en nedsættelse af alle deres skader. Derudover skal deres bedste skøn i højere grad være sandsynlighedsvægtet (Admiral Group, 2022, s. 12).

10.4.5 Opsamling på Admiral Group

Sammenligner man Admiral Groups forventede ændringer i resultatopgørelsen og balancen med analysen af de danske forsikringsvirksomheder, så forventer Admiral Group ikke, at årets resultat påvirkes, hvilket heller ikke er tilfældet hos Tryg. Admiral Group forventer dog, at egenkapital mindskes, hvilket også gør sig gældende hos Topdanmark.

Admiral Group og de seks andre skadesforsikringsvirksomheder forventer i lighed med de danske skadesforsikringsvirksomheder også at benytte præmieallokeringsmetoden. Admiral Group oplyser, at det minder om en metode, som de hidtil har benyttet (Admiral Group,

2022, s. 6; Moody's Analytics, 2020, s. 2). Dog har Admiral Group ikke mulighed for at benytte undtagelsen med de årlige grupperingskrav (F&P, 2021).

Admiral Group og andre britiske forsikringsvirksomheder skal i henhold til IFRS 17 ændre den måde, de opgør deres forsikringsmæssige hensættelser på (Bilag 2, s. 9). Derudover har Admiral Group ikke tidligere kunnet udgiftsføre deres anskaffelsesomkostninger, hvilket præmieallokeringsmetoden fra IFRS 17 giver dem mulighed for (Admiral Group, 2023, s. 234). De danske forsikringsvirksomheder har i modsætning til Admiral Group kunnet gøre dette efter Regnskabsbekendtgørelsen §69a før IFRS 17. Indførelsen af IFRS 17 vil derfor gøre det nemmere at sammenligne Admiral Group såvel som andre udenlandske skadesforsikringsvirksomheder med de danske (Bilag 2, s. 9). Det er medvirkende til at forklare behovet for en ny regnskabsstandard, så de har samme regnskabspraksis på tværs af landegrænserne.

10.5 Delkonklusion på forsikringsvirksomhedernes årsregnskab

Analysen af hvordan forsikringsvirksomhedernes årsregnskab i praksis vil blive påvirket af IFRS 17 viser, at de ikke påvirkes væsentligt i årets resultat eller på egenkapitalen, men at de største ændringer vedrører omklassificeringer. Der er dog en mindre forskel i, hvordan de forskellige virksomheder påvirkes.

Tryg forventer hverken ændringer i årets resultat eller egenkapitalen. Det er modsat Topdanmark, som forventer, at IFRS 17 både vil påvirke deres resultat og egenkapital, hvor de forventer, at årets resultat stiger, mens egenkapitalen falder. Alm. Brand regner ikke med, at deres resultat vil ændre sig væsentligt, men de forventer dog, at egenkapitalen vil stige første gang IFRS 17 implementeres. Admiral Group forventer ingen ændringer i årets resultat, men kommer frem til, at egenkapitalen vil mindskes. Admiral Group skal dog ændre regnskabspraksis på flere områder end i de danske, såsom ved tabsgivende kontrakter, hensættelser og anskaffelsesomkostninger.

Alle skadesforsikringsvirksomhederne vil benytte præmieallokeringsmetoden - både de danske og udenlandske. For alles vedkommende minder det om deres nuværende regnskabspraksis, og er medvirkende til, at flere af dem ikke forventer ændringer i årets resultat. De tre danske skadesforsikringsvirksomheder vil dog blive påvirket forskelligt i egenkapitalen, hvor der vil være en forskel i primobalancen.

Virksomhederne skal også foretage de samme omklassificeringer i resultatopgørelsen og balancen, ligesom der er øget krav til noteoplysningerne. Nogle af disse omklassificeringer er med til at øge værdien for regnskabsbrugerne, mens andre ikke bidrager med ny information.

Alm. Brands opkøb af en forsikringsvirksomhed har betydet, at de ikke kan benytte præmieallokeringsmetoden, men at de i stedet skal anvende den generelle metode på den opkøbte virksomheds forsikringskontrakter. Dette opkøb giver Alm. Brand kunstigt høje forsikringsindtægter og –udgifter i de følgende regnskabsår.

11.0 Opfyldelse af formålet med IFRS 17

I det følgende afsnit besvares det fjerde underspørgsmål, hvor der undersøges, hvorledes IFRS 17 lever op til sit formål. Her vil der blive diskuteret, om standarden opfylder formålet.

IFRS 17's formål er at sikre, at forsikringsvirksomhederne kommer med relevante oplysninger, der på pålidelig vis repræsenterer forsikringskontrakter. Oplysningerne skal give regnskabsbrugerne mulighed for at vurdere, hvilken påvirkning forsikringskontrakterne har på den finansielle stilling og indtjening (IFRS 17.1). Derudover udtaler Thomas Ringsted også, at formålet med standarden er at sikre, at man kan sammenligne forsikringsvirksomhedernes regnskab på tværs af landegrænser, samt sikre gennemsigtighed for interessenterne (Winding, 2023).

Før IFRS 17 har IFRS 4 tilladt, at forsikringsvirksomhederne kunne følge de nationale regler på området, hvilket gør, at der ikke tidligere har været sammenlignelighed. Virksomhederne har derfor kunne bruge forskellige indregnings- og målingsmetoder, samt opstille regnskabet forskelligt (IFRS, u.å.). Det har gjort det svært at sammenligne danske forsikringsvirksomheder med udenlandske. Derfor har der været behov for en ny regnskabsstandard for forsikringskontrakter.

Selvom der har været et behov for en ny regnskabsstandard, så er det ikke mange år siden, at forsikringsvirksomhederne også skulle implementere Solvens II. Implementeringen af både IFRS 17 og Solvens II har kostet mange penge, hvilket i sidste ende bliver lagt på forbrugeren (Bilag 1, s. 10). Deloitte har også spurgt 360 forsikringsvirksomheder verden over, hvad de forventer, det koster at implementere IFRS 17. Her svarer 98 procent, at det koster mindst 185 millioner danske kroner, mens 40 procent forventer, at prisen er mindst 370 millioner (Winding, 2023). Når IFRS 17 er dyr at implementere, regnes der også med, at standarden lever op til forventningerne.

11.1 Indregning og måling

Med IFRS 17 betyder det, at alle børsnoterede forsikringsvirksomheder skal følge de samme regler for indregning og måling. Der er dog stadig tre forskellige metoder, som virksomhederne kan vælge imellem, hvilket er den generelle metode, præmieallokeringsmetode og variabel margenmetoden (Deloitte, u.å., s. 5-9).

Ifølge Casper Handsdal kan det være en udfordring, hvis man vil sammenligne en dansk skadesforsikringsvirksomhed med en udenlandsk, og den ene vælger at benytte den generelle metode, mens den anden vælger præmieallokeringsmetoden. Det vil betyde, at man vil finde den kontraktmæssige servicemargin i de regnskaber, der benytter den generelle metode, hvorimod det er ikke tilfældet for virksomheder, som anvender præmieallokeringsmetoden (Bilag 1, s. 5).

Det er dog analyseret i afsnit 7.6 og 10.4.2, at skadesforsikringsvirksomhederne hovedsageligt vil benytte præmieallokeringsmetoden på deres forsikringskontrakter. Dette betyder, at man godt vil kunne sammenligne de skadesforsikringsvirksomheder, som bruger præmieallokeringsmetoden.

I interviewene med de udenlandske skadesforsikringsvirksomheder foretaget af InsuranceERM har de inddraget eksperter holdning til den. Her forklarer Nazir Valani, som er ekspert på IFRS 17, at standarden er principbaseret, og har begrænset vejledning. Det gælder især for kravene vedrørende diskonteringsrenten samt risikojusteringen for de ikke-finansielle risici (Moody's Analytics, 2020, s. 8).

IFRS 17 giver valgmuligheder for diskonteringsrenten (Winding, 2023). Her kan forsikringsvirksomhederne vælge imellem bottom-up og top-down metoden. Ved bottom-up metoden fastlægges diskonteringsrenten ved at justere en likvid risikofri rentekurve. Det gøres for at afspejle forskellene mellem de rentesatser, som er observeret på markedet, og likviditetsegenskaberne for forsikringskontrakterne. Ved top-down metoden fastlægges diskonteringsrenten ud fra en rentekurve, som afspejler de aktuelle markedsbaserede afkast. Forsikringsvirksomhederne kan ved begge metoder tilpasse eller fjerne faktorer i rentekurven, der ikke vurderes at være relevante ved forsikringskontrakter (IFRS 17, B80-B81).

Topdanmark og Admiral Group forventer at benytte bottom-up metoden (Topdanmark, 2023, s. 92; Admiral Group, 2022, s. 7). Det gælder også for en af de udenlandske skadesforsikringsvirksomheder, mens tre andre svarer, at de vil benytte top-down metoden (Moody's Analytics, 2020, s. 6).

Vedrørende risikojusteringen for de ikke-finansielle risici så skal den opfylde nogle betingelser, som ses i afsnit 7.4, men IFRS 17 giver ikke en præcis beregningsmetode. Det

kan gøre, at der er forskel i, hvordan forsikringsvirksomhederne opgør risikojusteringen (Hannibal, 2019, s. 1). Eksempelvis anvender Tryg et konfidensinterval på 99 procent, men Admiral Group har en på 90 procent (Tryg, 2022, s. 4; Admiral Group, 2022, s. 6).

Alt efter hvilken metode der anvendes til diskonteringsrenten og hvordan risikojusteringen opgøres, kan det give forskelle i resultatet. Det kan også være med til at forklare, hvorfor der, som analyseret, er en forskel i, hvordan forsikringsvirksomhederne forventer at blive påvirket af IFRS 17. Dette er ikke med til at øge sammenligneligheden på tværs af regnskaber. Virksomhederne kan også tidligere have opgjort disse faktorer forskelligt, men IFRS 17 har dog ikke stillet specifikke krav eller givet vejledning til, hvad der giver det mest retvisende billede. Dog vurderes det, at forskellene er begrænset, og det er trods alt nemmere at sammenligne forsikringsvirksomhederne, når de alle følger IFRS 17 end før, hvor de fulgte deres nationale regler.

11.2 Præsentation af årsregnskab

Efter indførelsen af IFRS 17 er der, som tidligere analyseret, kommet nye regler for opgørelsen af resultatopgørelsen, balancen og noterne, som alle de børsnoterede virksomheder skal følge.

Berk Akbay mener, at ændringerne i resultatopgørelsen gør det nemmere at forstå et forsikringsregnskab, og udtaler: *“Nu kan du bare se omsætning, omkostninger, genforsikring, resultat. Så det gør det lidt nemmere for den almene bruger af regnskabet synes jeg, og kunne få udbytte af blandt andet resultatopgørelsen.”* (Bilag 2, s. 4). Tidligere blev omsætning kaldt bruttoindtægter, mens omkostningerne var fordelt udover flere poster, ligesom genforsikring både blev vist under omsætningen og omkostninger (Figur 3).

Casper Handsdal mener derimod, at resultatopgørelsen er blevet mere komprimeret, og udtaler: *“Jeg vil sige meget begrænset, også fordi at når man kigger på IFRS 17 resultatopgørelsen, så er det meget komprimeret. Så skal du ned i noterne, og finde, hvad kan man sige, specifikationer for eksempel.”* (Bilag 1, s. 5). Det gør sig blandt andet gældende ved underpunkterne fra omsætningen og omkostningerne, som ikke længere fremgår af selve resultatopgørelsen, men først oplyses i noterne (Bilag 2, s. 2-3).

Casper Handsdal synes også, at den komprimerede resultatopgørelsen gør, at præmierne let forsvinder, og bliver det til forsikringsindtægter. Derudover mener Casper Handsdal også, at

IFRS 17 på nogle områder er dårlig formuleret. Det gør sig eksempelvis gældende ved, at han ikke mener, det er specificeret hvilke uddannelse- og udviklingsomkostninger, som skal omklassificeres (Bilag 1, s. 6). Det kan give en mindre forskel i, hvilke typer omkostninger de forskellige virksomheder omklassificerer.

Det er ikke kun i resultatopgørelsen, hvor der er uenighed om, hvad ændringerne medfører. Dette gør sig også gældende i balancen i forhold til modregningen. Som udgangspunkt er det ikke tilladt at modregne i IFRS-regnskaber, medmindre det specifikt står skrevet i en af standarderne (Hansen & Larsen, 2013, s. 123). Netop IFRS 17 kræver modregning i balancen, hvor tilgodehavender fra forsikringstager skal modregnes i hensættelser for den resterende dækningsperiode. Casper Handsdal kan ikke se ideen i denne modregning (Bilag 1, s. 6). Derimod synes Berk Akbay, det giver god mening, da det alligevel bliver udspecificeret i noterne (Bilag 2, s. 4).

Med indførelsen af IFRS 17 skal de børsnoterede virksomheder altså opstille regnskabet efter de samme de regler. Det betyder dog, at det er blevet sværere at sammenligne koncernregnskabet med virksomhedens dattervirksomheder. Det skyldes, at koncernregnskabet udarbejdes ud fra IFRS 17, mens dattervirksomhederne skal følge de nationale regnskabsregler på deres regnskaber (Bilag 1, s. 1). Dette gælder også, hvis man vil sammenligne en forsikringsvirksomhed, som ikke følger IFRS med en forsikringsvirksomhed, som følger IFRS.

IFRS 17 beskriver, at formålet er at sikre, at forsikringsvirksomhederne giver relevante og pålidelige oplysninger, så regnskabsbrugere kan vurdere virksomhedernes finansielle stilling og indtjening (IFRS 17.1). Den nye regnskabsmæssige opstilling gør det som udgangspunkt nemmere at vurdere de børsnoterede virksomheder op imod hinanden, når de kalder tingene det samme. Derudover vurderes det også, at opdeling af resultatopgørelsen vil gøre det nemmere for de almindelige regnskabsbrugere at læse regnskabet. De specifikke oplysninger vil stadig kunne findes i noterne. Det vurderes dog, at modregningen i balancen ikke bidrager med nye oplysninger.

11.3 Opbygning IFRS 17

I IFRS 17 standarden skelnes der ikke imellem, hvornår metoderne skal anvendes på henholdsvis skades- og livforsikringsvirksomheder (Deloitte, 2017, s. 2).

Berk Akbay og Casper Handsdal er begge blevet spurgt ind til, om de mener, der bør være en større opdeling mellem skadesforsikringer og livsforsikringer i IFRS 17. Casper Handsdal udtaler følgende: *“Altså jeg mener helt generelt, at de havde nok gjort sig selv en tjeneste, hvis de har delt op i livs og skades til at starte med. At man havde lavet en standard på hver”* (Bilag 1, s. 4). Berk Akbay mener godt, at man kunne have opdelt mellem skades og livs, men tænker ikke, at der har været et behov for at fortage opdelingen i standarden (Bilag 2, s. 6).

Casper Handsdal mener, at man kunne have gjort IFRS 17 mere skarp og ikke op til fortolkning, hvis det var beskrevet præcist, hvilken metode de forskellige forsikringsvirksomheder skulle anvende. Desuden udtaler han også, at det vil give en bedre standard, hvis man opdelte i skades og livs, idet man ikke sammenligner dem med hinanden (Bilag 1, s. 4).

En eventuel opdeling af skades og livs i IFRS 17 vil ifølge Casper Handsdal gøre, at standarden bliver mindre rodet (Bilag 1, s. 10). Desuden siger Thomas Ringsted, at revisionsvirksomhederne ikke har samme holdning til alle elementerne af IFRS 17, og kan fortolke den forskelligt (Winding, 2023). Det kan blandt andet skyldes, at standarden på nogen områder er rodet, giver begrænset vejledning, og ikke opdeler i skades og livs.

Det vurderes, at en opdeling i skades og livs, og hvor man kommer med bedre vejledning om, hvilke typer forsikringsvirksomheder der skal anvende de forskellige metoder, vil øge sammenligneligheden. Der er dog kommet frem til, at skadesforsikringsvirksomhederne vil benytte samme indregningsmetode i form af præmieallokeringsmetoden. På nogle områder såsom diskonteringsrenten og risikojusteringen kan virksomhederne have opgjort det forskelligt, hvilket en bedre vejledning ville have hjulpet på. Det vurderes dog, at der ikke skal laves en specifik standard til henholdsvis, skades og livs, men foretages en opdeling i IFRS 17 på områder, hvor der er forskel på skades- og livsforsikringsvirksomheder.

11.4 Delkonklusion på opfyldelse af formålet

Formålet med IFRS 17 er at sikre, at forsikringsvirksomhederne giver relevante oplysninger, der gør regnskabsbrugerne i stand til at vurdere, hvilken betydning forsikringskontrakterne får på den finansielle stilling og indtjening. Desuden er formålet også at øge sammenligneligheden hos forsikringsvirksomhederne verden over.

Efter IFRS 17 skal alle forsikringsvirksomheder følge de samme regler for indregning og måling. Det er ikke specificeret, hvilken type virksomhed der skal følge den givne metode.

Alle skadesforsikringsvirksomhederne forventer dog at anvende den samme metode, hvilket gør dem lette at sammenligne. De kan imidlertid opgøre diskonteringsrenten samt risikjusteringen for de ikke-finansielle risici på flere måder.

Forsikringsvirksomhederne skal præsentere resultatopgørelsen, balancen og noterne på samme måde. Det gør det mere sammenligneligt, især for de almene regnskabsbrugere, og giver dem oplysninger til at vurdere virksomhedernes finansielle stilling og indtjening. Modregningen i balancen vurderes dog ikke at være en relevant omklassificering til dette.

Med IFRS 17 er det blevet nemmere at sammenligne forsikringsvirksomhederne end det var tidligere. Dog kunne det være endnu mere sammenligneligt, hvis der var en bedre vejledning på nogle områder, samt foretaget en opdeling i IFRS 17 mellem skades- og livsforsikringsvirksomheder.

12.0 Konklusion

Dette speciale har undersøgt, hvilken indvirkning IFRS 17 har på skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskab første gang den implementeres.

IFRS 17 er en ny regnskabsstandard, som de børsnoterede forsikringsvirksomheder pr. 1. januar 2023 skal følge, og den erstatter IFRS 4, der tillod virksomhederne at anvende de nationale regnskabsregler på deres forsikringskontrakter. De danske forsikringsvirksomheder har derfor tidligere benyttet Regnskabsbekendtgørelsen.

Der er en række forskelle fra de tidligere regler til IFRS 17, som får en indvirkning på forsikringsvirksomhedernes årsregnskab. Af vigtige ændringer er der nogle præsentationsmæssige forskelle i deres resultatopgørelse og balance. Præmieindtægter bliver til forsikringsomsætning, de forsikringsrelaterede omkostninger og skader samles under forsikringserviceudgifterne, og det forsikringstekniske resultat skifter navn til forsikringsresultatet. Derudover bliver præmiehensættelser til hensættelser for den resterende dækningsperiode, mens erstatningshensættelser skifter navn til hensættelser for indtrufne skader. Virksomhedernes aktiviteter fra genforsikring bliver både i resultatopgørelsen og balancen samlet under en post, mens der skal gives uddybende oplysninger i noterne. Helt generelt er også øgede notekrav for virksomhederne ved implementeringen af IFRS 17.

IFRS 17 stiller også krav til, at virksomhederne skal opdele deres hensættelser for indtrufne skader i et skøn over de fremtidige pengestrømme og risikojusteringen for de ikke-finansielle risici. Disse oplysninger skal gives i noterne. Selve risikojusteringen kan sammenlignes med risikomargen, som virksomhederne hidtil har opgjort.

I IFRS 17 findes der tre metoder til indregning og måling, som er den generelle metode, præmieallokeringsmetoden og variabel marginmetoden. Det kan konkluderes, at de danske skadesforsikringsvirksomheder vil benytte præmieallokeringsmetoden. Denne metode minder om den forenkede metode fra Regnskabsbekendtgørelsen. Der er dog også kommet frem til, at virksomhederne ved opkøb ikke kan anvende præmieallokeringsmetoden på de overtagne kontrakter, men i stedet skal benytte den generelle metode.

Under Regnskabsbekendtgørelsen har forsikringsvirksomhederne opdelt forsikringskontrakterne inden for samme risici og produktgruppe. Ved implementering af IFRS 17 skal

virksomhederne også opdele kontrakterne ud fra om de er tabsgivende eller ej. Dette gør det nemmere for regnskabsbrugerne at vurdere, om virksomhederne har tabsgivende kontrakter.

Første gang forsikringsvirksomhederne skal overgå til IFRS 17, er der overgangsregler, som de skal følge. Der er tre forskellige overgangsmetoder, som er fuld retrospektiv tilgang, ændret retrospektiv tilgang og tilgangen med dagsværdi. Hovedreglen er, at virksomhederne skal benytte fuld retrospektiv tilgang, og hvis virksomhederne ikke har de historiske data til denne metode, så skal de vælge imellem ændret retrospektiv tilgang og tilgangen med dagsværdi. Det kan konkluderes, at de fleste skadesforsikringsvirksomheder vil anvende fuld retrospektiv tilgang. Det skyldes, at de hovedsageligt har korte kontrakter, hvorfor de ikke skal langt tilbage for at finde de nødvendige historiske data.

Ved overgang til IFRS 17 skal forsikringsvirksomhederne give sammenligningstal for minimum et år. Det får derfor den indvirkning, at der skal udarbejdes en åbningsbalance for 2022 og vises resultatet for 2022 til at sammenligne med 2023-tallene.

Der er gennem en analyse af forsikringsvirksomhedernes årsregnskab fundet frem til, at de skal lave en række omklassificeringer i resultatopgørelsen og balancen. I resultatopgørelsen er bonus og præmierabatter samt tabsgivende kontrakter ikke længere en del af beregningen for forsikringsomsætningen, men er i stedet en del af forsikringserviceudgifterne. Omkostninger til uddannelse og udvikling skal flyttes fra driftsomkostninger ned til andre omkostninger, og flyttes derfor ud af forsikringsresultatet. Derudover bliver virksomhedernes inflationsswaps og den forsikringstekniske rente også flyttet ud af forsikringsresultatet, og skal i stedet præsenteres under forsikrings- og investeringsresultatet. I balancen skal gæld vedrørende direkte forsikring omklassificeres til hensættelser for indtrufne skader, mens aktivposten tilgodehavender fra forsikringstager skal modregnes i passivposten hensættelser for den resterende dækningsperiode. Modregningen får derfor den indvirkning, at den samlede balancesum reduceres. Der er fundet frem til, at nogle af omklassificeringerne øger værdien for regnskabsbrugerne, mens andre ikke vurderes at give ny information.

Det kan konkluderes, at de danske skadesforsikringsvirksomheder – Tryg, Topdanmark og Alm. Brand – bliver påvirket forskelligt i resultatet og egenkapitalen ved implementering af

IFRS 17. Det er kommet frem til, at Tryk ikke bliver påvirket i resultatet og egenkapitalen. Topdanmark forventer ændringer i både resultatet og egenkapitalen, hvor de forventer, at resultatet stiger og egenkapitalen falder. Hos Alm. Brand forventes der ikke de store ændringer i resultatet, mens de regner med, at egenkapitalen vil stige første gang, de skal implementere IFRS 17.

Grunden til, at Topdanmark forventer større ændringer end de andre, skyldes at Topdanmark ikke længere benytter volatilitetsjusteringen i deres rentekurve, samt at ændringen fra risikomargen til risikojustering for de ikke-finansielle har større indvirkning hos Topdanmark.

Der er også taget en udenlandsk forsikringsvirksomhed med, i form af britiske Admiral Group, for at undersøge om udenlandske bliver påvirket anderledes end de danske. Det kan konkluderes, at de udenlandske forsikringsvirksomheder vil benytte præmieallokeringsmetoden ligesom de danske. Dog forventes det, at Admiral Group skal ændre regnskabspraksis på flere områder, når IFRS 17 skal implementeres. Det omhandler områder såsom de tabsgivende kontrakter, hensættelser og anskaffelsesomkostninger.

Det kan konkluderes, at IFRS 17 har den indvirkning, at det bliver nemmere at sammenligne skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskaber på tværs af landegrænser. Det skyldes, at de forventer at anvende den samme metode for indregning og måling, samt opstille årsregnskabet på samme måde. Dog stiller IFRS 17 ikke specifikke krav til, hvordan virksomhederne skal opgøre diskonteringsrenten og risikojusteringen for de ikke-finansielle risici, ligesom IFRS 17 ikke skelner mellem livs- og skadesforsikringsvirksomheder. Såfremt IFRS 17 giver bedre vejledning til, hvilke metoder der bør benyttes, samt foretager en opdeling af livs- og skadesforsikringsvirksomheder, vil det øge sammenligneligheden yderligere og fuldende IFRS 17's formål.

Samlet set kan det konkluderes, at IFRS 17 har den indvirkning på skadesforsikringsvirksomhedernes årsregnskaber, at de skal foretage en række omklassificeringer og opstille årsregnskabet anderledes end tidligere. Derudover er der kommet frem til, at de fleste skadesforsikringsvirksomheder vil benytte fuld retrospektiv tilgang ved overgang og præmieallokeringsmetoden til indregning og måling. Det kan lige så konkluderes, at implementeringen af IFRS 17 i højere grad vil øge sammenligneligheden i årsregnskaberne.

13.0 Litteraturliste

Admiral Group. (2022, 28. november). *Admiral – IFRS 17 Briefing*. Hentet den 19-04-2023 fra <https://admiralgroup.co.uk/static-files/d6964b2d-de4f-4e8b-8f5b-bfa5ae152ab2>

Admiral Group. (2023, 24. marts). *Admiral Group plc - Annual reports and Accounts 2022*. Hentet den 19-04-2023 fra <https://www.admiralgroup.co.uk/static-files/702c838e-32ba-4302-9ab8-44ef661e56cd>

Admiral Group. (u.å.). *About us*. Hentet den 19-04-2023 fra <https://www.admiralgroup.co.uk/who-we-are/about-us>

Ageras. (u.å.). *Hvad er Årsregnskabsloven?*. Hentet den 23-05-2023 fra <https://www.ageras.dk/ordbog/aarsregnskabsloven>

Alm. Brand. (2023, 2. marts). *Årsrapport 2022*. Hentet den 10-04-2023 fra https://s29.q4cdn.com/228553818/files/doc_financials/2022/ar/alm.-brand-group-2022-dk.pdf

Alm. Brand. (u.å.). *Vores Historie*. Hentet den 10-04-2023 fra <https://www.almbrand.dk/om-alm-brand/om-os/vores-historie/>

Buch-Hansen, H., & Nielsen, P. (2014). *Kritisk realisme*. 1. udgave. Roskilde Universitetsforlag.

BDO. (2020, 24. juli). *IFRS 17 Insurance Contracts delayed until 2023*. Hentet den 02-02-2023 fra <https://www.bdo.co.uk/en-gb/insights/industries/financial-services/ifrs-17-insurance-contracts-delayed-until-2023>

BDO. (2022, april). *Applying the General Measurement Model in IFRS 17 Insurance Contracts to a portfolio of insurance contracts – onerous contracts*. Hentet den 10-05-2023 fra <https://www.bdo.nz/en-nz/accounting-alert-april-2022/accounting-for-onerous-contracts-under-ifrs-17>

Danmarks Statistik. (u.å.). *BNP*. Hentet den 02-02-2023 fra <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi/nationalregnskab/noegletal-for-nationalregnskabet-bnp/bnp>

Deloitte. (2010). *Nye IFRS 17 regler om forsikringskontrakter. På vej mod en global standard.*

Hentet den 09-05-2023 fra

<https://www.iasplus.com/en/binary/dttpubs/1012insurancedanish.pdf>

Deloitte. (Juni, 2017). *Indførelse af IFRS 17 i Danmark.* Hentet den 08-02-2023 fra

https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/pardot-downloads/IFRS_17.pdf

Deloitte. (u.å.). *IFRS 17.* Hentet den 17-02-2023 fra

<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/audit/IFRS-bog-2022-IFRS-17.pdf>

Den Europæiske Union. (u.å.). *Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og*

Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA). Hentet den 07-03-2023 fra https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/institutions-and-bodies-profiles/eiopa_da

ERFAG. (u.å.). *ERFAG TODAY.* Hentet den 11-05-2023 fra

<https://www.efrag.org/About/Facts>

Erhvervsministeriet. (2021, 15. december). *Bilag 1: Grund og næringsnotat vedr. Solvens II-direktivet.* Hentet den 14-05-2023 fra

[https://www.eu.dk/samling/20211/kommissionsforslag/KOM\(2021\)0581/bilag/1/2502896.pdf](https://www.eu.dk/samling/20211/kommissionsforslag/KOM(2021)0581/bilag/1/2502896.pdf)

Erhvervsstyrelsen. (2022, 6. juli). *Krav til børsnoteret virksomheder og statslige*

aktieselskabet. Hentet den 11-05-2023 fra <https://erhvervsstyrelsen.dk/krav-boersnoterede-virksomheder-og-statslige-aktieselskaber>

F&P. (2012, 12. oktober). *Opgørelse af risk margin under Solvens II.* Hentet 06-03-2023 fra

<https://www.fogp.dk/media/1593/opgoerelse-af-risk-margin-under-solvens-ii.pdf>

F&P. (2021, 26. oktober). *Over 20 års kamp er slut: Ny europæisk regnskabsstandard vækker glæde.* Hentet den 27-03-2023 fra <https://www.fogp.dk/nyheder/ny-europaeisk-regnskabsstandard-vaekker-glaede/>

F&P. (2022a, december). *Kvartalsvise markedsandele*. Hentet den 02-02-2023 fra

<https://www.fogp.dk/media/8928/kvartalsvise-markedsandele-3.pdf>

F&P. (2022b, 14. september). *Høringssvar til forslag til lov om forsikringsvirksomhed*. Hentet

den 23-05-2023 fra [https://www.fogp.dk/media/8617/forslag-til-lov-om-](https://www.fogp.dk/media/8617/forslag-til-lov-om-forsikringsvirksomhed.pdf)

[forsikringsvirksomhed.pdf](https://www.fogp.dk/media/8617/forslag-til-lov-om-forsikringsvirksomhed.pdf)

F&P. (u.å.). *Solvens II ordliste*. Hentet den 11-03-2023 fra

<https://www.fogp.dk/temaer/solvens-ii/solvens-ii-ordliste/>

Finanstilsynet. (2015, 10. september). *Finanstilsynets opgaver*. Hentet den 05-02-2023 fra

<https://www.finanstilsynet.dk/Om-os/Finanstilsynets-opgaver>

Finanstilsynet. (2022a, 20. juli). *Skadesforsikringsselskaber: Statistisk materiale 2021*. Hentet

den 05-02-2023 fra [https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-](https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-sektoren/2021/Skadesforsikringsselskaber_2021)

[sektoren/2021/Skadesforsikringsselskaber_2021](https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-sektoren/2021/Skadesforsikringsselskaber_2021)

Finanstilsynet. (2022b, 20. juli). *Livsforsikringsselskaber: Statistisk materiale 2021*. Hentet

den 05-02-2023 fra [https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-](https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-sektoren/2021/Livsforsikringsselskaber_2021)

[sektoren/2021/Livsforsikringsselskaber_2021](https://www.finanstilsynet.dk/Tal-og-Fakta/Statistik/Statistik-om-sektoren/2021/Livsforsikringsselskaber_2021)

Finanstilsynet. (u.å., a). *Solvens II*. Hentet den 08-02-2023 fra

<https://www.finanstilsynet.dk/Lovgivning/Solvens/Forsikringsomraadet/Solvens-II>

Finanstilsynet. (u.å., b). *Ordforklaringer*. Hentet den 06-03-2023 fra

<https://www.finanstilsynet.dk/upload/finanstilsynet/publik/publikationer/forsikring97/dn2>

[8_ord.html](https://www.finanstilsynet.dk/upload/finanstilsynet/publik/publikationer/forsikring97/dn2)

Forsikringsportalen. (u.å., a). *Hvad er forsikring*. Hentet den 06-02-2023 fra

<https://www.forsikringsportalen.dk/a-z/hvad-er-forsikring/>

Forsikringsportalen. (u.å., b). *Hvad er skadesforsikring*. Hentet den 06-02-2023 fra

<https://www.forsikringsportalen.dk/a-z/skadesforsikring/>

Hannibal, C. (2019). *Equivalent Confidence Level for the IFRS 17 Risk Adjustment*. Moody's

Analytics. Hentet 08-05-2023 fra <https://www.moodyanalytics.com/->

[/media/whitepaper/2019/equivalent-confidence-level-for-the-IFRS-17-risk-adjustment.pdf](https://www.moodyanalytics.com/-/media/whitepaper/2019/equivalent-confidence-level-for-the-IFRS-17-risk-adjustment.pdf)

Hansen, H. Z. & Larsen, J. P. (2013). *IFRS Introduktion til de internationale regnskabsstandarder*. Deloitte. Hentet den 08-05-2023 fra

<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/audit/Deloitte-IFRS-bog.pdf>

IAS Plus. (2019, 25. september). *EFRAG believes 2023 to be a 'realistic effective date' for IFRS 17, but early application must be permitted*. Hentet den 08-03-2023 fra

<https://www.iasplus.com/en/news/2019/09/efrag-ifs-17>

IAS Plus. (2021, 23. november). *European Union adopts IFRS 17 – with annual cohort exemption*. Hentet den 08-04-2023 fra <https://www.iasplus.com/en/news/2021/11/ifs-17-eu>

IAS Plus. (u.å.). *International Accounting Standards Board (IASB)*. Hentet den 11-05-2023 fra

<https://www.iasplus.com/en/resources/ifrsf/iasb-ifs-ic/iasb>

IFRS. (2017, maj). *IFRS 17 Insurance Contracts*. Hentet den 04-04-2023 fra

<https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/project/insurance-contracts/ifrs-standard/ifrs-17-project-summary.pdf>

IFRS. (u.å.). *IFRS 17 Insurance Contracts*. Hentet den 02-02-2023 fra

<https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-17-insurance-contracts/>

Institute and Faculty of Actuaries. (2019, 7. juli). *IFRS 17: How to choose the measurement model*. Hentet den 15-04-2023 fra

https://www.actuaries.org.uk/system/files/field/document/IFRS%2017_How%20to%20choose%20the%20measurement%20model_20190717.pdf

InsuranceERM. (u.å.). *About us*. Hentet den 17-04-2023 fra

<https://www.insuranceerm.com/company/about.html>

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). *Interview: Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. 3. udgave. Hans Reitzels Forlag.

Lindeberg, M. (2021, 1. oktober). *Alm. Brand sælger Alm. Brand Liv og Pension*. Alm. Brand.

Hentet den 08-04-2023 fra [https://www.almbrand.dk/om-alm-](https://www.almbrand.dk/om-alm-brand/presse/nyhed/2021/10/alm.-brand-salger-alm.-brand-liv--pension/)

[brand/presse/nyhed/2021/10/alm.-brand-salger-alm.-brand-liv--pension/](https://www.almbrand.dk/om-alm-brand/presse/nyhed/2021/10/alm.-brand-salger-alm.-brand-liv--pension/)

Leutert, P. & Hönig, I. (27. januar, 2023). *Diving into IFRS 17/9: transition approaches*.

KPMG. Hentet den 02-05-2023 fra

<https://kpmg.com/ch/en/blogs/home/posts/2023/01/ifrs-17-19-transition-approaches.html>

Moody's Analytics. (2020). *IFRS 17 for non-life insurers*. Hentet den 17-04-2023 fra

<https://www.moodyanalytics.com/-/media/whitepaper/2020/IFRS17-non-life-report.PDF>

Nesgaard Nielsen, R. (2018). *Videnskabsteori og projektarbejde for erhvervsøkonomer*.

1.udgave. Djøf Forlag.

Pendry, D. (2021, 22. januar). *Ancillary products*. insurancepedia. Hentet den 24-04-2023

fra <https://www.insurancepedia.com/definition/5468/ancillary-product>

PwC. (2019, februar). *IFRS 17, Insurance Contracts: An illustration*. Hentet den 07-03-2023

fra <https://www.pwc.com/id/en/publications/assurance/ifrs-17-insurance-contracts.pdf>

PwC. (2020, 30. oktober). *In the spotlight*. Hentet den 14-03-2023 fra

<https://www.pwc.com/gx/en/audit-services/ifrs/publications/ifrs-17/transition-to-ifrs-17.pdf>

Ringsted, T. & Gustavsen, H. (u.å.). *Forsikringsvirksomheder kan udskyde implementeringen af IFRS 17*. Deloitte. Hentet den 09-05-2023 fra

<https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/audit/articles/Forsikringssselskaber-kan-udskyde-implementeringen-af-IFRS9.html>

Sheaf, S. (2021, 7. april). *IFRS 17: Is the PAA really any simpler than GMM?*. GrantThornton.

Hentet den 29-03-2023 fra <https://www.grantthornton.co.uk/insights/ifrs-17-is-the-paa-really-any-simpler-than-the-gmm/>

Topdanmark. (2023, 23. februar). *Annual report 2022*. Hentet den 12-04-2023 fra

<https://www.topdanmark.com/binaries/content/assets/corporate/investor-rapporter-og-praesentationer/finansielle-rapporter/2022/q4-2022/annual-report-2022.pdf/>

Topdanmark. (u.å., a). *Nordea køber Topdanmark Livsforsikring*. Hentet den 08-04-2023 fra

<https://www.topdanmark.dk/aktuelt/faq-pension/>

Topdanmark. (u.å., b). *Vores historie*. Hentet den 13-04-2023 fra

<https://www.topdanmark.com/om-topdanmark/vores-historie/>

Tryg. (2022, april). *An introduction to IFRS 17*. Hentet den 30-03-2023 fra

<https://tryg.com/en/dokumenter/trygcom/introduction-ifrs-17.pdf>

Tryg. (2023, 26. januar). *Annual report 2022*. Hentet den 28-03-2022

https://tryg.com/sites/tryg.com/files/2023-03/TRYG_AR2022_1.pdf

Tryg. (u.å.). *Trygs historie*. Hentet den 28-03-2023 fra <https://tryg.com/da/om-os/historie>

Winding, M. H. (2023, 3. januar). *Ny standard koster forsikringsbranchen milliarder og er stadig lidt af en gåde*. Finanswatch. Hentet den 23-02-2023 fra

<https://finanswatch.dk/Finansnyt/Forsikring/article14702548.ece>

Regnskabsstandarder, bekendtgørelser og love hentet på:

<https://pro.karnovgroup.dk/b/areas/karnov-online>

- Bekendtgørelse af lov om finansiel virksomhed
- Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser
- IFRS 4
- IFRS 17
- Solvens II

Bilag:

Bilagene er i særskilt dokument med nedenstående navne:

- Bilag 1 Interview med Casper Handsdal
- Bilag 2 Interview med Berk Akbay